

Hananabaa Yootiya Hizqqeela Maxaafaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hananabaa yootiya Hizqqeeli Yerusalaamee Kiristtoosa yeletaappe kase, ichchashu xeetanne hosppun tammanne usuppun laittan laalettanaappe kasenne laalettoogaappe guyye, omooduwan Baabiloonen de7iis. I hananabaa yootidoogee Baabiloonen omooduwan de7iya asaassanne Yerusalaamen de7iya asaassa. Hizqqeela maxaafaassi oiddu kifileti de7oosona.

1. Xoossaa pird dai asaa bolli yaanau matidoogaanne Yerusalaamee oiqettiyoonne laalettiyo wodee gakkidoogaa minttidi erissiya kiitaa.
2. Xoossai ba asaa huqqunnidanne balettida dumma dumma kawotettata qaxxayiyaagaa gidiyooqaa odiya qaalata.
3. Yerusalaame kunddettaappe simmin Israa7eela asaa minttettanau imettida kiitaanne sinttappekka lo77o qaadai gakkanau de7iyooqaa yootiya hidootaa qaalaa.
4. Beeta Maqidaseenne Israa7eela kawotettai beni ba sohuwaa simmanaagaa Hizqqeeli misiledan bessidoogaa. Hizqqeeli gita ammanoinne aassi qoppiya wozanai de7iyo asa. Sinttappe hananabaa i ajjuutan be7iis. A kiitaappe dariya baggai qoncce gidida leemiso oosuwan odettiis.

Hizqqeeli asi ba giddo asatettan, ba wozanaaninne ba ayyaanan ooraxxanau koshshiyooqaanne asi ubbi ba nagaran nagaran oishettanau de7iyooqaa minttidi odiis. Hegaarakka gujjidi, asaa de7oi ooraxxanau de7iyoo hidootaa qonccissiiis. Hizqqeeli qeesenne hananabaa yootiyaagaa gidiyooqaadan, Beeta Maqidasiyaabaanne geeshshatettaabaa dumma wudettidi xeelliya asa i gidiyooqaa bessiiis.

Hizqqeeli Xoossaa Kawotaa Araataa Be7iis

¹ Hasttamantta laittan, oiddantto aginan, ichchashantto gallassan, taani Kabaara SHaafan omoodetti biidaageetu gidдон de7ishin, taani, Buuza na7ai, qeesee Hizqqeeli, saloti dooyettin, Xoossaa ajuutaa be7aas. ² Kawoi Yo7aakiini omoodettoosappe ichchashantta laittan, ichchashantto aginan, ³ Baabiloone biittan Kabaara SHaafaa matan de7iya taakko, GODAA qaalai yiis; GODAA kusheekka hegan ta bolli de7ees.

⁴ Taani xeelliyo wode, gotee huuphessaara yiyaagaa be7aas; wolqqaama poo7oi gita shaaraa dooddi wottiis; he shaaraa giddoora wolqqanttai pozhzhu gees. Wolqqanttau giddo wozanai phooliya nahaasiyaa milatees. ⁵ Gotiyaa gidдон oiddu paxa de7iya meretati de7oosona. Eti asa milatoosona; ⁶ shin etau issuwau issuwau oiddu oiddu som77oinne oiddu oiddu qefee de7ees. ⁷ Eta gedee sitti giidaagaa; eta gediya yachchai mara gede malanne quccidi geeshshido nahaasiyaa birataadan phoolees. ⁸ Eta qefiyaappe garssaara

oiddu baggaarakka asa kushe milatiya kushee de7ees. ⁹ Eta qefee issoi issuwaa bochchees; eti ubbaikka yaanne haanne simmennan tollu giidi sinttau boosona. ¹⁰ Eta issuwau issuwau sintta baggaara asa som77oi de7ees; ushachcha baggaara gaammuwaa som77oi de7ees; qassi haddirssa baggaara boora som77oi de7ees; qassi guyye baggaara arggantaa som77oi de7ees; ¹¹ eta som77oi hegaa milatees. Eta qefee bollau micetti uttiis; eta issuwaa issuwaa naa77u qefee naa77u baggaarakka hinkko meretaa qefiyaa bochchees; qassi naa77u qefee eta bollaa bollaa kammees. ¹² Eti ubbaikka tollu giidi sinttau biidosona; yaanne haanne simmennan, bantta ayyaanati biyoosaa awanne boosona. ¹³ Ha paxa de7iya meretatu gidдон issi eexxiya tama bonqqo milatiyaageenne sinttaunne guyye qaaxxiya, eexxiya xomppe malatiyaagee de7ees; he tamai phooloesinne a giddoppekka wolqqanttai kiyees. ¹⁴ Ha paxa de7iya meretati wolqqanttaadan, sinttaunne guyye simerettoosona.

¹⁵ Ha oiddu meretata taani xeellaidda, eta miyyessan sa7an de7iya irzzota be7aas; issi issi meretaa miyyessan issi issi irzzoi de7ees. ¹⁶ Ha irzzoti inqquwaadan phooloosona; eti oiddaikka issoi issuwaa milatoosona. Issi irzzoi naa77u irzzo gididi merettiis; merettidi issoi issuwaa giddoora kantti uttiis. ¹⁷ Eti biyo wode bantta sinttaa zaari wottido oiddu ginaappe issuwau auggaa gidikkonne boosona; ha meretati biyo wode irzzoi wora simmenna. ¹⁸ He oiddu irzzotuyyo wogganne yashshiya charkketi de7oosona; he charkketussi yuusho ubban xeelliya aifee kumiis.

¹⁹ Ha meretati biyo wode, eta miyyiyan ha irzzoti bululoosona; he meretati biittaappe pude denddiyo wode, ha irzzotikka denddoosona.

²⁰ Eta ayyaanati biyo awanne ha irzzotikka denddidi boosona; aissi giikko, ha paxa de7iya meretatu ayyaanati irzzotu gidдон de7oosona.

²¹ Ha meretati biyo wode, irzzotikka boosona; meretati eqqiyo wode, irzzotikka eqqoosona; qassi meretati biittaappe pude denddiyo wode, irzzoti etaara issippe denddoosona. Aissi giikko, ha meretatu ayyaanati irzzotu gidдон de7oosona.

²² Ha paxa meretatu huuphiyaappe bolla baggaara heregaadan phooliya salo gufantto milatiyaabai de7ees. ²³ He gufantto milatiyaagaappe garssa baggaara eta qefee sitti giidi, issuwaagee issuwaagaakko micetti uttiis; qassi eta ubbaukka eta bollaa kammiya naa77u naa77u qefee de7ees.

²⁴ Ha meretati paalliyo wode, eta qefiyaa giirettai haattaa kixaa gunttaadan, qassi Ubbaa Danddayiya Xoossaa cenggurssaadaaninne cora olanchchatu wocamaadan haniyaagaa siyaas. Eti paaluwaa aggiyo wode, bantta qefiyaa shiishshi ekkoosona.

²⁵ Eti bantta qefiyaa shiishshi ekkidi, he sohuwan eqqidaashin, eta huuphiyaappe bolla baggaara de7iya he gufantto milatiyaasaappe cenggurssai yiis. ²⁶ He gufantto milatiyaagaappe bolla baggaara sampperiyaa giyo inqquwaappe merettida kawotaa araata milatiyaagee de7ees; he kawotaa araataa milatiyaagaa bolli asa milatiyaagee uttiis. ²⁷ Taani a be7iyo wode, a xeessaappe bolla baggai taman de7iya nahaasiyaa birataadan phoolees; qassi

xeessaappe garssa baggai tamaa milatees; a yuushuwan phooliya poo7oi de7ees. ²⁸ A yuushuwan de7iya phooliya poo7oi ira gallassi shaaran eqqida zuullaa milatees.

Hegee GODAA bonchuwaa qonccettaa milatees. Taani hegaa be7ido wode, biittan duge gufannada, issoi haasayiyo cenggurssaa siyaas.

2

Xoossai Hizqqeela Hananabaa Yootanau Xeegiis

¹ Itana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, dendada ne gediyan eqqa. Taani neeyyo yootana” yaagiis. ² Yaagin Ayyaanai ta giddo gelidi, tana ta gediyan essiis. I taayyo yootiyoogaakka siyaas.

³ Hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaakko, ta bolli makkalida makkalanchcha kawotettaakko kiittais; etinne eta aawati hachchi gakkanaassikka ta bolli makkaliiddi de7oosona. ⁴ Eti wozana muumenne morgge zozza gidiyo gishshau, taani nena etakko kiittais. Baada, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees’ yaaga. ⁵ Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, eti siyin ixxin, hananabaa yootiyaagee eta gidдон de7iyooгаа eti erana. ⁶ Laa asa na7au, etayyookka eta qaalaayyookka yayyoppa! Qum77uudeenne agunttai ne yuushuwan de7iyaabaa gidikkokka, qassi masimasotu gidduwan neeni uttikkokka, yayyoppa. Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, eta qaalaayyo yayyoppa; woikko etayyo shabbirettoppa. ⁷ Eti makkalanchcha zare gidiyo gishshau, siyin ixxin, ta qaalaa etau yoota.

⁸ “SHin, asa na7au, taani neeyyo yootiyooгаа siya! He makkalanchchatudan, neenikka makkalanchcha gidoppa; ne doonaa dooyada, taani neeyyo immiyooгаа ma” yaagiis.

⁹ Hegaappe guyyiyan, taani xeelliyo wode, kushee taakko yedetti uttidaagaa be7aas; he kushiyan xaatta maxaafai de7ees. ¹⁰ I ta sinttan he xaatta maxaafaa birshshiis; he xaatta maxaafan naa77u baggaarakka yeehoi, azzanoinne misho waasoi xaafetti uttiis.

3

¹ Qassi i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, he ne sinttan de7iyaagaa ma; ha xaatta maxaafaa ma. Maada baada, Israa7eela asaayyo yoota” yaagiis. ² Yaagin taani hanggaas; hanggin taani maanaadan, xaatta maxaafaa i tana barssiis. ³ Barssidi tana, “Laa asa na7au, ha taani nena barssiyo xaatta maxaafaa ma; maada ne uluwaa an kuntta” yaagiis. Yaagin taani miyo wode, ta doonan eessaadan mal77iis.

⁴ Hegaappe simmidi, i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, ha77i Israa7eela asaakko ba; baada ta qaalaa etayyo yoota. ⁵ Neeni kiitettidoi Israa7eela asaassappe attin, allaga biittaa qaalaaninne deexo qaalan haasayiya asaakko gidenna. ⁶ Qassi taanikka nena eta haasayai gelenna, allaga biittaa qaalaa dexuwaa haasayiya daro asaakko kiittabeikke. Tumaa gais; taani nena hegeetukko kiittidabaa gidiyaakko, eti neeni yootiyooгаа siyana shin! ⁷ Israa7eela asai taani yootiyooгаа siyanau koyenna gishshau, eti neeni yootiyooгаа akka siyokkona. Aissi

giikko, kumetta Israa7eela asai morgge zozzanne wozana muume gidiyo gishshau, ne yootiyoogaa siyokkona. ⁸ SHin taani nenakka etaagaadan morgge zozzanne mino oottana. ⁹ Taani ne som77uwaa salo giyo shuchchaappe aaro minniya shuchcha oottana. Eti makkalanchcha asa gidikkokka, etayyo yayyoppa; woikko etayyo shabbirettoppa” yaagiis.

¹⁰ Qassi i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, taani neeyyo yootiyo qaalaa ubbaa mint-tada ezgganne ne wozanan wotta. ¹¹ Ha77i dendda baada, omooduwan de7iya ne asau yoota. Eti siyin ixkinka etau, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees’ yaagada yoota” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, tana Ayyaanai pude denttin, taappe guyyessan, wolqqaama cenggurssan, “GODAA bonchchoi i de7iyoosan galatet-tidaagaa gido!” giishin siyaas. ¹³ Qassi paxa de7iya meretatu qefee issoi issuwaara boshet-tiyo cenggurssai, eta miyyiyan de7iya irzzotu cenggurssaara gaittidi, biittaa qaattaadan haniya gunntaa siyaas. ¹⁴ Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai tana pude denttidi, hara sohuwaa efiis. Yaatin, taani GODAA kushee ta bolli minni uttidaashin, ta ayyaanan camettaiddanne yiillotaidda baas. ¹⁵ Baada Kabaara SHaafaa matan, Tel-Abiiban de7iya omoodettidaageetukko gakkaas. Taani hegan dagammada, etaara laappun gallassaa gam77aas.

GODAI Hizqqeela Wochchiya Asa Oottidi Sunt-tiis

¹⁶ Laappuntta gallassaa wurssettan GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁷“Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaassi wochchiya asa oottaas. Ta doonaappe kiyiya qaalaa siyido paido ubban, etikka naagettanaadan seera. ¹⁸Taani nagaranchchaa, ‘Tuma neeni haiqqana’ yaagiyo wode, neeni baada a seerana xayikko, a shemppoikka attana mala, i ba nagara ogiyaappe simmanaadan neeni a, ‘Nena ye77e!’ gaana xayikko, he nagaranchchai ba nagaran haiqqana; shin a suutta taani neeppe achchana. ¹⁹SHin neeni nagaranchchaa seerin, i ba nagaraappe woikko ba iita ogiyaappe simmennan ixkikko, i ba nagaran haiqqana; shin neeni ne huuphiyaa ashshana.

²⁰“Qassi xillo asi ba xillotettaappe guyye sim-midi, iitaa oottiyo wode, taani a sinttan xubiyaa wottin, i haiqqana. I simmanaadan neeni a, ‘Nena ye77e!’ gabeenna gishshau, i ba nagaran haiqqana; i kase oottido xillo oosoi zaaridi qofet-tenna; shin taani a suuttaakka neeppe achchana.

²¹ Qassi neeni xillo asi nagaraa oottennaadan seerin, ikka nagaraappe bana naagikko, tuma i paxa de7ana. Aissi giikko, i neeni seeridoogaa siyiis; neenikka ne huuphiyaa ashshana” yaagiiddi yiis.

Hizqqeela GODAI Duudissiis

²² He sohuwan GODAA kushee ta bolli de7ees; qassi i tana, “Dendda; denddada dembbaa ba. Taani neeyyo yan yootana” yaagiis. ²³ Yaagin taani denddada, dembbaa baas. He sohuwan kase Kabaara SHaafaa matan taani be7idoogaadan,

hegan GODAA bonchchoi eqqidaagaa be7aas; be7ada taani ta som77uwaa biittaa gattada gufannaas.

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai ta giddo gelidi, tana ta gediyan essidi, tana hagaadan yaagiis; “Ba; ne soo baada, ne bolli kariyaa gorddada uttaaga.

²⁵ Laa asa na7au, wodoroi ne bolli wodhdhin, neeni qashettana; heгаа gishshau, neeni asaakko kiyanaу danddayakka. ²⁶ Qassi neeni duude gidanaadaaninne eta seerennaadan, taani ne inxxarssaa ne kookkiyaara gatta oittana. Aissi giikko, eti makkalanchcha asa. ²⁷ SHin taani neeyyo yootiyo wode, taani ne doonaa dooyin, neenikka etayyo, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees’ yaagana. Siyiya ooninne siyo; siyennan ixxiya ooninne ixxo. Aissi giikko, eti makkalanchcha asa.

4

Yerusalaamee Morkkiyan Doodettiyoogau Hizqqeeli Malaataa Bessiis

¹ “Laa asa na7au, urqqaappe medhdhido xuubiyaa ekkada, ne sintan wotta; yaatada Yerusalaame katamaa misiliyaa a bolli medhdha. ² Medhdhada a doodda; katamaa gimbbiyaa yuushuwan biittaa doora; olanchchati galchchiyoosaa giigissa; gimbbiyaa laaliyo ola miishshaakka yuushuwan essa. ³ Qassi birata bashiyaa ekkada, birata godaadan neepenne katamaappe gidduwan essa. Ne som77uwaakka akko zaara. He katamai doodettana; qassi dooddidaikka nena. Hagee Israa7eela asaayyo malaata gidana.

4 “Hegaappe guyyiyan, neeni ne haddirssa miyyiyan zin77a. Israa7eela asaa nagaraa ubbaa taani ne bolli wottana. Neeni ne haddirssa miyyiyan zin77ido gallassatu qoodaa keenaa Israa7eela asaa nagaraa tookkana. ⁵Israa7eela asaa nagaraa neeni 390 gallassaa tookkana; issi issi gallassai issi issi laitta qixaatiyaara lagge. Hegaa keena wodiya neeni Israa7eela asaa nagaraa tookkana.

6 “Hegaa ne wurssidoogaappe guyyiyan, qassi zaarada ne ushachcha miyyiyan zin77a; zin77ada Yihudaa asaa nagaraa tookka. Issi issi gallassai issi issi laitta qixaatiyaara lagge gidiyo gishshau, eti oottido nagaraa qixaatiyaa oitamu gallassaa neeni zin77anaadan, taani neeyyo immaas. ⁷Ne som77uwaa Yerusalaame doodettaakko zaarada, ne qesiyaa kallo wottada, Yerusalaame bolli hananabaa yoota. ⁸He doodettan neeni gam77iyo gallassai wuranaashin, issi miyyiyaappe hara miyyiyau aadhdha wodhdhennaadan, taani nena wodoruwan qachchana.

9 “Ha77i neeni, gisttiyaanne bangгаа, baqqeelaanne misiraa, maldduwaananne qambbaraa ekkada, kattaa wottiyo issi baattan qolada, appe neeyyo oittaa uukka; hegaa neeni ne haddirssa miyyiyan zin77iyo 390 gallassaa maana. ¹⁰Hachchi hachchi neeni miyo oittai 230 giraame deexxiyaagaa gido; hegaa a wodiyan wodiyan ma. ¹¹Hachchi hachchi neeni uyiyo haattai naa77u burccukko gido; hegaa a wodiyan wodiyan uya. ¹²He walakkido kattaa bangгаа oittaa uukkiyoogaadan uukka; uukkaidda asai xeellishin, asaa shiyaa melaa eettada uukka;

yaatada ma. ¹³ Hegee Israa7eela asai taani eta laaliyo kawotettatu gidдон de7iiddi, tunida qumaa maanaagaayyo malaata” yaagiis.

¹⁴ Yaatin, taani zaarada hagaadan yaagaas; “Ub-baa Haariya GODAU, hegee hanoppo! Taani tana tunissa erikke. Ta naatettaappe doommada hachchi gakkanaashin, bautaa woikko bazzo do7i puuzidi woridobaa ma erikke; tunida ashoi ta doonakko shiiqi erenna” yaagaas.

¹⁵ Yaagin i zaaridi, tana hagaadan yaagiis; “Daro lo77o, yaatikko, asaa shiyaa melan uukkiyoogaa aggada, miizaa oshaa kiyyiyan ne oittaa uukkaasa” yaagiis.

¹⁶ I qassikka hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, be7a; Yerusalaame katamaa katti gelennaadan, taani teqqana. Asai kattaa hirggiiddi, makkidi maana; qassi haattaakka yayyiiddi, likkidi uyana.

¹⁷ Etau de7iya kattainne haattai wurana; eti issoui issuwaa, ‘Poora!’ giiddi xeellana; eti bantta nagaraa qixaatiyan gilqqana.

5

Yerusalaame Bolli Yiya Bashshaa Malaataa

¹ “Laa asa na7au, qara bisuwaa ekkada, ne huuphiyaanne ne buuchchaa an meeda. Yaatada meezaanan likkada, ne binnaanana heezzu kessada shaakka. ² Neeni dooddiyo wodee wuriyo wode, ne shaakkido binnaanau issi kushiyaa Yerusalaame katamaa misiliyaassi gidduwan taman xuugga. Naa77antto kushiyaa katamaa yuushuwan ubban bisuwan qanxxeretta. Heezzantto kushiyaa qassi carkkuwau laala;

aissi giikko, taani eta bisuwan yedettana. ³ Qassi hegaappe guutta binnaanana ekkada, ne maayuwaa xeeran qachcha. ⁴ He neeni qachchidoogaappe guuttaa ekkada, taman olada xuugga. Hegan doommida tamai Israa7eela asaa ubbaa gakkana” yaagiis.

⁵ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Hagee Yerusalaame katamaa; taani biittata a yuushuwan wottada, kawotettatu ubbaayyo giddo gul77an a wottaas. ⁶ SHin i ba iita oosuwan, ba yuushuwan de7iya biittatuppenne kawotettatuppe yaa iitidi, ta higgiaanne ta wogaa naagennan ixxiis; i ta higgiaassi makkaliis; ta wogaakka kaallennan ixxiis” yaagees.

⁷ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni ne yuushuwan de7iya kawotettaappe yaa iitada, ta azazuwaa kaallennaanne ta wogaa naagennan ixxada. Ne yuushuwan de7iya kawotettatu wogaa kaalladasa” yaagees.

⁸ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Yerusalaamee, taani neeyyo morkke; hara kawotettati ubbai be7ishin, ne bolli ta pirddaa ehaana. ⁹ Neeni taani ixxiyoobaa ubbaa oottido gishshau, taani hegaappe kase gattabeennaagaa, qassi hegaappe sinttaukka gattenna pirddaa ne bolli gattana. ¹⁰ Hegaappe denddidaagan, intte gidдон aawati bantta naata maana; qassi naatika bantta aawata maana. Taani intte bolli pirddaa ehaana; intteppe attidaageetakka carkko ubbau laalana.

¹¹ “Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Intte intte

sheneyiya eeqatuuninne tuna oosotun ta Beeta Maqidasiyaa tunissido gishshau, taanikka inttena xaissana. Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. ¹² Intte asaappe issi kushee katamaa gidдон boshaaninne koshan haiqqana; naa77antto kushee katamaappe kareera olan wurana; qassi heezzantto kushiyyaa taani carkko ubbau laalada, eta bisuwan yedettana.

¹³ “Ta yiiloi wurana; taani eta bolli hanqqet-tido hanqqoikka wodhdhana; yaatobare tau irxxi gaana. Taani eta bollan hanqqetido hanqquwaa wurssiyo wode, taani GODAI qanaatiyan haasayi-doogaa eti erana.

¹⁴ “Intte yuushuwan de7iya kawotettatu gid-
dooninne intte mataara aadhdhiya ubbaa sint-
tan taani inttena baisanne qilliicciyoobaa oot-
tana. ¹⁵ Taani inttena ta hanqquwaaninne ta
yiilluwan hanttaara pirddaa pirddido wode, intte
intte yuushuwan de7iya kawotettatussi qilliicciy-
oobaanne cayiyoobaa, inttena be7ida asi naaget-
tiyoobaanne daganttiyaabaa gidana. Taani GO-
DAI haggaa odaas. ¹⁶ Taani intte bolli woriyaanne
xaissiya koshaa wonddafiyaa dukkiyo wode, int-
tena xaissanau dukkana. Taani intteyyo koshaa
yaa yaa darissana; Yerusalaame katamaa kattai
gelennaadan, taani teqqana. ¹⁷ Taani koshaanne
bazzo do7aa intte bolli yeddin, eti intte naata
xaissana. Taani boshaa, suuttaa gussiyooaanne
ola intte bolli ehaana. Taani GODAI haggaa odaas”
yaagees.

6

GODAI Eeqau Goinniyoogaa Pirddiis

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Israa7eela deretukko ne som77uwaa zaarada, eta bolli hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Inttenoo, Israa7eela deretoo, Ubbaa Haariya GODAA qaalaa siyite! Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela deretuyyoonne keratuyyo, zanggaaratuyyoonne wombbatuyyo hagaadan yaagees; “Be7ite, taani, ta addiniitai intte bolli olaa ehaana; qassi intte goinniyo xoqqa sohotakka xaissana. ⁴ Intte yarshshiyo sohoti qolettana; qassi intte ixaanaa cuwayiyo sohotikka meqerettana. Taani intte asaa intte eeqatu sinttan worana. ⁵ Taani Israa7eela asaa ahaa eta eeqatu sinttan zin77issana; intte meqettaakka intte yarshshiyo sohotu yuushuwan laalana. ⁶ Intte de7iyoosan ubban intte katamatinne intte goinniyo xoqqa sohoti qolettana. Hegaappe denddidaagan intte yarshshiyo sohoti baisanne moorettidaageeta gidana; intte eeqati meqerettananne xayana; intte ixaanaa cuwayiyo sohotikka meqeretti wodhdhana; intte oosoi ubbai pitetti xayana. ⁷ Intte asai shuhettidi, intte gidдон kunddana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana.

⁸ “ “Taani intteppe amaridaageeta paxa ashshana; yaatobare kawotettatu gidдон intte laalettana. ⁹ Kessi ekkidi attidaageeti yan omooduwan de7ana. Yan de7iyo wode, eti tana hassayana; qassi eeqau goinniyoogaaninne iitaa oottiyoogan eti tana azzanissidoogaa

akeekana. Eti bantta oottido iita oosuwaappenne eta yeellayiya hanotaappe denddidaagan, banttarkka banttana shenetana. ¹⁰ Qassi taani GODAA gidiyooгаа eti erana. Taani eta bolli iitabaa ehaana giidoogee coo hada baabiso gidenna” yaagees.

¹¹ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte kushiyaа baqqite! Intte gediyaanka biittaa giirissite! Qassi hagaadan yaagite; ‘Israa7eela asaa sheneyiya oosuwaayyo aayye7ana!’ yaagite. Aissi giikko, eti olan, koshaaninne boshan wurana. ¹² Haahuwan de7iyaagee boshan haiqqana; matan de7iyaagee olan haiqqana; qassi paxa at-tidaagee koshan haiqqana. Hegaadan oottada, taani ta hanqquwaa eta bolli wurssana. ¹³ Eta asaa ahai eta eeqaa matan, eti yarshshiyooгаа yu-ushuwan, xoqqa keratu bollinne deretu kiikiyaa bolli, irxxa mittaa garssan, daro bonccoi de7iyo ettaa garssan, bantta eeqatussi yarshshuwaa xuggido sohuwan ubban kunddido wode, eti taani GODAA gidiyooгаа erana. ¹⁴ Qassi taani ta kushiyaа eta bolli yeddada, eti de7iyo biittaa ubbaa, bazuwaappe biidi Ribila giyo katamaa gakkanaashin, bashshanne baisa oottana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

7

Israa7eelassi Wurssettai Gakkiis

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela biittaaayyo hagaadan yaagees; ‘Wurssettaa! Ubbasaara biittaa bollan wurssettai

gakkiis. ³ Hekkoo, wurssettai intte bolla gakkiis! Taani ta hanqquwaa intte bolli yeddana. Taani intte oosuwaadan, intte bolli pirddana; intte tuna hanotaadan, taani inttena qaxxayana. ⁴ Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. Taani tumaappe intte tuna hanotaa gaasuwan inttena qaxxayana. Taani GODAA gidiyoojaa intte hegan erana' yaagees.

⁵ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Bashshaa! Bashshaa bollan bashshai yees. ⁶ Wurssetti gakkiis! Wurssettai gakkiis! I intte bollan dendiis. Be7ite, i gakkiis! ⁷ Ha biittan de7iyaageetoo, intte pirddai gakkiis; wodee gakkiis; gallassai matattiis! Hegee shabbirssa gallassappe attin, deriyaa bollan ufaissan ililiyo gallassa gidenna. ⁸ Ha77i matan taani ta hanqquwaa intte bolli gussana; ta yiilluwaakka intte bollan wurssana. Taani intte oosuwaadan, intte bolli pirddana; intte tuna hanotaadan, inttena qaxxayana. ⁹ Taani intteyyo qarettikkenne intteppe issuwaanne ashshikke. Intte ogiyaadaaninne intte gidдон de7iya tuna oosuwaadan, taani inttena qaxxayana. Yaatobare intte inttena shocidai tana GODAA gidiyoojaa erana.

¹⁰ “ ‘Gallassai hageeho! Gakkiis! Intte pirddai gakkiis! Intte iitatettai aacii; intte otoroikka ciyiis. ¹¹ Makkalaa gaasuwan iita oosoi dariis; etappe, woikko eta coratettaappe, woikko eta duretettaappe, woikko eta bonchchuwaappe attanabi baawa. ¹² Wodee gakkiis; gallassaikka matattiis! Hanqqoi asaa ubbaa bollaana gidiyoo gishshau, shammiyaagee ufaittoppo; woikko

baizziyaageekka azzanoppo. ¹³ Eti naa77ai paxa de7iyo peeshan, baizzidaagee ba baizzidoogaa guyye zaarena. GODAA hanqqoi asaa ubbaa bolli yees; eta nagaraappe denddidaagan etappe issoinne ba shemppuwaa ashshenna. ¹⁴ Ta hanqqoi asaa ubbaa bolli de7iyo gishshau, eti olau xurumbbaa punnidi, ubbabaa giigissikkokka, ooninne olau kiyenna.

Israa7eela Asaa Nagaraa Gaasuwan Yiya Qix-aatiyaa

¹⁵ “‘Kareera olai, soora boshainne koshai de7ees. Katamaappe gaxan de7iyaagee olan haiqqana; katamaa gidдон de7iyaageeti koshaaninne boshan wurana. ¹⁶ Etappe kessi ekkidi attiyaageeti bantta nagaraa gaasuwan wombaappe yashshan baqatida haraphphetudan, deriyaa bollan oolana. ¹⁷ Kushe ubbai doccana; gulbbata ubbaikka haattaadan hanana. ¹⁸ Eti waaruwaa maayana; qassi yashshan kokkorana. Eta som77oikka yeellaa maayana; eta huupheekka meedettana. ¹⁹ Eti bantta biraa ogiyan olana; eta worqqaikka tunabaa gidana. GODAA hanqquwaa gallassi eta birainne eta worqqai eta ashshanau danddayenna. Etau xube gididi, nagaran gelissida birainne worqqai eta uluwaa kumidi, eta namisaappe ashshenna.

²⁰ “‘Eti bantta lo77o alleequwan otoretti-dosona; otorettidi hegeeta bantta tuna eeqanne yeellayiya misile medhdhanau go7ettidosona. Hegaa gishshau, taani hegeeta etau tunabaa kessaas. ²¹ Taani eta alleequwaa omoodo oottada,

allagaunne biittan sa7an de7iya iitatau aattada immin, eti a tunabaa kessana. ²² He wode taani ta som77uwaa Israa7eelappe wora zaarana; qassi ta bonchcho Beeta Maqidasiyaa panggati gelidi tunissana.

²³ “Biittai ubbai suuttaa gussiyaageetun kumido gishshaunne katamaikka makkala oosuwan kumido gishshau, sanssalataa giigissa. ²⁴ Eta keetata baassa oottana mala, taani ubbaappe iita kawotettaa ehaana. Wolqqaamatu otoruwaakka taani xaissana; eta geeshsha sohotikka tunana. ²⁵ Bashshai yiyo wode, eti saruwaa koyana; shin demmokkona. ²⁶ Bashshai bashshaa bolli, qassi iita odoi iita oduwaa bolli yaana. Eti hananabaa yootiyaagaa, “Ne ajjuutaa yoota” yaagana. Qeese-tussi tamarissiyoo timirttee xayana; cimatus-sikka zoriyoobi xayana. ²⁷ Kawoi yeekkana; halaqai hidootaa qanxxana; he biittaa asaa kushee yashshan kokkorana. Taani etau eta oosuwaadan oottana; eta pirddaadan, eta bolli pirddana. Taani GODAA gidioogaa eti hegan erana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

8

Hizqqeeli Ajjuutan Yerusalaame Nagaraa Be7iis

¹ Nuuni omoodettido usuppunnta laittan, usuppunnta aginan, ichchashantta gallassan, taani ta son uttidaashin, Yihudaa cimaticka ta sinttan uttidaashin, Ubbaa Haariya GODAA kushee ta bollan wodhdhiis. ² Taani xeellada, asa milatiyaagaa be7aas; ayyo xeessaappe garssa baggai tamaa milatees; qassi xeessaappe bolla baggai phooliya

nahaasiyaa birataa milatees. ³ I kushe milatiyaa-gaa taakko yeddidi, ta huuphiyaa binnaanaa oiqqiis. Ayyaanai tana sa7aappenne saluwaappe gidduwau pude denttidi, Xoossaa ajjuutan tana Yerusalaame efiis. Efiidi huuphessa baggaara Beeta Maqidasiyaa giddo dabaabaa geliyo penggiyaara gelissidi, GODAA qanaatiyaa denttettiya eeqai eqqidaagaa beessiis. ⁴ Kase taani dembba biittan ajjuutan be7idoogaadankka, Israa7eela Xoossaa bonchchuwaa hegan be7aas.

⁵ Hegan i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, huuphessa baggi xeella” yaagiis. Yaagin taani xeelliyo wode, qanaatiyaa eeqai dirssaa penggiyaa sinttan de7iya yarshshiyooosaa matan de7iyaagaa be7aas. ⁶ Qassikka i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, eti oottiyoobaa be7ai? Tana ta Beeta Maqidasiyaappe haassanau Israa7eela asai oottiyo gita tunatettaa be7ai? Hegaappekka aadhdhiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

⁷ Hegaappe guyyiyan, tana Beeta Maqidasiyaa dabaabaa pengge ehiis; ehin taani xeelliyo wode, godan xoo7ee de7iyaagaa be7aas. ⁸ I tana, “Laa asa na7au, godaa bookka” yaagiis; yaagin taani bookkiyo wode, issi penggee hegan de7iyaagaa be7aas. ⁹ Qassi i tana, “Gela; gelada eti hagan oottiyo gita tunatettaa be7a” yaagiis. ¹⁰ Yaagin taani giddo gelada xeelliyo wode, godaa bollan yuuyyi aadhdhidi biittaara gooshettiya meretatu misilee, geeshsha gidenna do7atu misileenne Israa7eela asaa eeqatu ubbaa misilee kumidaagaa be7aas. ¹¹ Etappe sintta baggaara Israa7eela asaappe laappun tammu cimati eqqidosa; qassi SHaafaana

na7aa Yazaaneekka eta gidдон eqqiis. Ubbaikka ixaanaa cuwayiyooḃaa bantta kushiyan oiqqi-dosona; ixaanaa cuwaikka toqqattees.

¹² Qassi i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, haggaa Israa7eela asaa cimati ubbaikka xuman bantta eeqa misiliyaa keettan eti oottiy-oobaa be7ai? Aissi giikko, eti, ‘GODAI nuna be7enna; GODAI ha biittaa aggiis’ yaagoosona” yaagiis. ¹³ Qassikka i tana, “Hegaappekka aadhdhiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

¹⁴ Hegaappe guyyiyan, i tana Beeta Maqidasiyau huuphessa bagga penggiyau efin, hegan Tamuuzaa giyo bantta xoossau kayyottidi yeekkiya maccaasaa be7aas. ¹⁵ I tana, “Laa asa na7au, haggaa be7ai? Hegaappe aadhdhiya tunatettaa neeni biron be7ana” yaagiis.

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, i tana GODAA Beeta Maqidasiyau giddo dabaabaa efiis; hegan Beeta Maqidasiyaa penggen baranddaappenne yarshshiyooḃaappe gidduwan laatamanne ichchashu attumaasaa gidiyaaggaa be7aas. Eti bantta zokkuwaa GODAA Beeta Maqidasiyaakko, bantta som77uwaa arshshokko zaaridi, arshshoora mokkiya awaayyo goinnoosona.

¹⁷ I tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, haggaa be7adii? Yihudaa asaassi ha tunatettaa oottiyooḃee ubba laafabaa gididee? Eti biittaa makkala oosuwaa kunttidi, zaari zaaridi tana hanqqetissanau bessii? Be7a, eti bantta danddayido keenan tana iissidi cayoosona.

¹⁸ Heggaa gishshau, taani etaara hanqquwan gaittana. Taani etayyo qarettikkenne etappe issuwaanne ashshikke. Eti bantta cenggurssaa

xoqqu oottidi, ta haittan waassinkka, taani etau siyikke” yaagiis.

9

Eeqau Goinniyaageeta Woridosona

¹ Hegaappe guyyiyan, taani siyishin, GODAI ba qaalaa xoqqu oottidi, hagaadan azaziis; “Inttenoo, katamaa asaa woriyaageetoo, ubbaikka intte woriya ola miishshaa intte kushiyan kushiyan oiqqidi, haa shiiqite” yaagiis.

² Yaagin huuphessi xeellia qommo bagga penggiyaara woriya ola miishshaa oiqqidi, yiya usuppun asata be7aas. Etaara issippe liinuwaappe dadettida maayuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoobaa korjuwan oiqqida issi bitanee de7ees. Eti giddo gelidi, nahaasiyaappe oosettida yarshshiyosaa lanqqen eqqidosa.

³ Israa7eela Xoossaa bonchchoi kase ba de7iyo kiruubetuppe denddidi, Beeta Maqidasiyaa pengge biis. Hegan GODAI ayyo liinuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoobaa korjuwan oiqqida bitaniyaa xeesiis. ⁴ Xeesidi a hagaadan yaagiis; “Yerusalaame katamaa gidduwaa kanttada baidda, yan oosettiya tunatettaa gishshau, ooliiddinne kayyottiiddi de7iya asaa som77uwan malaataa wotta” yaagiis.

⁵ Taani siyishin, i haratakka hagaadan yaagiis; “A geedo kaallidi, katamaa gidduwaa kanttiiddi worite! Issuwaanne ashshoppite; oossinne qarettoppite. ⁶ Cimata, wodallatanne geela7ota, maccaasatanne naata ubbaikka worite; shin som77uwan malaatai de7iyo asa

oonanne bochchoppite. Woruwaa ta Beeta Maqidasiyan doommite” yaagiis. Yaagin eti woruwaa Beeta Maqidasiyaa sinttan eqqida cimatum doommidosona. ⁷ Hegaappe guyyiyan, i eta hagaadan yaagiis; “Beeta Maqidasiyaa tunissite; dabaabaakka ahan kunttite; kiyite” yaagiis. Yaagin eti kiyidi, katama gidдон ubban woruwaa doommidosona.

⁸ Eti woriiddi de7ishin, taani tarkka attada, ta som77uwaa biittaa gatta gufannada, ta qaalaa xoqqu oottada, “Abeet Ubbaa Haariya GODAU, ha neeni Yerusalaame bollan gussiyo ne hanqquwan, Israa7eelappe attida muliyaakka wurssuuteeyye?” yaagaas.

⁹ I zaaridi, taayyo hagaadan yaagiis; “Israa7eelanne Yihudaa nagarai keehi dariis; biitta ubban suuttaa gussiyaageeti kumidosona; qassi katama ubban tumu pirddaa geellayiyaageeti kumidosona. Aissi giikko, asai, ‘GODAI ha biittaa aggiis; GODAI be7enna’ yaagoosona. ¹⁰ Hegaa gishshau, taani etayyo qarettikkenne etappe issuwaanne ashshikke. Taani etayyo eta oosuwaadan oottana” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, liinuwaa maayidi, ba miyyiyan xaafiyoobaa korjuwan oiqqida bitanee guyye simmidi, “Neeni tana azazidoogaadan oottaas” yaagiis.

10

GODAA Bonchchoi Beeta Maqidasiyaappe SHaahettiis

¹ Taani xeelliyo wode sampperiyaa giyo inqquwaappe oosettida kawotaa araatai

kiruubetu huuphiyaappe bolla baggaara de7iya salo gufantto milatiyaagan de7iyaagaa be7aas. ² Liinuwaa maayida bitaniyaa GODAI hagaadan yaagiis; “Kiruubetuppe garssa baggaara irzzotu giddoora kanttada ba; baada hegaappe xiixinttaa bonqquwaa ne kushiyan kophpheta ekkada, katamaa bolli laala” yaagiis.

Yaagin taani xeellishin, tamaa ekkana geliis. ³ Bitanee soo geliyo wode, kiruubeti Beeta Maqidasiyaappe tohossa baggaara eqqidosa; giddo dabaabaakka shaarai kumiis. ⁴ GODAA bonchchoi kiruubetu bollappe denddidi, Beeta Maqidasiyaa pengge biis. SHAarai Beeta Maqidasiyaa kumiis; dabaabaikka GODAA bonchchuwaa phoolettan kumiis. ⁵ Kiruubetu qefiyaa giirettai Ubbaa Haariya GODAA cenggurssaadan, kare dabaaban siyettees.

⁶ Liinuwaa maayida bitaniyaa GODAI, “Kiruubetu garssa bagga irzzotu giddoppe tamaa ekka” yaagidi azazin, i gelidi issi irzzuwaa miyyiyan eqqiis. ⁷ Kiruubetuppe issi bantta gidдон de7iya tamaakko ba kushiya yeddidi, appe guutaa ekkidi, liinuwaa maayida bitaniyaa kushiyan wottin, ikka ekkidi kiyiis. ⁸ Kiruubetu qefiyaappe garssa baggaara asa kushe milatiyaagee de7ees.

⁹ Taani xeelliyoo wode, kiruubetu miyyessan oiddu irzzoti de7oosona; issi issi kiruubiyaa miyyiyan issi issi irzzoi de7iyaagaa be7aas; he irzzoti inqquwaadan phooloosona. ¹⁰ Eti oiddaikka issi issuwaa malatoosona; issi irzzoi naa77u irzzo gididi merettiis; merettidi issi issuwaa giddoora kantti uttiis. ¹¹ Kiruubeti biyo

wode, oiddu baggaukka yaanne haanne simmennan boosona; issi irzzoi biido geeduwaa hankko irzzoti yaanne haanne simmennan tollu giidi boosona. ¹² Eta kumetta bollan, hegeenne eta zokkuwan, eta kushiyan, eta qefiyaaninne eta oiddu irzzotun xeelliya aiffee kumiis. ¹³ Taani siyishin, irzzoti Bichchaariya Irzzota geetetti xeegetidosona. ¹⁴ Issi issi kiruubiyau oiddu som77oi de7ees. Issi som77oi kiruubiyaa som77uwaa, naa77anttoi asa som77uwaa, heezzanttoi gaamuwaa som77uwaanne, oiddanttoi argganttaa som77uwaa.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, kiruubeti pude denddidosona. Hageeti taani Kabaara SHaafaa matan be7ido paxa de7iya meretata. ¹⁶ Qassi kiruubeti biyo wode, eta miyyessan de7iya irzzotikka bululoosona; qassi kiruubeti biittaappe pude denddanau bantta qefiyaa micciyo wodekka irzzoti eta miyyiyaappe shaahettokkona. ¹⁷ Eti eqqiyo wode, irzzotikka eqqoosona; qassi eti biittaappe pude denddiyo wode, etikka denddoosona. Hegeekka paxa de7iya meretatu ayyaanati etan de7iyo gishshaassa.

¹⁸ Hegaappe guyyiyan, GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa penggeppe denddidi, kiruubetuppe bolla baggan eqqiis. ¹⁹ Taani xeellishin, kiruubeti bantta qefiyaa miccidi, irzzotuurakka issippe biittaappe pude denddidosona. Eti GODAA Beeta Maqidasiyau arshsho bagga penggiyaara eqqidosa; Israa7eela Xoossaa bonchchoikka etappe bolla baggaara de7ees.

²⁰ Hageeti Kabaara SHaafan taani Israa7eela Xoossaappe garssa baggaara be7ido paxa de7iya

meretata; qassi eti kiruubeta gidiiyoogaa taani er-aas. ²¹ Etau ubbaukka oiddu oiddu som77otinne, oiddu oiddu qefeti de7oosona; eta qefetuppe garssa baggaara asa kushe milatiyaagee de7ees. ²² Eta som77oti Kabaara SHaafaa matan taani be7ido som77ota milatoosona. Eti ubbaikka tollu giidi, sinttau boosona.

11

Yerusalaame Bolli Gakkida Pirddaa

¹ Hegaappe guyyiyan, Ayyaanai tana denttidi, arshsho xeelliya GODAA Beeta Maqidasiyaa pengge efiiis. Hegan he penggiyaa geliyoosan laatamanne ichchashu attumaasai de7ees; eta gidдон asaa kaalettiya Azuura na7aa Azaaniyaanne Banaaya na7aa Palaaxiyaa be7aas. ² GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, ha asati ha kataman iita halchchuwaa halchchiyaageetanne iita zoriyaa zoriyaageeta. ³ Eti hagaadan yaagoosona; ‘Nuuni keettaa zaaretti keexxana wodee matattiis. Ha katamai asho xaaro; qassi nuuni asho’ yaagoosona. ⁴ Hegaa gishshau, asa na7au, hananabaa yoota! Eta bolli hananabaa yoota!” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, GODAA Ayyaanai ta bolli wodhdhidi, tana hagaadan yaagiis; “Eta yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asau, intte hegaadan geeta; shin taani intte ai qoppiyaakko erais. ⁶ Ha kataman intte daro asaa woridi, oge ubban ahaa kunttideta” yaagees.

⁷ “ ‘Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte woridi hegan olido ahai asho; qassi ha katamaikka asho xaaro; shin taani

inttena ha katamaappe yedettada kessana. ⁸ Intte olau yayyideta; taani he intte yayyido olaa intte bolli ehaana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ⁹ Taani inttena ha katamaappe kessada, allagatuuyyo aatta immana; taani intte bolli pird-dana. ¹⁰ Intte olan wurana; taani inttena intte biittan pird-dana. Taani GODAA gidiyooqaa intte hegan erana. ¹¹ Ha katamai intteyyo ashoo xaaroo gidenna; intte akka a gidдон ashoo gidekketa. Taani intte bolli Israa7eela zawan pird-dana. ¹² Taani GODAA gidiyooqaa intte hegan erana. Aissi gi-ikko, intte ta azazuwaa kaallennan ixxideta; ta wogaakka naagennan ixxidi, intte yuushuwan de7iya kawotettatu wogaadan de7ideta” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹³ Taani hananabaa yootishin, Banaaya na7aa Palaaxee haiqqiis; haiqqin taani duge gufannada, ta qaalaa xooqqu oottada, hagaadan yaagada waassaas; “Abeet Ubbaa Haariya GODAAU, Israa7eelappe attidaageeta muleera wurssana hanaiyye?” yaagaas.

GODAI Omooduwan De7iyaageetussi Immido Hidootaa

¹⁴ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁵ “Laa asa na7au, Yerusalaamen de7iya Israa7eela asai nebaanne omooduwan de7iya ne dabbotubaa, ‘Eti GODAAPPE haakkidosona; ha biittaikka nuuyyo laata gididi imettiis’ yaagidi haasayoosona.

¹⁶ “Hegaa gishshau, neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta

haaho kawotettatu giddo yeddikkokka, qassi biittatun laalikkokka, biido biittatun guutta wodiyau taani etaara gidana” yaagees’ yaaga.

¹⁷ “Hegaa gishshau, neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani inttena kawotettatuppenne intte laalettido biittatuppe shiishshana; qassi Israa7eela biittaa taani zaarada intteyyo immana” yaagees’ yaaga.

¹⁸ “Eti guyye simmidi yiidi, sheneyiya misiliyaanne tuna eeqaa biittaappe xaissana.

¹⁹ Taanikka etau shaahettibeenna wozanaa immana; qassi ooratta ayyaanaakka eta gidдон wottana. Etappe shuchcha wozanaa diggada,

asho wozanaa etau immana. ²⁰ He wodiyau eti ta higgiiyaa kaallana; ta azazuwaakka naagana. Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana.

²¹ SHin he sheneyiya misiliyaanne tuna eeqau goinnanau dosidaageeta gidikko, taani eta oosuwaadan eta oottana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais” yaagiiddi yiis.

Xoossaa Bonchchoi Yerusalaameppe SHaahettiis

²² Hegaappe guyyiyan, eta miyyiyan irzzoti de7iyo kiruubeti, bantta qefiyaa miccidosona; Israa7eela Xoossaa bonchchoikka etappe bol-lara de7ees. ²³ GODAA bonchchoi katamaa giddoppe denddidi, arshsho bagga deriyaa bolli eqqiis.

²⁴ Xoossaa Ayyaanai tau immido ajjuutan Ayyaanai tana biittaappe pude denttidi, Baabiloonen de7iya omoodettidaageetukko efiis. Hegaappe guyyiyan, ajjuutai taappe shaahettiis.

²⁵ SHaahettin taanikka GODAI tana bessidobaa ubbaa omooduwan de7iyaageetuyyo yootaas.

12

Hizqqeeli Omoodettidi Biyoogaa Malaataa Bessiis

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁻³ “Laa asa na7au, neeni makkalanchcha asaa gidдон de7aasa. Eti makkalanchcha asa gidiyo gishshau, etau aifee de7ees, shin demmokkona; etau haittai de7ees, shin siyokkona. Hegaa gishshau, asa na7au, omooduwan biya asadan, neeni efaanau danddayiyoobaa ubbaa shiishsha qachchada, gallassi eti xeellishin kiyada, ne de7iyoosaappe hara sohuwaa ba. Eti makkalanchcha asa gidikkonne, ooni erii, eti akeekana. ⁴ Gallassi eti xeellishin, omooduwaa biya asadan, neeni qachchidobaa kare kessa; qassi omarssi eti xeellishin, omooduwaa biya asaadan kiya. ⁵ Eti xeellishin, ne keettaa godaa lukka; lukkada he xoo7iyaara kiya. ⁶ Neeni kessido miishshaa eti xeellishin, ne hashiyan tookkada, lem77ishin denddada ba. Biittaa be7ennaadan, ne som77uwaa kamma. Ha neeni haniyoobai Israa7eela asau malaata gidanaadan, taani oottaas” yaagiis.

⁷ Taanikka i tana azazidoogaadan oottaas. Omooduwau biya asadan, gallassi taani qachchidobaa kare kessaas. Omarssan qassi ta keettaa godaa ta kushiyan lukkada kiyaas; taani kessido miishshaa eti xeellishin, ta hashiyan tookkada, lem77ishin baas.

⁸ Maallado GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ⁹ “Laa asa na7au, he makkalanchcha zareti, Israa7eela asati nena, ‘Neni oottiyoobai aibee?’ giidi oichchidosona

gidokkonaa? ¹⁰ Neeni eta hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Ha hiraagai Yerusalaamen de7iya halaqaabaanne Israa7eela asaa kumettaabaa” yaaga’ yaagees. ¹¹ Neeni eta, ‘Taani intteyyo malaata. Taani oottidoogaadan, intte bolli hanana; intte omoodettidi, hara biitti baana’ yaaga.

¹² “Eta gidдон de7iya halaqai godaa lukki kiyidi, ba miishshaa ba hashiyan tookkidi, lem77ishin baana; i biittaa be7ennaadan, ba som77uwaa kammana. ¹³ Taani GODAI ta gitiyaa a sinttan yeggada, a oiqqana. Taani a Baabiloone katamaa ehaana; shin i he katamaa be7ennan haiqqana. ¹⁴ A yuushuwan de7iya a maaddiyaageetanne a olanchchata ubbaa taani piskki oottana; taani eta bisuwan yedettana.

¹⁵ “Eta taani hara biittatunne kawotettatu gidдо laaliyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana. ¹⁶ Eti bantta biyo kawotettatu gidдон bantta tuna oosuwaa paaxana mala, taani etappe amaridaageeta olaappe, koshaappenne boshaappe kessi ekkanaadan oottana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana” yaagiiddi yiis.

Yashshau Kokkoriya Hananabaa Yootiyaagaa Malaataa

¹⁷ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁸ “Laa asa na7au, ne oittaa kokkoraidda ma; qassi ne haattaakka gajigajaidda uya. ¹⁹ Biittan de7iya asau hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI Israa7eela biittan de7iya Yerusalaame asaabaa hagaadan yaagees; “Eti bantta oittaa hirggan maana; bantta haattaakka shabbirssan

uyana. Aissi giikko, yan de7iya asai ubbai makkalanchcha gidido gishshau, eta biittai qaarettidi, kallo attana. ²⁰ Ha77i asai kumido katamati xayana; qassi biittaikka baisesa gidana. Taani GODAA gidiyooгаа intte hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Asaa Leemisuwaassi GODAI Immido Zaaruwaa

²¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²² “Laa asa na7au, ha Israa7eela asai, ‘Gallassai aadhdhiis; ajjuutai ubbaikka hada gidiiis’ yaagidi leemisiyoobai i aibee? ²³ Hegaa gishshau, etayyo neeni, ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ha leemiso i naa77antto has-sayettennaadan oottana; eti zaarettidi, heгаа Israa7eela biittan leemisokkona” yaagees’ yaaga. Qassi etayyo, ‘Gallassai matattiis; ajjuutai ubbaikka polettana hanees’ yaaga. ²⁴ Hagaappe sinttau Israa7eela asaa giddon worddo ajjuutainne cimo murunnoi de7enna. ²⁵ Taani GODAI ta oottanaagaa yootais; hegeekka gam77ennan polettana. Inttenoo, makkalanchcha asatoo, taani yootiyoobaa ubbaa intte laittan taani polana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hагаа odais” yaagiiddi yiis.

²⁶ Qassikka GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁷ “Laa asa na7au, Israa7eela asai hagaadan yaagees; ‘I be7ido ajjuutai sinttanau daro laittaassa; qassi i adussa wodiyan hananaagaa yootees’ yaagees. ²⁸ Hegaa gishshau, neeni etau hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani yootiyo qalalai polettanaappe attin, issoikka gam77enna. Taani Ub-

baa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga”
yaagiiddi yiis.

13

Worddo Hananabaa Yootiya Attumaasatussi Odettida Hiraagaa

¹ GODAA qaalai taakko haggaa yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Israa7eelan ha77i hananabaa yootiyaageetu bolli hananabaa yoota. Bantta qofaappe denddidi, hananabaa yootiyaageeta haggaa yaaga; ‘GODAA qaalaa siyite! ³ Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Aibanne be7ennan coo banttau denddiya eeyya hananabaa yootiyaageetuyyo aayye7ana! ⁴ Israa7eela asau, intte hananabaa yootiyaageeti qolettida katamaa gidдон de7iya worakanatu mala. ⁵ GODAA gallassi olan minni eqqanaadan, Israa7eela asaassi dirssaa gimbbiyaa bottokonidi minttanau, gimbee kolettidosaa pude bibookkona. ⁶ Eta ajjuutai worddo, qassi eta murunnoikka worddo. Eti GODAI kiittennan, ‘GODAI haggaa yaagees’ yaagoosona. Yaatidi eti yootidoogaa GODAI polana yaagidi naagoosona. ⁷ Taani yootennan de7ishin, ‘GODAI haggaa yaagees’ yaagidi yootiyo intte worddo ajjuutaanne worddo murunnuwaa be7ibeekketii?” yaagees.

⁸ “‘Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Intte worddobaa haasayido gishshaunne worddo ajjuutaa be7ido gishshau, taani intteyyo morkke. ⁹ Ta kushee worddo ajjuutaa be7idi, worddo hananabaa

yootiyaageetu bolli pirddau de7ees. Eti ta asaa yaa7an gelokkona, woikko Israa7eela asai xaafettido mazggafan xaafettokkona, woikko eti Israa7eela biittaakka gelokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyoogaa intte hegan erana.

¹⁰ “ ‘Saroi bainnan de7ishin, eti ta asaa, ‘Sa7i saroi!’ yaagidi wora kaalettidosona. Qassi asai shuchchaa coo keelidi dirin, eti nooraa tiyoosona.

¹¹ Hegaa gishshau, he tiyiyaageeta, ‘He intte tiyido gimbbée kunddana! Wolqqaama irai bukkana; qassi taani GODAI ordde shachchaa duge yeggana; hanttaara goteekka denddana’ yaagidi yootite. ¹² He gimbbée kunddido wode, asai inttena, intte a tiyido noorai anee? giidi oichchennan agganee?” yaagees.

¹³ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta hanqquwan hanttaara gotiyaa yeddana; qassi biittaa bashshanau ta yiilluwan ordde shachchaanne wolqqaama iraa suulliya hanqquwaara kiittana. ¹⁴ Intte nooraa tiyido gimbbiyaa taani mentterettana, biittan laalananne baasuwa mela ashshana. I kunddiyo wode intte a gidдон haiqqana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana. ¹⁵ Hegaadan hanidi, ta hanqqoi gimbbiyaa bollinne gimbbiyaa nooraa tiyida asatu bolli wurana. Taani inttena, ‘Ha77i gimbbée baawa; gimbbiyaa nooraa tiyidaageetikka de7okkona.

¹⁶ Israa7eelan de7iya, Yerusalaamebaa hananabaa yootidaageeti, saroi bainnan ayyo saruwaa be7idaageeti, eti de7okkona’ yaagais. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga.

*Worddo Hananabaa Yootiya Maccaasatussi
Odettida Hiraagaa*

¹⁷ “Laa asa na7au, bantta qofaappe denddidi, hananabaa yootiya ne asaa maccaasatukko ha77i ne som77uwaa zaara; zaarada eta bolli hananabaa yoota. ¹⁸ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Hara asaa bollan asaayyo wolqqai de7anaadan, eta kushiyan ubban murunnobaa sikkidi wottiyaanne qanttanne adussa asaassi shaashiyaa giigissiya maccaasatoo, intteyyo aayye7ana! Intte ta asaa woranaunne pattanau intteyyo maatai de7anaadan koyeeta. ¹⁹ Issi kophphe bangga woikko issi baso oitta demmanau, yeellayiyaabaa oottidi, ta asaa sinttan tana kaushsheeta. Hegaa giyoogee intte haiqqanau bessennaageeta woridi, attanau bessennaageeta ashsheeta giyoogaa. Yaatidi ta asaassi wordduwaa odeeta; etikka intte wordduwaa siyoosona” yaagees.

²⁰ “‘Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte hara asaa bollan asaayyo wolqqai de7anaadan, intte kushiyan wottido murunnuwaa taani ixkais. Taani a intte kushiyaappe duutta olana; piriyaappe kessi ekkiya kafuwaadan, taani eta intte wolqqaappe ashsha ekkana. ²¹ Taani intte shaashiyaakka qaara ekkada, ta asaa merinau intte kushiyaappe wotta ekkana. Taani GODAA gidiyoojaa intte hegan erana. ²² Taani azzanissabeenna xillo asaa wozanaa intte wordduwan azzanissideta; nagaranchchatikka bantta iita oosuwaappe simmidi, bantta shemppuwaa ashshennaadan, intte eta minttideta. ²³ Hegaa gishshau,

naa77antto worddo ajuutaa be7ekketa; murunnobaakka oottekketa. Taani ta asaa intte kushiyaappe wotta ekkana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

14

GODAI Eeqassi Goinniyoogaa Ixxiis

¹ Israa7eela cimaturpe amaridaageeti taakko yiidi, ta sinttan uttidosona. ² Yaatin GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ³ “Laa asa na7au, ha asati bantta wozanan eeqaa essidosona; qassi eta nagarai etayyo xubbiya shuchchaa mala gidiis. Yaatin, taani eti tana oichchanaadan oottooyye? ⁴ Hegaa gishshau, neeni etayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaappe ooninne eeqaa ba wozanan wottikko, a nagarai ayyo xubbiya shuchcha mala gidikko, qassi hananabaa yootiyaagaakko i biikko, taani GODAI ta huuphen a eeqatu coratettaadan ayyo zaarana. ⁵ He eeqati ubbati Israa7eela asaa taappe wora zaaridosona; shin ha77i taani etayyo immiyo zaaruwan eta wozanaa taakko zaarana” yaagees’ yaaga.

⁶ “Hegaa gishshau, Israa7eela asaassi hagaadan yaagada oda; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nagaraa paaxite! Intte eeqaappe sim-mite! Intte tuna ooso ubbaappekka simmite!

⁷ “ “Israa7eela asa gidin, woikko Israa7eela biittan de7iya allaga asa gidinkka, taappe shaa-hettidi, ba wozanan eeqaa wottikko, a nagarai ayyo xubbiya shuchchaa mala gidikko, qassi i ta zoriyaa oichchanau hananabaa yootiyaagaakko

biikko, taani GODAI ta huuphen ayyo zaaruwaa immana. ⁸ Taani he uraara egettana; taani a leemisonne malaata oottana; taani a ta asaa gid-doppe xaissana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana.

⁹ “ “Hananabaa yootiyaagee cimettidi, hanan-abaa yootikko, he hananabaa yootiyaagaa cim-midaagee tana GODAA. Taani a bolli ta kushiya yeddada, ta asaa giddoppe a xaissana. ¹⁰ Eti naa77aikka bantta nagaraa nagaraa qixaatiyaa tookkana; hananabaa yootiyaagaa qixaateekka hananabaa oichchiyaagaa qixaateekka issi mala gidana. ¹¹ Hegaa gishshau, Israa7eela asati taappe wora bookkona; bantta nagaran ubban banttana tunissokkona. Eti ta asa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Noha, Daaneelanne Iyyooba

¹² GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹³ “Laa asa na7au, issi biittaa asai nagaraa oottidi, taayyo ammanettennan ixkikko, taani ta kushiya yeddada, etau qumaa xaissada, koshaa ehaana; he biittaa asaanne mehiyaa worana. ¹⁴ Harai atto ha heezzu asati, Nohee, Daaneel-inne Iyyoobi he biittan de7iyaakkokka, eti bantta xillotettan bantta shemppo xalaalaa ashshana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁵ “Woi taani eta biittaa bollan bazzo do7ata yeddin, he do7ati an de7iya asaa xaissin, he do7atu gaasuwan ooninne gidloora kanttennaadan, he biittai baises gidikko, ¹⁶ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan

caaqqais: Harai atto, ha heezzu asati he biittan de7iyaakkokka, eti bantta attumanne bantta macca naata ashshanau danddayokkona. Eta xalaalai attana; shin biittai baisa gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁷ “Woikko taani he biittaa bollan bisuwaa ehaada, ‘Ha biittaara bisoi kanto’ gaada, an de7iya asaanne mehiyaa worikko, ¹⁸ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Ha heezzu asati he biittan de7iyaakkokka, bantta attumanne bantta macca naata ashshanau danddayokkona. Eta xalaalai attana. Taani GODAI haggaa odais.

¹⁹ “Woikko taani he biittaa bollan boshaa yeddada, ta hanqquwaa a bollan gussikko, an de7iya asaanne mehiyaa worikko, ²⁰ taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Harai atto, Nohee, Daaneelinne Iyyoobi he biittan de7iyaakkokka, eti bantta xillotettan bantta shemppuwaa ashshanaappe attin, bantta attumanne bantta macca naatakka ashshokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiiddi yiis.

²¹ Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Taani asaanne mehiyaa woranau Yerusalaame bolli ta oiddu hanttaara pirddata, bisuwaa, koshaa, bazzo do7aanne boshaa yeddiyo wode, i ai keena aaro iitabaa gidanddeeshsha! ²² SHin amarida asati paxa attana; eti bantta attumanne bantta macca naatakka ashshana. Eti inttekko yiyo wode, eta hanotaanne eta oosuwaa intte be7idi, taani Yerusalaame bolli ehiido bashshai ubbai bessiyaagaa gidiyoojaa akeekana. ²³ Intte eta hanotaanne eta oosuwaa be7idi, taani eta

bolli coo pirddabeennaagaa erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

15

Woiniyaa Turaa Leemisuwaa

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis;
² “Laa asa na7au, woiniyaa turai bazzon de7iya hara mittaappe aibin kehii? ³ Go77i de7iyo mitti turaappe qanxxetti erii? Aibakko kaqqiyo koca appe kessa erai? ⁴ A oisettodan taman yeggin, ya baggainne ha baggai taman meetettin, gidduwan attida xiixinttai ai maaddanee? ⁵ Xuugettennan de7iiddi, kase aikko maaddibeennaagee, tamai min eexxiichchidi aikko maaddenna.

⁶ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani bazzo mittaa gidдон de7iya woiniyaa turaa tamau oiseto oottada immidoogaadan, Yerusalaamen de7iya asaakka hegaadan oottana. ⁷ Taani ta som77uwaa eta bollan zaarana. Eti issi tamaappe kiyikkokka, hara tamai eta maana. Taani ta som77uwaa eta bolli zaariyo wode, taani GODAA gididiyoogaa eti erana. ⁸ Eti tanan ammanettennan aggido gishshau, taani eta biittaa baisa kessana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees” yaagiiddi yiis.

16

Ammanettenna Yerusalaamo

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis;
² “Laa asa na7au, Yerusalaamo i tuna oosota erissa. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI Yerusalaamo hagaadan yaagees; “Ne

zareenne ne yeletai Kanaane biittaana; ne aawai Amooore biittaa asa; ne aayyiyaakka Hiite biittaa asa. ⁴ Ne yelettiyo gallassi ne gul77ai qanxxettibeenna; woikko nena geeshshanau haattan meecettabaakka; woikko maxiniyan gorppettada carqqiyan xaaxettabaakka. ⁵ Ha geetettidabatuppe issuwaanne oottanau neeyyo azzanidabi baawa. Neeni yelettido gallassi karettido gishshau, dembban olettadasappe attin, neeyyo ooninne qarettibeenna.

⁶ “ “Hegaara taani kanttaidda, neeni ne suutta gidдон murqquuqada zohettishin be7aas; be7ada neeni ne suutta gidдон zin77idosan de7ishin, “Paxa de7a” yaagaas. ⁷ Taani nena shooqan de7iya kattaadan dichchaas. Neeni dicca aduqqada, gamma gakkadasa. Ne xanttai uttiis; ne binnaanaikka dicciis; shin neeni kallo attadasa.

⁸ “ “Naa77anttuwaa taani hegaara kanttaidda, nena xeelliyo wode, neeni gelossi gakkada borssida asa gidadasa. Yaatin, ta maayuwaa ne bolli yeggada, ne kalluwaa kammaas. Taani neeyyo caaqqada nenaara maachchaa maacettin, neeni taaro gidadasa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

⁹ “ “Taani ne bollai suuttan moorettidaagaa haattan meecca geeshshada, zaitiyan tiyaas. ¹⁰ Taani nena alleeqo qamisiyaa maizzaas; qassi lo77o galbbaappe oosettida caammaakka wotissaas; qassi liinuwaa shaashiyaakka nena qacissaas; qassi al77o kutaakka qumaashshaas. ¹¹ Nena ta alleequwan alleeqaas; ne kushiyan sagaayuwaa wottaas; ne qooriyankka gujjumaa

wottaas. ¹² Qassi ne siiriyān gutichchaa, ne haittankka gutichchaa, ne huuphiyankka lo77o kallachchaa wottaas. ¹³ Neeni worqqaaninne biran alleegettadasa; ne maayoi ubbai payya liinuwaa, al77o kutaanne alleeqo qamise. Ne miyo qumai muruta xiilliyaa, eessaanne zaitiyaa. Neeni keehi puulanchcha gidada, kawiyō kiyānau denddadasa. ¹⁴ Neeni puulanchcha gidido gishshau, kawotettatun erettadasa. Aissi giikko, taani neeyyo immido bonchchoi nena haggaa oottiis. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁵ “ “SHin neeni ne puulan ammanettadasa; haratun erettidoogaappe denddidaagan shaaramuxa gidadasa; ogiyaara kanttiya ubbaara shaaramuxadasa. ¹⁶ Ne maayuwaappe amaridaaggaa ekkada, ne goinniyo sohota alleeqissadasa; yaatada yan shaaramuxadasa. Hegaa mala hanotai haggaa kase hanibeenna; haggaa sinttanaukka hananau bessenna. ¹⁷ Taani neeyyo immido worqqaappenne biraappe osettida lo77o alleequwaa, attuma misileta oottada medhdhadasa; yaatada etaara shaaramuxadasa. ¹⁸ Taani immido alleeqo maayuwaa he misileta maizzadasa. Qassi ta zaitiyaanne ta ixaanaa etau shiishshadasa. ¹⁹ Qassi taani neeyyo immido qumaa, muruta xiilliyaa, zaitiyaanne eessaa eta sinttan sawuwaa tonggu giya yarshsho oottada shiishshadasa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

²⁰ “ “Qassikka, neeni taayyo yelido attuma naatanne macca naata efaada, eeqatuyyo yarshshadasa. Neeni shaaramuxa kiyidoogee

neeyyo guuxxidee? ²¹ Neeni ta naata shukkada, eeqaassi taman yarshshadasa. ²² Neeni tunatettaaninne ne shaaramuxan ubban de7aidda, kase ne yelagatettaa laittaa, kallo ne suuttan murqquuqada, zohettido wodiya dogadasa.

²³ “ “Aayye7ana! Neeyyo aayye7ana! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. Ha ne iitatetta ubbaa bolli qassi, ²⁴ dabaaba ubban eeqau goinniyo sohota neeyyo giigissadasa. ²⁵ Oge doonan ubban shaaramuxiyo sohota keexxada, ne puulaa tunissadasa; ogiyaara kanttiya ubbau ne asatettaa aatta immada, shaaramuxettaa darissadasa. ²⁶ Neeni amo xallan kumida, ne shooro Gibxxetuura shaaramuxadasa; ne shaaramuxettaa daruwankka tana hanqgetissadasa. ²⁷ Heggaa gishshau, taani ta kushiya ne bolli yeddaas; nena gakkiya ne shaahuwaakka guuttaas. Taani nena ne pokko hanotan yeellatiya, nena morkkiya Pilisxxeema maccaasatussi aattada immaas. ²⁸ Neeni alenna asa gidiiyo gishshau, Asoore biittaa asarakka shaaramuxadasa. He ubbankka hagee tau gidana gabaakka. ²⁹ Hegaappe qassi, zal77iiyan aqida Baabiloonetuuraakka shaaramuxadasa; hegankka gidana gabaakka.

³⁰ “ “Neeni ha yeelli banna shaaramuxeedan haniyaara, ne aiba laafa asee! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ³¹ Neeni oge doonan shaaramuxiyo sohota neeyyo keexxiyo wodenne dabaaba ubban eeqau goinniyo sohota giigisiyo wode, hara shaaramuxatudan, shaaramuxati ekkiyo miishshaakka ekkabaakka.

32 “ “Bii ha shaaramuxa maccaasee, neeni ne azinaa aggada, allagatuura zin⁷⁷adasa!
 33 Attumaasai shaaramuxatussi miishshaa qanxxees; shin neeni ne laggettotussi miishshaa qanxxaasa; eti mulesaappe neekko yaanaadan, maganxxaa etau immaasa. 34 Hegan ne shaaramuxatettai hara maccaasatuugaappe dumma; nenaara shaaramuxanau nena kaalliyaabi issoinne baawa. Harai neeyyo qanxxennan, yaa qanxxada shaaramuxiyooan, haratuppe neeni dumma” yaagees.

GODAI Yerusalaami Bolli Pirddana

35 “ ‘Hegaa gishshau, bii ha shaaramuxee, GODAA qaalaa siya! 36 Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni ne shaaramuxatettan ne laggettotussi ne bollaa qaarido gishshau, neeyyo tuna eeqati darido gishshaunne ne naatu suuttaa neeni etayyo gussido gishshau, 37 neeni etan ufaittido ne laggettota ubbaa, neeni siiqiyoogetanne neeni ixxiyoogeta taani shiishshana hanais. Taani eta ne bolli ubbasaara shiishshada, eta sinttan nena mulxxu oottada qaarana; qaarin eti ne kalluwaa be⁷ana. 38 Taani shaaramuxida maccaasatu bollinne suuttaa gussida maccaasatu bolli pirddiyooagaan, ne bolli pirddana; taani ta hanqquwaaninne ta mishuwan ne bolli haiquwaa ehaana. 39 Taani nena ne laggettotuyyo aatta immana; eti ne shaaramuxiyoo sohotanne eeqau goinniyo sohota qoli xaissana. Eti ne maayuwaa mulxxu ootti qaaridi, ne lo⁷⁷o alleequwaakka wotti ekkidi, nena kallo xiire ashshana. 40 Eti nena shuchchan caddi woriyaanne bantta bisuwan

qanxxerettiya guite asaa ne bolli ehaana. ⁴¹ Eti ne keettaa xuuggidi, daro maccaasaa sinttan ne bolli pirddana. Taani ne shaaramuxatettaa agissana; neenikka ne laggettotuyyo naa77antto yaa miishshaa qanxxakka. ⁴² Hegaadan oottin, taani ne bolli hanqqettido hanqqoi wodhdhana; taani ne hanotan mishettido mishoikka hegan aadhdhana. Taani hegan woppu gaada, naa77antto hanqqettikke.

⁴³ “ “Neeni ne yelagetettaa laittaa dogada, ha iita ooso ubban tana hanqqetissadasa. Hegaa gishshau, tumaappe ne oottidobaa ubbaa taani ne bollan zaarana. Neeni ne tuna oosotu ubbaa bolli shaaramuxatettaa aibissi gujjadii? Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

Yerusalaami Michcheta Naa77aa

⁴⁴ “ “Bii Yerusalaamee, asai ne bolli, ‘Na7iyaakka aayee mala’ giidi leemisuwaa yootana. ⁴⁵ Tumu neeni ba azinaanne ba naata shenetida ne aayee mala; qassi bantta azinaa azinaanne bantta naata naata shenetida ne michchetu mala. Ne aayiyaa Hiite biittaa asa; ne aawai qassi Amooore biittaa asa. ⁴⁶ Ne baira michchiyaa ba macca naatuura neeppe huuphessa baggaara de7iya Samaariyo; qassi neeppe kaalo michchiyaa ba macca naatuura neeppe tohossa baggaara de7iya Sadoomo. ⁴⁷ Neeni eta ogiyaa kaallidoogeenne eta tuna oosota oottidoogee nena alibeenna. SHin neeni guutta wodiyan oottido oosoi etaagaappe iitaa darees.

⁴⁸ “ “Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Neeninne ne macca

naati oottidoogaadan, ne michchiyaa Sadoomanne i macca naati oottibookkona. ⁴⁹ Ne michchiyaa Sadooma oottido nagarai haggaa: anne i macca naati otoranchcha, kallidaageetanne ishaluwan de7iyaageeta gidikkonne, eti metootanchchaanne hiyyeesaa maaddibookkona. ⁵⁰ Eti otoranchcha gididi, ta sinttan tuna oosota oottidosona. Hegaa gishshau, intte be7idoogaadankka, taani eta xaissaas.

⁵¹ “ “Samaariyaa neeni oottido nagarau baggaakka oottabeikku; neeni etaagaappe aadhdhida tuna oosota oottadasa. Yaatada he ne oottido tuna oosotu ubbaa gaasuwan, ne michcheti xillo milatanaadan oottadasa. ⁵² Neeni ne michcheta suure asa kessido gishshau, kaushshaa maaya. Aissi giikko, ne nagarai etaagaappe aadhdhi iitin, hegan eti neeppe xillo milatidosona. Hegaa gishshau, yeellatada, kaushshaa maaya.

⁵³ “ “Gidikkonne, Sadoomonne i macca naata, qassi Samaariyoonne i macca naata taani zaarada ishalissiyo wode, nenakka ishalissana. ⁵⁴ Neban neeni keehi yeellatana; neeni kauyyidoogan, ne michcheti neeppe kehiyoogaa eridi minettana. ⁵⁵ Ne michcheti, Sadooma ba macca naatuura, qassi Samaariyaakka ba macca naatuura bantta kase ishaluwau simmana; neenikka ne macca naatuura intte kase ishaluwau simmana. ⁵⁶⁻⁵⁷ Ne iitatetta qonccanaappe kase, ne otoruwaa wode, neeni harai atto, ne michchee Sadoomi bolli qilliiccabeikkii? Gidikkonne, ha77i neeni Eedooma macca naatinne a shooro ubbai, qassi Pilisxxeema macca naatinne ne yuushuwan de7iya, nena ixxiya ubbai qiriyoobaa kiyadasa. ⁵⁸ Ne shaara-

muxatettaaninne ne tuna oosotun qaxxayettana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees.

⁵⁹ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Neeni maachchaa kanttiddo gishshaunne caaquwaa koliddo gishshau, neeni oottiddo oosuwaadan, taani neeyyo oottana. ⁶⁰ Gidikkonne, taani ne yelagattettaa wodiyaan nenaara maacattiddo maachchaa qaalaa hassayana; qassi merinaa maachchaakka nenaara maacattana. ⁶¹ Hegaappe guyyiyan, taani ne bairanne ne kaalo michcheta neekko ehiyo wode, neeni ne hemetaa hassayada yeellatana. Taani eta neeyyo macca naata oottada immana; shin hegee taani nenaara maacattiddo maachchaadan gidenna. ⁶² Hegau taani ta maachchaa nenaara wottana. Taani GODAA gidiyooqaa neeni hegan erana. ⁶³ Taani neeni oottiddo nagaraa ubbaa atto yaagiyo wode, neeni ne oottidobaa hassayada, yeellau ne doonaa oiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

17

Naa77u Argganttattunne Woiniyaa Turaa Leemisuwaa

¹ GODAA qaalai taakko haggaa yaagiiddi yiis;
² “Laa asa na7au, Israa7eela asaa qan77ishiyaa qan77isha; etau leemisuwaa yoota. ³ Haggaa yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Lo77iya baalletinne gita gita qefeti de7iyo issi argganttai de7ees. He argganttai Liibaanoosa yiis; yiidi zigaa xeeran uttiis. ⁴ Uttidi he zigaa licuwaa

menttiis; he menttido licuwaa ekkidi, zal77ee dariyo biittaa, zal77anchchatu katamaa efii.

⁵ “ “I Israa7eela biittaappe puutiyaa efidi, aradda biittan, daro haattai de7iyoosan tokkiis.

⁶ Pude aacida turai darii aduqqennan daayiiis. A daashshai argganttaakko simmidi daayiiis; shin a xaphoi biitta giddo geliis. He turai maraa yeliis; haittaakka kessiis.

⁷ “ “Hegaadankka, lo77iya baalletinne gita gita qefeti de7iyo hara issi argganttai de7ees. Haattaa demmana giidi, he turai ba tokettidosappe he argganttai de7iyoosaakko, ba xaphuwaanne ba daashshaa yeddiis. ⁸ I tokettidoi aacanau, aifanaunne lo77o woine gidanau danddayiyoosan, aradda biittan, daro haattai de7iyoosaana” yaagees’ yaaga.

⁹ “Etayyo neeni hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He turai diccane? Koiro a tokkida argganttai a shoddennee? SHoddidi a aifeta qoqqofidi, a irxxa haittata melissennee? A he sohuwaappe xaphuwaara pude shoddanau gita wolqqaa, woikko daro asaa koshshenna. ¹⁰ A shoddidi, harasan tokkiyaakko, i diccane? Arshsho bagga bazzo carkkoi shocin, ba tokettidosan muleera mellennee?” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Leemisuwaa Birshshettaa

¹¹ Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹² “Ha makkalanchcha asaayyo hagaadan yaaga; ‘He leemisuwaa birshshettai aibakko erekktii? Hegee aibee giikko, Baabiloone kawoi Yerusalaame yiidi, eta kawuwaanne eta halaqata omooddidi,

Baabiloone efiis. ¹³ Qassi kawuwaa keettaa asaappekka issuwaa ekkidi, aara issippe caaqqidi maacettiis; yaatidi asaa gidдон aifettiyaageeta omooddidi efiis. ¹⁴ Hegaa oottidoogee eta kawotettai wolqqaa xayidi, naa77antto denddenaan, bantta maachchaa xalaalaa naagidi de7anaadaana. ¹⁵ SHin Yihudaa kawoi makkali dendididi, paratanne daro olanchchata yeddanaan, Gibxxe kiittiis. Ayyo hegee hananddeeshsha? Hagaa malabaa oottidaagee i bau kessi ekkanddee? Qassi maachchaa kanttidi, i bau kessi ekkanddee?

¹⁶ “Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Bana kawoyida kawuwaa maachchaa kanttido gishshaunne caaquwaa karido gishshau, he kawuwaa biittan, Baabiloonen i haiqqana. ¹⁷ Baabiloone kawoi daro asaa woranau gimbiyaa lanqqen biittaa diddiqidi giigissiyo wode, Gibxxe kawoi ba olanchchatuuranne ba daro asaara yinkka, ainne maaddenna. ¹⁸ I caaquwaa kariis; maachchaa kanttiis. I ba kushiyaakka immidi, ba giidoogaa polibeenna. Hegaa gishshau, au kessi ekkayoosi baawa.

¹⁹ “Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais; i karido ta caaquwaanne i kanttido ta maachchaa taani a bolli zaarada ehaana. ²⁰ Taani ta gitiyaa a bolli miccin, i ta piriyan ohettana. I taayyo ammanettennan ixxido gishshau, taani a Baabiloone efaada, hegan a bolli pirddana. ²¹ Doorettida a olanchchati bisuwan haiqqana; paxa attidaageeti bantta ginaara ginaara laalettana. Hagaa haasayidaagee tana GODAA

gidiyoogaa intte erana.

²² “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani adussa zigaa xeeraa licuwaappe qanxxa ekkada, xoqqanne adussa deriyaa huuphiyan tokkana. ²³ Taani a Israa7eela deriyaa huuphiyan tokkana; hegan maraa yelidi, aifiyaakka aifananne lo77o ziga gidana. Kafo zaree mulee an keexxana; eti a maaraa kuwan shemppana. ²⁴ Xoqqa mittaa ziqqi oottiyaagee, ziqqa mittaa xoqqu oottiyaagee, irxxa mittaa melissiyaageenne mela mittaakka aacissiyaagee, tana GODAA gidiyoogaa bazzo mitta ubbai erana. Taani GODAI hagai yootaas; taani yootidoogaa taanikka oottana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

18

GODAI Asaa A Oosuwaadan Oosuwaadan Pird-dees

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Israa7eela biittaabaa intte, ‘Aawati caala woiniyaa teeraa min, naata achchai zil77iis’ gi-idi intte leemisiyoobai aibee? ³ Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Hagaappe sinttau intte Israa7eela biittan ha leemisuwaa leemisekketa. ⁴ Asaa ubbaa shemppoi taagaa; aawaa shemppoikka na7aa shemppoikka taagaa. Nagaraa oottiya shemppoi i bau haiqqana.

⁵ “Issi asi xillo gidikko, tumu pirddaanne suuretettaa oottikko, ⁶ i deriyaa bolli de7iya eeqau goinniyo sohotun maana xayikko, i Israa7eela asaa eeqau goinnana xayikko, ba shooruwaa maccaasaa tunissana xayikko, qassi kushe qitai yiido maccaasaara zin77ana xayikko, ⁷ oonanne

huqqunnana xayikko, acuwaassi oiqqidobaa guyye zaarikko, issi uraanne bonqqana xayikko, bau de7iyaagaappe namisettida asa mizikko, kallottidaagaa maizzikko, ⁸ i woriyaa ekkanau dichchau tal77ana xayikko, ba kushiya balaappe shiishshi ekkikko, asaa giddon tumaa pirddikko, ⁹ ta higgiiyan hemettikko, ta wogaakka polidi naagikko, yaatikko, i xillo asa, i tumu paxa de7ana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁰ “Ha bitaniyaassi shemppo woriyaa, bonqqiya, woikko ha geetettidabatuppe augaa gidinkka oottiya issi iita na7i de7ikko, ¹¹ ba aawai oottibeennabaa ubbabaa oottes. I deriyaa bolli de7iya eeqau goinniyo sohotun mees; i ba shooruwaa maccaasaa tunissee; ¹² i hiyyeesaanne manqquwaa huqqunnees; i asabaa bonqqees; acuwaassi oiqqidobaa zaarena; eeqaukka goinnees; tunabaakka oottes; ¹³ i dichchau tal77idi, woriyaa ekkees. Hegaa mala asi paxa de7anee? CHii, i paxa de7enna! I heggaa mala tunabaa oottido gishshau, i tuma haiqqana; a suuttaa acoikka a bollaana gidana.

¹⁴ “Ha iita bitaniyaa na7ai ba aawai oottiyo ha nagaraa ubbaa be7iiddi, i heggaa malabaa oottana xayikko, ¹⁵ i deriyaa bolli de7iya eeqau goinniyo sohotun maana xayikko, Israa7eela asaa eeqau goinnana xayikko, i ba shooruwaa maccaasaa tunissana xayikko, ¹⁶ i oonanne huqqunnana xayikko, acuwaassi oiqqidobaa guyye zaarikko, i asabaa bonqqana xayikko, bau de7iyaabaappe namisettidaageeta mizikko, kallottidaageetakka maizzikko, ¹⁷ i woriyaa ekkanau dichchau

tal77ana xayikko, balaappe kushiya shiishshi ekkikko, i ta higgiyaa naagikko, ta wogankka hemettikko, yaatikko, i paxa de7anappe attin, ba aawaa nagaran haiqqenna. ¹⁸ SHin a aawai ba ishantta wolqqan bonqqido gishshaunne ba asaa giddon iitaa oottido gishshau, ba nagaran haiqqana.

¹⁹ “SHin intte, ‘Na7ai ba aawaa nagaran aissi qaxxayettennee?’ yaageeta. Na7ai tumu pirdaanne suuretettaa oottidi, ta higgiyaa minttidi naagikko, i tumu paxa de7ana. ²⁰ Nagaraa oottiya shemppoi i bau haiqqana. Na7ai aawaa nagaran qaxxayettenna; hegaadankka, aawai na7aa nagaran qaxxayettenna. Xillo asa xillotettai he aawussa gidana; iita asa iitatettaikka he aawussa gidana.

²¹ “SHin nagaranchchai ba oottido nagara ubbaappe simmidi, ta azazuwaa naagikkonne tumu pirdaanne suuretettaa oottikko, i tumu paxa de7anaappe attin haiqqenna. ²² I oottido naaquwaappe issoinne qofettenna. Ba oottido xillo oosuwaa gishshau, i paxa de7ana. ²³ Nagaranchchai ba ogiyaappe simmidi, paxa de7iyoogan ufaittaisippe attin, taani Ubbaa Haariya GODAI a haiquwan ufaittikke.

²⁴ “SHin xillo asi ba xillotettaappe guyye simmidi, nagaranchcha asi oottiyo nagaraanne tuna oosuwaa oottikko, i paxa de7anee? CHii, i oottido xillo oosuwaappe issoinne qofettenna; i amanettennan ixrido gishshaunne i oottido nagaraa ubbaa gishshau, i haiqqana.

²⁵ “Intte hegan, ‘Godaa ogee suure gidenna’

yaageeta. Inttenoo, Israa7eela asatoo, ha77i siyite! Suure gidennai intte ogiyaa gidennee ta ogee? ²⁶ Xillo asi ba xillotettaappe guyye simmidi, nagaraa oottiyo wode, i ba oottido nagaraa gishshaa haiqqana. ²⁷ SHin iita asi ba iitatettaappe guyye simmidi, tumu pirddaanne suuretettaa oottiyo wode, i ba shemppuwaa ashshana. ²⁸ I ba oottido nagaraa ubbaa qoppidi simmido gishshau, i tumu paxa de7anaappe attin haiqqenna. ²⁹ SHin Israa7eela asati, ‘Godaa ogee suure gidenna’ yaagidosona. Inttenoo, Israa7eela asatoo, suure gidennai intte ogiyaa gidennee ta ogee?

³⁰ “Hegaa gishshau, inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttena ubbaakka intte ogiyaadan ogiyaadan pirddana. Nagarai intte xayyuwaassi gaaso gidennaadan paaxite; intte mooro ubbaappekka simmite. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ³¹ Intte naaqqido naaqqo ubbaappe shaahettidi, ooratta wozanaanne ooratta ayyaanaa ekkite. Inttenoo Israa7eela asatoo, aibissi haiqqeetii? ³² Taani issi asa haiquwaaninne ufaittikke. Hegaa gishshau, intte nagaraa paaxi simmidi, paxa de7ite! Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiis.

19

Zilaassaa

¹ GODAI Hizqqeela, “Israa7eela halaqatuyyo haagaadan yaagada zilaala;

² ‘Intte aayyiyaa gaammotu gidдон
a aiba gaammoo!

Yelaga gaammotu gidдон gisada,

ba marata dichchaasu.

³ A ba maratuppe issuwaa dichchin,
wodala gaammo kiyiis.

I shankkaa taaaridi, asaa miis.

⁴ Kawotettati ubbai abaa siyidi,
ollan a gelissidi oiqqidosona.

Eti a hinggittan goochchidi,
Gibxxe biitti efidosona.

⁵ “ ‘A aayyiyaa naagoogee polettennan ixxin,
hidootai xayidoogaa be7ada,

ba maratuppe naa77anttuwaa dichchada,
wodala gaammo kessaasu.

⁶ I wodala gaammo gididi,
hara gaammotu gidon
yaanne haanne simerettiis.

I shankkaa taaaridi, asaa miis.

⁷ I eta wolqqaama qatuwaa mentterettidi,
katamaakka bashshiis.

Biittainne biittan de7iya asai ubbai
a gudettan shabbirettiis.

⁸ Yuushuwan de7iya kawotettati ubbai
a oiqqanau piriya yeggidosona.

Bantta gitiyaakka miccidosona;
bantta ollan a oiqqidosona.

⁹ Eti bantta hinggittan a goochchidi,
koottadan giigida guutta keettan yeggidi,
Baabiloone kawuwaakko efidosona.

Naa77antto a gudettaa Israa7eela deretun siyet-
tennaadan,

eti a qasho keettaa gelissidosona.

¹⁰ “ ‘Ne aayyiyaa haattaa doonan
tokettida woiniyaa turaa mala.

Daro haattai de7iyo gishshau,

he woiniyaa turai aifiyaa darxxxaxxi uttiis;
qassi daro maratuura de7ees.

¹¹ A maratuppe minniyaagee
haariyaageetu xam77aa gidiis.

A marai gita maratuppe aduqqidi,
bollau aadhdhiis.

Ba maratu coratettaaninne
xoqqatettan bollaara beettiis.

¹² SHin he turai hanqquwan shodettidi,
biittan olettiis.

Arshsho carkkoi a aifiyaa melissiis;
a mino marai melin, tamai miis.

¹³ Ha77i qassi i haatti bainna
mela bazzuwan tokettiis.

¹⁴ Tamai a maratuppe issuwaa oiqqidi,
a aifiyaarakka dippi oottidi miis.

Yaatin, kawotaa xam77a gidiya
ai mino marikka a bollan attibeenna.

“Hagee yeeho zilaassa; hagua zilaassadan
go7ettanau bessees’ yaaga” yaagiis.

20

Makkalanchcha Israa7eela

¹ Nuuni omoodettido laappunnta laittan,
ichchashantta aginan, tammannta gallassan,
Israa7eela cimatusse amaridaageeti GODAA
oichchanau yiidi, ta sinttan uttidossana.

² Yaatin, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagi-
iddi yiis; ³ “Laa asa na7au, Israa7eela cimatusse
hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GO-
DAI hagaadan yaagees; “Intte yiidoogee tana
oichchanaassee? Taani Ubbaa Haariya GODAI ta
de7uwan caaqqais: Taani inttenan oishettikke”
yaagees’ yaaga.

4 “Eta bolli pirdduutee? Laa asa na7au, tumu eta bolli pirdduutee? Hegaa gidikko, eta maizza aawatu tuna oosuwaa eta erissa. 5 Etau hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani Israa7eela doorido wode, Yaaqooba zaretussi Gibxxen de7ishin, tanatettaa erissada, ‘Taani GODAA intte Xoossaa. 6 Taani inttena Gibxxeppe kessada, inttessi doorido biittaa, maattainne eessai goggiyo biittaa, biitta ubbaappe aadhdhida lo77o biittaa ehaana’ gaada caaqqaa. 7 Qassi taani eta, ‘Intteppe issoi issoi ba siiqiyo tuna eeqata diggo; Gibxxe eeqatun tunoppite. Taani GODAA intte Xoossaa’ yaagaas.

8 “ “SHin eti taayyo makkalidi, ta odiyooгаа siyennan ixxidosa. Eti bantta amottido tuna eeqata diggibookkona; Gibxxe eeqaukka goinniyoogaa aggibookkona. Hegaa gishshau, eti Gibxxen de7ishin, ta hanqquwaa eta bolli gussanau, ta yiilluwaakka eta bolli wurssanau qoppaas. 9 SHin eti de7iyo kawotettatu giddooninne Israa7eela asaa Gibxxeppe kessiyoogan, taani tanatettaa erissido asaa sinttan ta sunntai tunennaadan oottaas. 10 Hegaa gishshau, taani eta Gibxxeppe kessada, bazzuwau ehaas. 11 Azazettiya ubbau de7uwaa immiya ta wogaa taani etau immaas; ta higgiiyaakka eta tamarissaas. 12 Qassi eta geeshshiyaagee tana GODAA gidiiyoogaa eti erana mala, taani ta Sambbataa taappenne etappe gidduwan malaata oottada immaas.

13 “ “SHin Israa7eela asai ha bazzuwankka ta bollan makkalidosona. Azazettida ubbau de7uwaa immiya ta wogaadan hemettibookkona;

ta higgiiyaakka menttidosona; ta Sambbataakka daro tunissidosona. Yaatin, taani bazzon ta hanqquwaa eta bolli gussada, eta wurssanau qoppaas. ¹⁴ SHin taani eta Gibxxeppe kessiyooгаа be7ida kawotettatu sinttan ta sunttai tunennaadan, eta xaissabeikke. ¹⁵ Qassi taani eti bazzuwan de7ishin, etayyo immido biittaa, maattainne eessai goggiyo biittaa, biitta ubbaappe lo77iya biittaa eta gelissennaadan caaqqaa. ¹⁶ Aissi giikko, eti eeqau goinnidi, ta higgiiyaa ixido gishshaassa, ta wogaadan hemettibeenna gishshaassanne ta Sambbataakka tunissido gishshaassa. ¹⁷ Gidikkonne, taani etau qarettido gishshau, bazzuwan eta wurssa xaissabeikke.

¹⁸ “ “Eti bazzuwan de7ishin, taani eta naata ha-gaadan yaagaas; ‘Intte aawatu wogaadan hemet-toppiti; eta higgiiyaakka naagoppiti; woikko eta eeqatun tunoppiti. ¹⁹ Taani GODAA intte Xoossaa. Ta wogaadan hemettite; ta higgiiyaakka naagite. ²⁰ Taappenne intteppe gidduwan malaata gidana malanne taani GODAA intte Xoossaa gidiiyoogaa intte erana mala, Sambbataa hara gallassaappe dummayite’ yaagaas.

²¹ “ “SHin he naatikka ta bollan makkali-dosona; azazettiya asa ubbau de7uwaa immiya ta wogaadan hemettibookkona; ta higgiiyaakka eti naagibookkona; ta Sambbataakka tunissidosona. Yaatin, taani bazzon ta hanqquwaa eta bolli gussanau, ta yiilluwaakka eta bolli wurssanau qoppaas. ²² SHin taani ta kushiya shiishsha ekkaas. Taani eta Gibxxeppe kessiyooгаа be7ida kawotettatu sinttan ta sunttai tunennaadan, eta

xaissabeikke. ²³ Qassi eta hara kawotettatussinne hara biittatussi laalanau bazzon caaqqas. ²⁴ Aissi giikko, eti ta wogau azazetennan ixxidosa; ta higgsiyaakka menttidosona; ta Sambbataa tunissidosonanne bantta aawatu eeqaa amottidosona. ²⁵ Hegaadankka, qassi etassi lo77o gidenna wogatanne de7uwaa immenna higgeta immaas. ²⁶ Eti bantta yarshshuwan tunanaadan, eti bantta baira naata yarshshanaadan, taani eta yedda besaas. Taani heгаа oottidoogee eta qaxxayanaassanne taani GODAA gidiyooгаа eta erissanaassa” yaagees’ yaaga.

²⁷ “Hegaa gishshau, asa na7au, Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte aawatikka tanan ammanetennan ixxidi, hegan tana cayidosona. ²⁸ Taani etau immanau caaqqido biittaa eta ehaas. Etikka xoqqa keraanne irxxa mittaa be7ido wode, etan ubban bantta yarshshuwaa yarshshidosona. Eti bantta xuuggiyo yarshshuwan, bantta cuwayiyo ixaanaaninne bantta gussiyo ushshaa yarshshuwan tana hanqqetissidosona. ²⁹ Yaatin, taani eta, ‘Hagee intte biyo xoqqa sohoi aibee?’ yaagada oichchaas. Hachchi gakkanaassi he sohoi goinniyo xoqqa soho geetetti xeesettes” yaagees’ yaaga.

³⁰ “Hegaa gishshau, Israa7eela asaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte maizza aawati oottido nagara ubbaa oottidi, aissi inttena tunissetii? Eta tuna eeqau aissi goinneetii? ³¹ Hachchikka heгаа mala imuwaa shiishshiyo wodenne intte

attuma naata taman xuuggidi yarshshiyo wode, intte eeqan ubban inttena tunisseeta. Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani inttenan oishettoo? Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Taani inttenan oishettikke. ³² Intte, ‘Nuuni mit-taunne shuchchau goinniya hara kawotettatu malanne sa7an de7iya asaa mala gidana’ yaagidi qoppeeta. SHin intte qofai mulekka hanenna.

GODAI Qaxxayeesinne Maarees

³³ “ ‘Taani Ubbaa Haariya GODAI ta de7uwan caaqqais: Taani ta mino qesiyan, ta yeddido kushiyaaninne ta gussido hanqquwan intte bolli kawotana. ³⁴ Kawotettatu giddoppe taani inttena kessana; intte laalettido biitta ubbaappe ta mino qesiyan, ta yeddido kushiyaaninne ta gussido hanqquwan taani inttena shiishshana. ³⁵ Taani inttena kawotettatu bazzuwaa giyo bazzuwaa ehaana; ehaada inttena ta sinttan essada, intte bolli pirddana. ³⁶ Gibxxe biittaa bazzuwan intte maizza aawatu bolli pirddidoogaadan, hegaadankka intte bolli pirddana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ³⁷ Taani inttena huuphiyan huuphiyan qoodada gelissana; ta maachchaa intte naaganaadan, taani inttena oottana. ³⁸ Makkalanchchatanne nagaranchchata taani intte giddoppe diggana; ha77i eti de7iyo biittaappe taani eta kessana; shin eti Israa7eela biittaa gelennaadan teqqana. Taani GODAA gididoogaa intte hegan erana” yaagees.

³⁹ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte ha77i taani odiyoogaa siyennan ixkikko, biidi ubbaikka intte eeqau goinnite. SHin hegaappe guyyiyan, intte

imuwaaninne intte eeqan ta geeshsha sunntaa tunissekketa. ⁴⁰ Ta geeshsha deriyan, xoqqu giida Israa7eela deriyaa bollan intte Israa7eela asai kumettai taayyo, Ubbaa Haariya GODAAYYO goinnana. Taanikka inttena mokka ekkana; intte yarshshuwaa, intte doorido imuwaanne intte geeshsha imuwaa taani intteppe koyais. ⁴¹ Intte laalettido kawotettatu giddoppe taani inttena ehiyo wodenne hara biittatuppe taani inttena shiishshiyo wode, sawuwaa tonggu giya yarshshuwaa ekkiyoogaadan, taani inttena ekkana. Kawotettati xeellishin, taani intte gidдон geeshshaa gididiyogaa erissana. ⁴² Taani kase intte maizza aawatuyyo immana gaada caaqqido Israa7eela biittaa inttena zaarada ehiido wode, taani GODAA gididiyogaa intte erana. ⁴³ Intte intte iita hemetaanne intte tuna oosuwaa intte he sohuwan hassayana; intte oottido iita oosuwaa ubbaa intte shenetana. ⁴⁴ Inttenoo, Israa7eela asatoo, taani intte iita hemetaadaaninne intte tuna oosuwaadan gidennan, ta sunntaa gishshau taani oottiyo wode, taani GODAA gididiyogaa intte erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Neegeeba Pirdaa

⁴⁵ GODAA qaalai taakko haggaaдан yaagiiddi yiis; ⁴⁶ “Laa asa na7au, tohossa baggi simmada xeella; tohossa baggau oda; Neegeeba Woraabolli hananabaa yoota. ⁴⁷ Neegeeba Woraassi haggaaдан yaaga; ‘GODAA qaalaa siya! Ubbaa Haariya GODAI haggaaдан yaagees; “Taani ne gidдон tamaa oittana; he tamai ne irxxa mittaakka ne mela mittaakka ubbaa maana. He

eexxiya tamai to7enna; tohossappe biidi, huuphessi gakkanaashin de7iya asaa som77uwaa ubbaa he lacoï labana. ⁴⁸ Taani GODAI oittido tama gidiiyoogaa asai ubbai be7ana. He tamai to7enna” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

⁴⁹ Yaagin taani zaarada, “Hai Ubbaa Haariya GODAU, haggaa ta yootanau tana azazoppa. Eti tana, ‘I ubbatoo leemisuwaa odees gidennee?’ yaagidi haasayoosona” yaagaas.

21

GODAA Bisuwaa

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, ne som77uwaa Yerusalaamekko zaarada, asai goinniyo sohotu bolli qaalaa oda; Israa7eela biittaa bollan hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘GODAI hagaadan yaagees; “Taani neeyyo morkke. Taani ta bisuwaa shoohuwaappe shoddada, xillo asaanne iita asaa ubbaa wurssana. ⁴ Taani ta bisuwaa shoddada, huuphessappe tohossa gakkanaashin de7iya asaa ubbaa xaissana. ⁵ Hegan taani GODAI ta bisuwaa a shoohuwaappe shoddidoogaanne guyye zaarenaagaa asai ubbai erana” yaagees’ yaaga.

⁶ “Hegaa gishshau, asa na7au, asai ubbai xeellishin, ne wozanai meqqin, camo yeehuwaa yeekka. ⁷ Eti nena, ‘Aissi yeekkai?’ giidi oichchiyo wode, hagaadan yaaga; ‘Sinttaara yiya iita oduwaassi yeekkais. Wozani ubbai yashshan seerana; kushe ubbai arggaacana; eta goobatettaï ubbai etappe kichchana; gulbbata ubbaikka kokkorana. He wodee gakkiiis! I tumu polettana!

Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaaga" yaagiiddi yiis.

⁸ GODAA qaalai taakko haggaa dan yaagiiddi yiis;
⁹ "Laa asa na7au, haggaa dan yaagada hananabaa yoota; 'GODAI haggaa dan yaagees; "Bisuwaa! Leefettidanne qucettida bisuwaa! ¹⁰ Siifanau leefettiis. Wolqqanttaadan pholqqu gaanau qucettiis. Ta asai imettida seeraanne qixaatiyaa ubbaa ixixido gishshau, haggaa ppe guyyiyan, ooninne ufaittena. ¹¹ Go7ettanau bisoi qucettiis; leefettidanne qucettidi, siifiyaagau imettiis.

¹² " "Laa asa na7au, yeekkanne zilaala! Aissi giikko, he bisoi giigettidoogee ta asaa bollaanne Israa7eela halaqatu ubbaa bollaana. Halaqatikka ta asaara issippe bisuwan haiqqana. Haggaa gishshau, ne tiraa baqqa. ¹³ Taani ta asaa paacana; eti nagaraa paaxennan ixixikko, ha metoi ubbai eta bolli gakkana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais" yaagees' yaaga.

¹⁴ "Ha77ikka asa na7au, hananabaa yoota; ne kushiyaakka baqqa. He wode bisoi naa77a heezza zaaridi shocana; hegeekka daganttiya, woriyaanne siifiya bisuwaa. ¹⁵ Hegee eta wozanai seeranaadaaninne etappe daroti haiqqanaadan oottana. Bisoi wolqqanttaadan pholqqu gees; siifanau qucettiis. ¹⁶ Neno, qara bisuwau, ushachchaanne haddirssau, ne simmido baggaa ubbaa busakka. ¹⁷ Taanikka qassi ta kushiya baqqana; ta hanqqoikka dochchana. Taani GODAI haggaa odaas" yaagiiddi yiis.

Baabiloone Kawuwaa Bisuwaa

18 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; 19 “Laa asa na7au, Baabiloone kawuwaa bisoi yiyo naa77u ogetun malaataa wotta. Naa77u ogetikka issi biittaappe dendoosona. Naa77u ogeti gaittiyo balla ogiyan malaata gidiya tuussaa essa. 20 Issi ogiyan de7iya malaatai Raaba giyo Amoonatu katamaa biyoosaa malaatees; hinkkoi qassi Yihudan gimbbettida Yerusalaame katamaa biyoosaa malaatees. 21 Baabiloone kawoi ogeti gaittiyo ballan, malaata tuussatu matan eqqana. I augaa ogiyaa baanaakko eranau, wonddafiyaa zubbeta saamaa yeggana; ba eeqatuura zorettana; mehiyaa maracciyaakka xeellana. 22 Hegaadan oottin, Yerusalaame efiya ogee saaman kiyana. He saamai kawoi biidi, qatuwaa laaliyoobata giigissanaadan, olaa waasuwa waassanaadan, ceequwaa ceeqettanaadan, qatuwaa laaliyoobata dirssaa penggetukko shiishshanaadaaninne biittaa keelidi, gimbbiyaara gattidi diddiqanaadan, ayyo odana. 23 Yerusalaame asai Baabiloone kawuwaara maacettido gishshau, hagee bantta bolli gakees giidi qoppibookkona. SHin Baabiloone kawoi eta eta nagaraa hassayissidi, omooduwau efaana.

24 “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Intte nagarai qoncciiis; intte mooranchcha asa gidiyoogaa asai ubbai erees; intte oosoi intte nagaranchcha gidiyoogaa bessees. Hegaa gishshau, intte mooroi hassayettana; inttekka intte morkkiyau aadhdhidi imettana’ yaagees.

25 “Nenoo iitanne tuna gidida Israa7eela

halaqau, ne wurssetta pirddaa gallassai gakkiiis.
²⁶ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Ne huuphiyaappe kallachchaa dentta; ne huuphiyan xaaxidoogaakka qaara. Hagaappe sinttanau kaseegaadan hananabi baawa; ziqqi giidaagee xoqqu gaana; xoqqu giidaageekka ziqqi gaana. ²⁷ Bashshaa! Bashshaa! Taani ha katamaa bashshana! Pirddiyo maatai de7iyoogee yaana gakkanaashin, ha katamai naa77antto keexettenna. I yiyo wode taani ayyo aattada immana’ yaagees.

²⁸ “Laa asa na7au, hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Israa7eela cayiya Amoonatuyyo Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Bisuwaa! Bisoi siifanau shoohuwaappe shodettiis; wurssanaunne wolqqanttaadan pholqqu gaanau qucettiis. ²⁹ Intte be7iyo ajjuutai worddo; intte yootiyo hiraagaikka worddo. Intte iitanne tuna asa; intte wurssetta pirddaa gallassai gakkiiis. Intte qooriyan bisoi wodhdhana hanees. ³⁰ Bisuwaa shoohuwau zaarite. Intte merettido sohuwan, intte yelettido biittan taani intte bolli pirddana. ³¹ Taani ta hanqquwaa intte bolli gussana; ta hanqquwaa tamai intte bolli eexxi kiyana. Taani inttena bashshiyooogan loohida, meqetti baina asatuyyo aatta immana. ³² Intte tamaassi eettiyo mitta gidana; intte suuttai intte biittan gukkana; intte naa77antto hassayettekketa. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

22

Yerusalaame Nagaraa

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis;
² “Laa asa na7au, suuttaa gussiyaageeti kumido katamaa bolli pirddanau giigadii? Yaatikko, i oottido tuna ooso ubbaa ayyo yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neeni daro asaa suuttaa gussido gishshaunne eeqau goinniyoogan nena tunissido gishshau, ne wodee yiis. ⁴ Neeni gussido suuttan mooranchcha gidadasa; ne medhdhido eeqanka tunadasa. Yaatin, ne pirddaa gallasai matattiis; ne wurssettaa laittaikka gakkiiis. Hegaa gishshau, taani nena kawotettatussi baceessiyooobanne hara biittatussikka qilliicciyoobaa kessana. ⁵ Neno, suntti moorettidonne shabbirettida katamau, mataaninne haahuwan de7iyaageeti nena qilliiccana.

⁶ “ “Ne gidдон de7iya Israa7eela halaqati ubbati suuttaa gussanau bantta wolqqaa ai keena go7ettiyaakko be7a. ⁷ Ne gidдон de7iyaageeti bantta aawaanne bantta aayyiyo bonchchokkona; eti betetakka huqqunnidosona; am77etanne aawu aaya baina naata naaqqoosona. ⁸ Eti ta geeshsha miishshata karoosonanne ta Sambbataakka tunissoosona. ⁹ Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti harata worissanau wordduwaa yootoosona; haraati deriyaa bolli de7iya eeqau goinniyo sohotun moosona; qassi haraati maccaasaara shaaramuxoosona. ¹⁰ Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti ba aawaa machcheera zin77oosona; haraati qassi kushe qitai yiido maccaaseera wolqqan gaittoosona. ¹¹ Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti

ba shooruwaa machcheera zin77oosona; ba na7aa machcheera zin77oosona; ba aawaa na7ee, ba michcheera zin77oosona. ¹² Ne gidдон de7iyaageetuppe issooti issooti miishshaa ekkidi, shemppuwaa woroosona; haraati bantta miishshaa dichchau immoosonanne, bantta shooruwaa miishshaa yashissidi ekkoosona. Qassi intte tana mulekka dogideta. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹³ ““Ne gidдон de7iya asai bessenna miishshaa ekkiyo gishshaunne shemppuwaa woriyo gishshau, taani hanqquwan ta kushiya baqqana. ¹⁴ Taani nena qaxxayiyo gallassi ne goobatetta nenaara de7anee? Woikko ne kushee mino gidanee? Taani GODAI haggaa yootaas; taani yootidoogaa taanikka oottana. ¹⁵ Taani ne asaa kawotettatu gidдоoninne hara biittatu gidдон laalana; ne tunatettaakka taani ne bollappe xaissana. ¹⁶ Hara kawotettatu sinttan neeni kauyyana; shin taani GODAA gidiyooгaa neeni erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

GODAA Tamai Geeshshees

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai taakko haggadan yaagiiddi yiis; ¹⁸ “Laa asa na7au, Israa7eela asai ainne pattenна toce mala; eti ubbaikka biraa seerissidi xillissiyo wode, toce gididi attiya nahaase, qorqqoro, biratanne irssaase mala. ¹⁹ Haggaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI haggadan yaagees; ‘Intte ubbaikka toce mala gidido gishshau, taani inttena ubbaikka Yerusalame gidдо shiishshana. ²⁰ Asai biraa, nahaasiyaa, birataa, irssaasiyaanne qorqqoruwaa tamaa coociyaakko shiishshidi

seerissiyoogaadan, taani ta hanqquwaaninne ta yiilluwan inttena shiishshada, katamaa gidдон seerissana. ²¹ Taani inttena shiishshada, ta hanqquwaa tamaa intte bolli womppiinin, intte hegan seerana. ²² Birai coociyan seeriyoogaadan, intte Yerusalaamen seerana. He wode taani GODAI ta hanqquwaa intte bolli gussidoogaa intte erana' yaagees" yaagiiddi yiis.

Israa7eela Asaa Kaalettiyaageetu Nagaraa

²³ GODAA qaalai taakko zaaridikka hagaadan yaagiiddi yiis; ²⁴ "Laa asa na7au, eta biittai tunido gishshau, ta hanqquwan irai bukkennaadan diggada, taani Israa7eela asaa qaxxayanau haniyoogaa etau yoota. ²⁵ Eta halaqati ba woridobaa gudiiddi mentterettiya gaammo mala; eti asaa woroosona; miishshaa gidin, hara buquraa gidin, ubbaa banttau ekkoosona; eti daro maccaasaa am77e kessidosona. ²⁶ Qeeseti ta higgiiyaa menttidosona; ta geeshshabaakka tunissidosona. Geeshshaanne tuna shaakkokkona; qassi geeshshaappenne tunaappe gidduwan de7iya dummatettaa tamarissokkona; ta Sambbataa bonchchokkona. Hegaappe denddidaagan, taani Israa7eela asaa gidдон bonchchettabeikke. ²⁷ A gidдон de7iya halaqati bantta woridobaa duuterettiya wanggireellotu mala; eti banttau durentanau asaa woroosona. ²⁸ Yerusalaame kataman de7iya hananabaa yootiyaageeti godaa nooraa tiyiya asadan, worddo ajuutaa be7iyoogaaninne worddo hiraagaa yootiyoogan, eta nagaraa genttoosona. GODAI yootennan de7ishin, 'Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees' yaagoosona.

²⁹ He biittaa asati bonqqoosona; hiyyeesatanne metootanchchata huqqunnoosona; eti betetakka yashissidi, miishshaa ekkidi, likke pirdaa diggoosona.

³⁰ “Taani biittaa xaissennaan, eta gidдон dirssaa gimbee kolettido baggaara eqqidi naagiya issi asa koyaas; shin oonanne demmabeikke. ³¹ Hegaa gishshau, ta hanqquwaa eta bolli gussana; taani ta hanqquwaa taman eta xaissana; taani eti oottido oosuwaa eta bolli zaarana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiiddi yiis.

23

Naa77u SHaaramuxiya Michchetu Leemisuwaa

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, issi aayeppe yelettida naa77u maccaasati de7oosona. ³ Eti Gibxxen de7iiddi, bantta yelagatettaappekka doommidi, shaaramuxa gididosona. He biittan eta xanttan attumaasai kaa7iis; eta geela7otettaikka ekettiis. ⁴ Etappe bairee sunttai Ohoolo; qassi i michchee kaalee sunttai Ohoolibo. Eta naa77aakka taani machchin, taayyo attumanne macca naata yelidosona. Ohoola Samaariyo; Ohooliba qassi Yerusalaa.

⁵ “Ohoola taayyo machcho gidada de7aiddakka shaaramuxaasu; a bana laggettiya Asoore wotaaddarata minttada siiqaasu. ⁶ Eti salo milatiya maayuwaa maayida olanchchata, biittaa haariyaageetanne ola gadaawata; eti ubbaikka amoyiya, yelaga attumaasatanne paraa toggiya paraasata. ⁷ A bana shaaramuxa oottada,

ubbaappe lo77iya Asoore attumaasatuyyo immaasu. I shaaramuxatettai Asoore biittaa eeqatussi goinnada, tunanaadan o oottiis. ⁸ A Gibxxen doommido shaaramuxatettaa ha77ikka aggabeikku; i yelagatettaappe doommidi, attumaasati i xanttaa kaa7oosonanne iira shaaramuxoosona.

⁹ “Hegaa gishshau, a minttada siiqiyo Asoore biittaa laggettotuyyo taani o aattada immaas. ¹⁰ Eti o qaaridi kalloyidosona; i attumanne macca naata omooddi oiqqidosona; okka bisuwan woridosona. Bana gakkida pirddaa gaasuwan, maccaasatu gidдон qilliicciyoobaa gidaasu.

¹¹ “I michchiyaa Ohoolibaa haggaa be7aasu; be7ikkonne a ba amuwaaninne ba shaaramuxan ba michcheeppe tunaa daraasu. ¹² Akka qassi Asoore biittaa haariyaageeta, ola gadaawata, lo77o maayuwaa maayida olanchchatanne paraa toggiiya paraasata, ubbatikka amoyiya, yelaga asata minttada siiqaasu. ¹³ Akka bana tunissidoogaa be7aas; eti naa77aikka issi ogiyaa boosona.

¹⁴ “A ba shaaramuxatettaa yaa darissaasu; a attumaasatu misilee godaa bollan, zo7o qalamiyan meretti uttidaagaa be7aasu. ¹⁵ Eti bantta xeessan zinnaariyaa gixxidaageetanne bantta huuphiyankka lo77iya carqqiyaa xaaxidaageeta. Eti ubbaikka Baabiloone biittaa halaqata milatoosona. ¹⁶ A eta misileta be7osaarakka daro siiqada, eta xeeگانau Baabiloone biitti asa kiittaaasu. ¹⁷ Yaatin, Baabilooneti ikko yiidi, iira shaaramuxidi, o tunissidosona. Tunidoogaappe guyyiyan, a etakka shenetada, wora simmaasu. ¹⁸ A ba

shaaramuxatettaa qoncciyān oottido wodenne ba kalluwaa qaara bessido wode, taani i michcheeppe wora simmidoogaadan, ippekka shenetada wora simmaas. ¹⁹ SHin a Gibxxen shaaramuxa gidada de7iyo, ba yelagatettaa wodiyaā hassayada, ba shaaramuxaa kaseegaappe yaa darissaasu. ²⁰ Eta attumatettaa hariyaagaa mala, etappe kiyiya zerettaikka paraagaa mala gidido ba laggettota minttada siiqaasu. ²¹ (Nenoo, Ohoolibee, ne yelagatettaa wode, attumaageeti ne xanttan kaa7ishin, ne geela7otettaikka ekkishin, neeni polido shaaramuxatettaa zaarad akka ha77i oottanau amottaasa.)

GODAI Naa77u Michchetu Bolli Pirddiis

²² “Hegaa gishshau, Ohoolibee, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ne laggettota, he neeni shenetada wora simmidoogeeta ne bolli denttana; taani eta ne bolli ubbasaara ehaana. ²³ Etikka Baabiloonetanne Kaladaaweta ubbaa, Paqooda, SHoo7anne Qo7aana attumaasata, Asooreta ubbaa, amoyiya yelaga asata, biittaa haariyaageeta, ola gadaawata, olanchchata, halaqatanne paraa toggiya paraasata. ²⁴ Eti ola paraa gaaretuura, caana gaaretuuranne daro olanchchatuura huuphessa baggaappe intte bolli yaana. Eti wogga gondalliyaanne qeeri gondalliyaā oiqqidi, birata qophiyaa wottidi, ne yuushuwan salppana. Taani nena etan pirddissana; etikka nena bantta wogaadan pirddana. ²⁵ Taani hanqquwaa ne bolli yeddana; etikka nenaara hanqquwaa suuluwan gaittana. Eti ne siiriyaanne ne haittaa

qanxxana; neeppe attidaageetikka bisuwan busakettana. Eti ne attuma naatanne ne macca naata oiqqana; neeppe attidaageetakka taman xuuggana. ²⁶ Eti ne maayo ubbaa neeppe qaari ekkana; ne alleego ubbaakka neeppe kessi ekkana. ²⁷ Hegaadan oottada, neeni Gibxxeppe ehiido shaaramuxatettaa qaaqqaanne ne shaaramuxatettaa ubbaa taani nena agissana. Neeni naa⁷⁷antto Gibxxetu eeqa misileta xoqqu gaada xeellennaadan, woikko eta hassayennaadan, taani nena oottana' yaagees.

²⁸ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani nena neeni ixxiyoogeetuyyo, neeni sheneta, etappe wora simmidoogeetuyyo aattada immana. ²⁹ Eti nena ixxananne neeni daafurada demmidobaa bonqqirggidi, nena kallo xiire ashshana. Ne shaaramuxatettaa pokkoi qoncanaadan oottana. Ne ziitainne ne shaaramuxatettaa amoi, ³⁰ haggaa ne bolli ehiis. Aissi giikko, neeni kawotettatuura shaaramuxadasa; eta eeqatun nena tunissadasa. ³¹ Ne michchiyaa biido ogiyaa neenikka baadasa. Heggaa gishshau, ne-nakka taani i xuu⁷aa ushshana’ yaagees.

³² “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni ne michchee xuu⁷aappe uyana; he xuu⁷aikka gitanne cin⁷⁷a. I tigin, daruwaa ekkiyo gishshau, ne bolli qiriyaanne miichchaa ehaana. ³³ Neeni mattuwaa jiilaawananne azzanana. Hegee he ne michchee Samaaree xuu⁷ai dagamaanne bashshaa xuu⁷aa. ³⁴ Ne a cinggada uyana; uyada xuu⁷aakka menttana; menttido kon⁷⁷ankka ne xanttaa gaarana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees.

³⁵ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Neeni tana dogido gishshaunne taayyo zokkuwaa zaarido gishshau, neeni ne ziitaanne ne shaaramuxuwaa waagaa ekkana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

³⁶ GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, Ohooli bollinne Ohoolibi bolli pirdduuttee? Pirddikko, eti oottido tuna oosuwaa etayyo oda. ³⁷ Eti naa77aikka shaaramuxidosonanne shemppuwaa woridosona. Eti bantta eeqau goinidosona. Harai attin, eti taayyo yelido bantta attuma naatakka bantta eeqatuyyo quma oottidi yarshshidosona. ³⁸ Hegaappekka harabaa eti ta bolli oottidosona; eti ta Beeta Maqidasiyaa tunisidosona; ta Sambbataakka shaaridosona. ³⁹ Eti bantta naata eeqatussi yarshshido gallassi, he gallassi eti ta Beeta Maqidasiyaa gelidi tunisidosona. Eti ta keettan oottidoogee haggaa.

⁴⁰ “Hegaadankka qassi, eti haahosaappe attumaasati yaanaadan, asa kiittidosona; kiittin etikka yiidosona. Yin intte naa77u michcheti intte bollaa meecettideta; intte aifiyaakka qalamiyaa tiyideta; alleequwaakka wottideta. ⁴¹ Xaraphpheezei sinttan de7iyo lo77o arssaa bolli uttideta; intte he xaraphpheezeaa bollan ta ixaanaanne ta wogaraa zaitiyaa wottideta. ⁴² Hirggi banna asaa cenggurssai intte achchan siyettees; mattottidaageetikka maari banna asaara bazzoppe yiidosona. Yiidi intte kushiyan sagaayota wottidosona; qassi lo77iya kallachchatakka intte huuphiyan goxxidosona.

⁴³ “Taani ta wozanan, ‘Hageeti attumaasati ha bollai wuriichchido maccaasatuura

shaaramuxana giidi haniyoonaa? yaagaas.
⁴⁴ Attumaasai shaaramuxeera shaaramuxiy-
 oogaadan, eti etaara shaaramuxidosona. Ee, eti
 he shaaramuxanau qaaqqatiya Ohooliiranne
 Ohoolibiira shaaramuxidosona. ⁴⁵ Eti
 shaaramuxa gidiyo gishshaunne shemppuwaa
 woriyo gishshau, xillo asati shaaramuxatu
 bollinne shemppuwaa woriyaageetu bolli
 pirddiyo pirddaa eta bolli pirddoosona” yaagiis.

⁴⁶ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees;
 “Eta shabbiriyaanne etabaa bonqqiya asata dent-
 tetta ekkada ya. ⁴⁷ Ha shabbiriya asati yiidi,
 eta shuchchan caddonanne bisuwan busakkona;
 eti eta attumanne macca naata worona; eta
 keettaakka taman xuuggona. ⁴⁸ Maccaasai ub-
 bai inttena qullennaadan duuttanau, taani biitta
 ubbaappe shaaramuxatettaa xaissana. ⁴⁹ Intte
 naa77u michcheti intte shaaramuxatettaa qix-
 aatiyaanne eeqatussi intte goinnido nagaraa waa-
 gaa ekkana. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiy-
 oogaa intte hegan erana” yaagees.

24

Disttiyaa Leemisuwaa

¹ Nuuni omoodettido uddufunnta laittan,
 tammannta aginan, tammannta gallassan,
 GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis;
² “Laa asa na7au, haggaa hachchi gallassaa
 mazggafan xaafa. Aissi giikko, Baabiloone
 kawoi Yerusalaame dooddidoi hachcha. ³ Ha
 makkalanchcha asaayyo ha leemisuwaa oda;
 ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees;
 “Nahaasiyaa disttiyaa taman wottada, haattaa

an tiga. ⁴ Yaatada gedaanne anggaasuwaa milatiya lo77o ashuwaa ubbaa muxada, an yegga; lo77o meqettaakka qanxxerettada, an kunta.

⁵ Hegaassi neeni ekkana dorssai wudiyaappe doorettidaagaa gido. Mittaa disttiyaappe garssaara korada, ashuwaakka meqettaakka ka77ana gakkanaashin doissa” yaagees’ yaagada oda.

⁶ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Suuttaa gussiyaageetu katameeyyo aayye7ana! SHiyidi mulekka geeyennan ixida nahaase disttiyaa mala a gidaasu. I gidдон de7iya muxettida ashuwaa ubbaa doorennan, gaittaagaa gaittaagaa kessada wurssa.

⁷ “‘Aissi giikko, he katamiyaa worido asaa suuttai hanno gakkanaashinkka in de7ees; suuttaa gussaidda, baanan kammanau biittan gussennan, aibinne kammenna zaallaa bollan gussaasu. ⁸ Haluwaa kiyanaу, ta hanqquwaa denttettanaadan, i kamettenna mala, a gussido suuttaa taani zaallaa bollan wottaas’ yaagees.

⁹ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Suuttaa gussiya katameeyyo aayye7ana! Taanikka mittaa keehi guuppana.

¹⁰ Hegaa gishshau, daro mittaa wotta; tamaakka eetta. Ashuwaa loittada doissa; cambbaakka mal77etta; meqetta xuugetto. ¹¹ I suullidi

michchin, a bollan de7iya nahaaseekka bonqqin, a bollan de7iya qitai seeranaadaaninne a bollan de7iya shiyai xuugetti xayanaadan, mela disttiyaa tamaa bonqquwaa bolli wotta.

¹² He daafurai ubbai coo mela gidiis; a bollan de7iya daro shiyai harai atto, tamankka

kichchibeenna. ¹³ Bii Yerusalaamee, hegee shiyai ne shaaramuxatettaa leemiso. Taani nena geeshshanau daafurinkka, neeni ne tunatettaappe geeyennan ixxido gishshau, ne bollan ta hanqqoi wurana gakkanaashin, neeni naa77antto geeyakka. ¹⁴ Taani GODAI haggaa yootaas; hagee hanana. Taani guyye simmikke; qarettikke; ta qofaa laammikke. Ne ogiyaadaaninne ne oosuwaadan, taani nena pirddana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees" yaagiiddi yiis.

Hizqqeela Machchiyaa Haiqqaasu

¹⁵ GODAA qaalai qassikka taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁶ "Laa asa na7au, neeni siiqiyoonne ne aifiyau lo77iya ne machchiyo taani issi kuttan woraagana. Hegan kayyottoppa, yeekkoppanne afuxxoppa. ¹⁷ Oola, shin ne ooliyaa asi siyoppo; haiqqidabau kayyottoppa. Neeni ne huuphiyan xaaxiyooqaa xaaxa; ne gediyanikka caammaa wotta. Ne doonaa kam-moppa; shochchaakka mooppa" yaagiiddi yiis.

¹⁸ Yaagin maallado taani asaassi yootaas; he galla omarssi ta keettaayyiyaa haiqqaasu. Wonttetta gallassi maallado GODAI tana azazidoogaadan oottaas. ¹⁹ Yaatin, asai tana, "Ha neeni oottiyooqaa birshshettai aibakko nuussi aissi yootikkii?" yaagidi oichchiis.

²⁰ Oichchin taani etayyo hagaadan yaagada zaaraas; "GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ²¹ 'Israa7eela asaa hagaadan yaaga; "Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; 'Intte ceeqettiyo, intte aifiyaa lo77iyaanne intte

shemppoi amottiyo ta Beeta Maqidasiyaa taani tunissana hanais. Intte guyye ashshido intte attuma naatinne intte macca naati bisuwan wurana. ²² He wode taani oottidoogaadan, intteka oottana. Intte doonaa kammekketa; shochchaakka meekketa. ²³ Intte huuphiyaa xaaxeeta; intte gediyan caammaa wotteeta. Kayyottekketa woikko yeekkeketa. SHin intte intte nagaraa gaasuwan gilqqananne issoi issuwaayyo oolana. ²⁴ He wodiyan Hizqqeeli intteyyo malaata gidana; ubbabaakka i oottidoogaadan, intte oottana. Hagee haniyo wode, taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyogaa intte erana' yaagees" yaaga.

²⁵ “GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, taani eta ufaissaanne bonchchuwaa, eta aifiyau lo77iyaabanne eta wozanai amottiyoobaa, qassi eta attuma naatanne eta macca naata etappe wotta ekkana. ²⁶ He gallassi neeyyo woriyaa odanau issi kessi ekkidi attida asi yaana. ²⁷ He gallassi ne doonai dooyettana; neenikka aara haasayana; naa77antto duude kiyakka. Hegaadan hanada, neeni asaayyo malaata gidana. Taani GODAA gidiyogaa eti hegan erana" yaagiis' yaagiiddi yiis" yaagaas.

25

Amoonatu Bolli Odettida Hiraagaa

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, ne som77uwaa Amoonaa biittaakko zaarada, Amoonatu bolli hananabaa

yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAA qaalaa siyite. Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte ta Beeta Maqidasee tuniyo wode, Israa7eela biittai baisa attiyo wodenne Yihudaa asai omooduwau biyo wode, ‘Hashshu!’ giido gishshau, ⁴ taani inttena arshsho bagga biittaa asaassi laata oottada immana. Yaatobare eti intte gidдон kambbiyaa keexxana; keexxidi de7ana. Intte maana teeraa eti maana; intte maattaakka eti uyana. ⁵ Taani Raaba katamaa gaameelati heemettiyo soho kessana; Amoonatu katamata akka dorssaa wudee allaxxiyo soho oot-tana. Taani GODAA gididiyoogaa intte hegan erana” yaagees.

⁶ “‘Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte Israa7eela bashshan kushiya baqqido gishshau, guppido gishshaunne ufaittido gishshau, ⁷ taani intte bolli ta kushiya yeddaas. Inttena kawotettatussi omoodo oottada immana. Taani inttena asaappe shaakkana; kawotettatu gidдoppekka xaissana. Taani GODAA gididiyoogaa intte hegan erana” yaagees.

Moo7aaba Biittaa Bolli Odettida Hiraagaa

⁸ “‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Moo7aabinne Eedoomi, ‘Be7ite, Yihudai hara kawotettatukka mala’ yaagido gishshau, ⁹ taani Moo7aaba biittaa bollan woraajjana; woraajjada a zawaa naagiya, Beeti-Yashimoota, Ba7aali-Ma7oonanne Qiriyaataima geetettiya, erettida katamata xaissana. ¹⁰ Hagaappe sinttanau Amoonatuurakka gujjada, eti kawotettatu gidдон hassayettennaadan, taani eta arshsho bagga

biittaappe yiida asatuyyo aattada immana.
 11 Taani Moo7aaba pirddana. Taani GODAA gidiyoogaa eti hegan erana” yaagees.

Eedooma Biittaa Bolli Odettida Hiraagaa

12 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Eedoomati Yihudaa bolli haluwaa kiyido gishshaunne daro moorido gishshau, 13 taani Ubbaa Haariya GODAI ta kushiyaa Eedooma bolli yeddana. Yeddada an de7iya asaanne mehiyaa mule xaissana; xaissada baisa kessana. Temaana katamaappe biidi, Dadaana katamaa gakkanaashin, eti bisuwan busakettana. 14 Taani Eedoomayyo ta asaa Israa7eela baggaara haluwaa kiyana. Israa7eelati eta bolli ta hanqquwaanne ta yiilluwaa keenaa oottana. Taani haluwaa kiyidoogaa eti erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

Pilisxxeematu Bolli Odettida Hiraagaa

15 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Pilisxxeemati bantta wozanaa iitatettan haluwaa kiyido gishshaunne aqida lancciyen Yihudaa xaissanau koyido gishshau, 16 taani ta kushiyaa Pilisxxeematu bolli yeddana. Yeddada taani etanne abbaa doonan attidaageeta ubbaa xaissana. 17 Taani etau gita haluwaa kiyana; ta hanqquwan eta qaxxayana. Taani etayyo haluwaa kiyiyo wode, taani GODAA gidiyoogaa eti erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

26

Xiirroosa Katamaa Bolli Odettida Hiraagaa

¹ Nuuni omoodettido tammanne isiinintta lait-tan, aginaayyo koiro gallassan, GODAA qalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Xiirsoosa katamaa asai ufaittidi, ‘Yerusalaamee kunddiis; a zal77iyaa wolqqaikka xayiiis. I laalet-tidi xayido gishshau, hagaappe sinttan nuuni duretana’ yaagoosona. ³ Hegaa gishshau, Ub-baa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Nenoo, Xiirsoosa katamau, taani neeyyo morkke. Ab-baa beetai yiyoogaadan, taani daro kawotettata ne bollan ehaana. ⁴ Eti ne dirssaa gimbbiyaa qolana; ne miixaakka laalana. Taani nena biitta ubbaa qucci efirggin, kallo de7iya zaalla oottana. ⁵ Yaatobare neeni asati bantta moliyaa gitiyaa melissanau micciyo soho gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. Hara kawotettati Xi-iroosa katamaa bonqqana. ⁶ Waannatiya biittan de7iya qeeri katamata bisuwan wurssana. Taani GODAA gidiyoogaa eti hegan erana’ yaagees.

⁷ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Xiirsoosa bolli olaa denttana mala, kawotuyyo kawo gidiya Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora taani huuphessa baggappe ehaana; a taani paratuura, paraa gaaretuura, paraasatuuranne daro olanchchatuura ehaana. ⁸ Eti waannatiya biittan qeeri katamata bisuwan wurssana; eti nena dooddidi, ne dirssaa gimbbiyaara gattidi, biittaa diddiqana. Yaatidi bantta gondalliyaa ne bolli denttana. ⁹ Dirssaa gimbbeta dom77idi laaliyo miishshan dirssaa gimbbiyaa mentterettana; bantta ola miishshankka ne adussa gimbbeta laalana. ¹⁰ A parati daro gidiyo gishshau, eti denttiyo

baanai nena kammana. Paratinne paratu gaareti laalettida katamaa dirssaa penggiyaa geliyoogaadan, geliyo wode, eti sissiyoo caagettainne giirettai ne dirssaa gimbbiyaa qaattana. ¹¹ Eta parati ne gidдон de7iya ogeta ubbaa yedhdhana. Ne asaakka bisuwan wurssana; ne wolqqaama tuussatikka sa7an kunddana. ¹² Baabilooneti ne aquwaanne ne zal77iyo miishshata bonqqana. Ne dirssaa gimbbetanne ne lo77o keettata ubbaa qolana; qolidi he shuchchaa, he mittaanne he laalettida burcce ubbaa efidi, abban olana. ¹³ Ne mal77o yettaa taani teqqana; ne diittaa cenggurssaikka naa77antto siyettenna. ¹⁴ Taani nena kallo de7iya zaalla oottana; qassi neeni asati bantta moliyaa gitiyaa melissanau micciyo soho gidana. Taani GODAI haggaa yootido gishshau, neeni naa77antto keexettakka. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees.

¹⁵ “Ubbaa Haariya GODAI Xiirsoosa katamaayyo hagaadan yaagees; ‘Ne morkketi ne bollan woraajjiyo wode, abbaa doona biittatun de7iya asati ne asai siifettiiddi guurummiyo guurunntaa siyidi, yashshau kokkorana. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, abbaa doona biittatun de7iya kawoti bantta araataappe wodhdhana. Bantta qumaashshaanne kushiyan sikkidi alleeqissido bantta maayuwaa qaarana; qaaridi yashshau kokkoriiddi, biittan uttana. Ne bolli gakkida metuwaa qoppiiddi, eti daro shabbirettana; kokkorssaikka eta aggennan ixkana. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, eti neeyyo hagaadan yaagidi zilaalana; “Aayyee, erttida katamau, abbaa gidдон

wolqqaamiya asati de7iyo katamau, neeni
 waana laalettadii!
 Neeninne ne gidдон de7ida asati
 abbaa lanqqiyan de7iya asaa ubbaa
 yashissideta shin!

¹⁸ Neeni kunddiyo gallassi
 haruuroti kokkoridosona.
 Abbaa gidдон de7iya haruuroti
 ne wulettan dagammidosona”
 yaagana’ yaagees.

¹⁹ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees;
 ‘Ha77i asi de7enna katamatudan, taani nena
 baisesa kessana. Qassi taani ciimma abbaa ne
 bollan ehin, he daro haattai nena kammana.

²⁰ He wode taani nena duge ciimma ollau
 biyaageetuura issippe, adussa wodiyaappe
 kase haiqqida asatukko duge yeggana. Neeni
 biittaappe garssan, beni moogettida burceti
 de7iyoosan, ciimma ollau biyaageetuura
 issippe de7anaadan, taani nena oottana. Neeni
 naa77antto asi de7iyo katama kiyakka; paxa
 de7iyaageetu biittankka simmada, ne sohuwaa
 oiqqakka. ²¹ Taani ne wurssettaa daganttiya
 wurssetta oottana; neeni naa77antto mulekka
 de7akka. Asi nena koyana; shin neeni naa77antto
 mulekka beettakka. Taani Ubbaa Haariya GODAI
 haggaa odais’ yaagees” yaagiiddi yiis.

27

Xiirsoosassi Kessido Zilaassaa

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi
 yiis; ² “Laa asa na7au, Xiirsoosassi zilaala.

³ Abbaa doonan de7iyaanne abbaa doona daro

biittatun de7iya asaara zal77iya, he katamaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo Xiiroosaa, neeni, ‘Taani puulan wotoi baina kumetta’ yaagada otorettadasa. ⁴ Ne zawai abbaa gul77aana; nena keexxiyaageeti nena lo77o markkabedan oottidi keexxidosa. ⁵ Ne sanqqaa Saniira giyo sohuwaappe qanxxido xiiddan oottidosona; ne markkabiya tuussaa Liibaanoosappe yiida zigaappe giigissidosona. ⁶ Markkabiya solddissanau haattaa guyye pushakkiya ne mooqeta Baasaane ettaappe oottidosona; ne wuigiya Qophphiroosappe yiida dumma xiiddaa sanqqan oottidosona; he wuigee danggarssaa zaaliyan alleeqettiis. ⁷ Ne sharai banddiraadan haahuwan beettana mala, kushiyan sikkidi alleeqissido Gibxxetu liinuwaappe oosettidaagaa; nena goolloyiyoobatika Eliisha haruuruwaappe yiida, salo milatiyaanne ochchaa teeraa milatiya carqqiyaappe oosettidaageeta. ⁸ Ne markkabiya solddissiyaageeti Sidoonane Ariwaada geetettiya katamatuppe yiidaageeta; ne markkabiya laaggiyaageeti loohida ne asata. ⁹ Markkabiya gidдон za77idasaa shiddiyaageeti Gebaalappe yiida cimatanne eranchcha asata; abban biya markkabe ubban de7iya oosanchchati ne suuqiyaappe shammoosona.

¹⁰ “ “Parseppe, Lidiyaappenne Liibiyaappe yiida olanchchati ne olanchchata maaddidi olettidosona; bantta gondalliyaanne bantta ola qophiyaa ne gidдон kaqqidosona; kaqqidi eti nena bonchchissidaageeta. ¹¹ Ariwaadepenne Heleekappe yiida olanchchati ne dirssaa

gimbbiyan naagoosona; Gamaadappe yiida asati ne adussa gimbbiyan naagoosona. Eti bantta gondalliyaa ne gimbbiyaa yuushuwan kaqqidosona; neeni puulan wotoi baina kumetta gidanaadan oottidaageeti eta.

12 “ “Ne duretettaa daruwaa gaasuwan Tarsseesi nenaara zal77iis; i biraa, birataa, qorqquoruwaanne irssaasiyaa immidi, ne miishshaara laammiis. 13 Giriikee, Tubaalinne Mesheki nenaara zal77idosona; ailletanne nahaasiyaa birataappe oosettida miishshaa immidi, ne miishshaara laammidosona. 14 Beeti-Togarmmi toggiyo parata, ola paratanne baluqota immidi, ne miishshaara laammiis. 15 Rooda biittaa asai nenaara zal77iis; qassi abbaa doona biittatun de7iya asai danggarssaa zaaliyaanne zophphiyaa giyo mittaa ehiidi, neeyyo qanxxiis.

16 “ “Ne duretettaa daruwaa gaasuwan, Sooriyaa asatika nenaara zal77idosona; eti maata milatiya inqquwaa, zo7o inqquwaa, yeleelluwaappe oosettida alleequwaa, ochchaa teeraa milatiya carqqiyaa, lee7e liinuwaanne alleequwaa sikkido maayuwaa immidi, ne miishshaara laammidosona. 17 Yihudaanne Israa7eela asati nenaara zal77idosona; eti gisttiyaa, mal77o komppuwaa, eessaa, zaitiyaanne balasaame giyo xaliyaa immidi, ne miishshaara laammidosona. 18-19 Ne duretettaa daruwaa gaasuwaaninne ne shiishshido dumma dumma miishshatu gaasuwan Damasqqo asati nenaara zal77idosona; eti Helbboona woiniyaa eessaanne Saahooraa dorssaa ikisiyaa immidi, ne miishshaara laammidosona. Hegaadankka qassi,

qoxxido birataanne dumma dumma qimameta neeyyo immidi laammidosona.

²⁰ “ “Dadaana asati kooraa gilaasiyaa ehiidi zal77idosona. ²¹ Arabatinne Qeedaare biittaa halaqati ubbai ne zal77e miishshaassi dorssa marata, dorssa orggetanne deeshshata ehiidi zal77idosona. ²² Saabanne Raa7ima zal77anchchati inqquwaa, worqqaanne lo77o doorettida qimameta immidi, ne miishshaara laammidosona. ²³ Kaaraane, Kaneeha, Edene, Asoorene Kilimmaada geetettiya katamati ubbai nenaara zal77idosona. ²⁴ Eti lo77o maayota, salo milatiya maayuwaa, alleequwaa sikkido maayuwaa, gazza minxxaafeta, loitti dooqqido baqettaanne wodoruwaa immidi, ne miishshaara laammidosona.

²⁵ “ “Ne miishshati zal77anchchatu gita markkabetun caanettidi biidosona. Neenikka darobai caanettin kumada, abbaa bollan biya markkabe mala gidadasa. ²⁶ Ne markkabiya solddissiyaageeti nena ekkidi, abbaa giddo ginaa efiidosona; shin arshsho carkkoi nena abbaayyo giddo ginan mentterettiis. ²⁷ Neeni meqerettido gallassi ne duretettainne ne zal77e miishshai ubbai, ne markkabiya solddissiyaageeti, ne markkabiya laaggiyaageeti, ne markkabe giddon za77idasaa shiddiyaageeti, ne zal77anchchatinne ne giddon de7iya olanchchati ubbai abbaa giddo muukettidosona. ²⁸ Muukettiyaageeti waassiyo cenggurssai abbaa gaxaa gakkanaashin siyettees.

²⁹ “ “Markkabiya solddissiyaageetinne laaggiyaageeti ubbai bantta markkabetuppe

kiyidi, abbaa gaxan eqqidosa. ³⁰ Eti ubbaikka bantta huuphiyan baanaa qolidi, bidinttan gonddorettiiddi, ne bashshaa gishshau, iita yeehuwaa yeekkidosa. ³¹ Neeyyo kayyottidi, bantta huuphiyaa meedidi, waaruwaa maayidosona; eti daro mishettidi, neeyyo yeekkidosa. ³² Neeyyo eti hagaadan yaagidi zilaalidosona;
 ‘Ha77i abbaa gidдон sirphphi giida,
 Xiirsoosara likkettiyaai oonee?
³³ Ne zal77e miishshai abbaa pinnidi yiyo wode, biittan de7iya daro asaa kalssadasa;
 ne aquwan kawoti duretidosona.
³⁴ SHin ha77i abbaa ciimman meqerettadasa. Ne zal77e miishshaikka neeyyo oottiya asati ubbatikka nenaara abbaa gidдон муukettidi xayidosona.
³⁵ Abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai ne bolli gakkidabaa be7idi dagammidosona. Eta kawotikka daro yayyidosona;
 eta som77oi yashshaa erissees.
³⁶ Ne wurssettai daganttiyaagaa gidis; neeni naa77antto mulekka de7akka. Hegaa gishshau, biitta ubban de7iya zal77anchchati, “Poora!” giidosona’ yaagidi zilaalidosona” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yis.

28

Xiirsoosa Halaqaa Bolli Yaana Pirddaa

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yis; ² “Laa asa na7au, Xiirsoosa halaqaayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI

hagaadan yaagees; “Ne wozanai otorettido gishshau, ‘Taani xoossa; taani abbaa giddo ginan, xoossatu araatan uttaas’ yaagadasa. Neeni, ‘Taani xoossadan, aadhdhida eranchcha kiyaas’ gaada qoppikkonne, neeni asappe attin, xoossa gidakka. ³ Neeni Daaneelappekka aadhdhida eranchchee? Ai xuurikka neeppe geemmennee? ⁴ Tumukka neeni ne aadhdhida eraaninne ne akeekan dure gidadasa; biraanne worqqaa ne buquraa minjjiyo keettaa shiishshadasa. ⁵ Ne zal77iyaa eran daro woriyaa demmadasa; ne duretaappe denddidaagan ne wozanai otorettiis” yaagees.

⁶ “ ‘Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neni, ‘Taani xoossadan, aadhdhida eranchcha’ gaada qoppiyo gishshau, ⁷ taani ne bolli kawotettatu ubbaappe meqetti baina, iita morkketa ehaana; ehin neeni ne aadhdhida eran shiishshido aqo ubbaa xaissana; ne bonchchuwaakka eti tunissana. ⁸ Nena eti woridi, abbaa ciimman olana. ⁹ Yaatin, nena worana haniyaagaa sinttan neeni, ‘Taani xoossa’ guutee? Nena woriyaageetu kushiyan neeni asappe attin, xoossa gidakka. ¹⁰ Neeni allagatu kushiyan amanenna asi haiqqiyo haiquwaa haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odaas” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Xiiroosa Kawuwaa Kunddettaa

¹¹ Qassikka GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹² “Laa asa na7au, Xiiroosa kawuwaassi hagaadan yaagada zilaala; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Neni kase aadhdhida eran kumidaagaa; neeni asi leemisidi odiyo aadhdhida puulanchcha gidadasa. ¹³ Neeni

Edenen, Xoossaa gannatiyan kase de7adasa; sarddiyoone, tophaaziyoone, almmaaze, biralle, maragide, yasphphiide, sampperenne baluura geetettiya al77o shuchchan alleegettada, lo77o worqqa alleequwaa kase maayadasa; neeni merettido gallassi hagee ubbai neeyyo giigiis. ¹⁴ Taani nena naagiya kiruube oottada sunttaas; yaatada nena tiyaas. Ta geeshsha deriyaa bollan neeni de7adasa; qassi tamaadan phooliya al77o shuchchatu gidдон simerettadasa.

¹⁵ “ “Neeni merettido gallassaappe doommada, iitabai ne bolli beettido gallassai gakkanaashin, boree bannan de7adasa. ¹⁶ Ne daro zal77iyaappe denddidaagan, makkalan kumada, nagaraa oottadasa. Hegaa gishshau, ta geeshsha deriyaappe tunabaadan, nena wolqqan kessaas. Neno, naagiya kiruubiyau, he tamaadan phooliya al77o shuchchatu gidдoppe taani nena yedettaas. ¹⁷ Neeni puulanchcha gidiyo gishshau, daro otorettadasa; ne bonchchuwaa gaasuwan, ne aadhdhida eraa tunissadasa. Hegaa gishshau, taani nena sa7an olaas; hara kawoti nena qilliiccanaadan oottaas. ¹⁸ Ne nagaraa daruwaaninne ne cimo zal77iyan, ne goinniyo sohota ubbaa tunissadasa. Hegaa gishshau, taani tamai ne gidдoppe kiyanaadan oottaas; ikka nena miis. Ubbati xeellishin, taani nena sa7aa bollan bidintta kessaas. ¹⁹ Nena kase eriya kawotettati ubbai neban dagammidosona. Ne wurssettai yashshiyaagaa gidis; neeni naa77antto mulekka de7akka” yaagees’ yaagada zilaala” yaagiiddi yiis.

Sidoona Bolli Yaana Pirdaa

20 GODAA qalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; 21 “Laa asa na7au, ne som77uwaa Sidoona katamaakko zaarada, a bolli hananabaa yoota. 22 Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Sidoonaa, taani neeyyo morkke! Taani ne bolli oottiyooaban ta bonch-choi qonccana. Ne gidдон de7iyaageeta pird-diyoogan taani ta geeshshatettaa bessiyо wode, taani GODAA gididiyoogaa eti ubbai erana. 23 Taani ne gidдон boshaa yeddana; ne ogiyan suuttai gukkanaadan oottana. Ubba baggaara yiya olaa gaasuwan ne asai bisuwan haiqqana. Taani GODAA gididiyoogaa eti hegan erana.

24 “ ‘ “Hagaappe sinttanau Israa7eela yuushuwan de7iya, a karidi xeelliya biitta ubbaappe, aguntta malanne kinddiichcho mala gididi qohiyaabi ooninne de7enna. Taani Ubbaa Haariya GODAA gididiyoogaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Israa7eela Asai Anjettiis

25 Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaa eti laalettido biitta ubbaappe shiishshada, taani ehiyo wodenne he kawotet-tatu ubbaa sinttan taani ta geeshshatettaa bessiyо wode, taani ta ashkkaraa Yaaqoobassi immido bantta biittan eti de7ana. 26 Hegan eti saruwan de7ana; keettaa keexxana; woiniyaa turaakka tokkana. Eta karidi xeelliya eta shoorota ubbaakka taani pird-diyo wode, Israa7eela asai saruwan de7ana. Taani GODAA eta Xoossaa gididiyoogaa eti hegan erana” yaagees.

29

Gibxxe Bolli Yaana Pirdaa

¹ Nuuni omoodettido tammannta laittan, tammannta aginan, tammanne naa77antta gallasan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiiis; ² “Laa asa na7au, ne som77uwaa Gibxxe kawuwaakko zaarada, a bollinne Gibxxe biittaa ubbaa bolli hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Naile SHaafaa gidдон zin77ida, keehi gitanne yashshiya do7au, ‘Naile SHaafai taagaa; a medhdhidai tana’ yaagiya Gibxxe kawuwau, taani neeyyo morkke! ⁴ Taani ne manggaan hinggittaa gelissana; ne shaafan de7iya moleti ne gogaara oiqettanaadan oottana; moleti ne gogaara oiqetti uttidaashin, taani nena haataappe goochchada gaxi kessana. ⁵ Taani nennanne ne shaafan de7iya moleta ubbaa bazzo olana; ne ahai dembban oletti attana; ne ahaa shiishshidi moogiyaabi xayana. Taani nena saluwaa kafotussinne sa7aa do7atussi quma oottana. ⁶ Gibxxen de7iya asai ubbai taani GODAA gidiyooгаа hegan erana.

“ “Neeni Israa7eela asaassi maqqa guufe gidadasa; ⁷ eti nena oiqqido wode meqqada, eta kushiyaа caddadasa; eti nenan zemppido wode meqqada, eta zokkuwaa duuttadasa. ⁸ Hegaa gishshau, taani Ubbaa Haariya GODAI ne bollan bisuwaa denttiyaageeta ehaana; eti ne asaanne ne mehiyaa ubbaa wurssana. ⁹ Gibxxe biittai asi banna baysa biitta gidana. Taani GODAA gidiyooгаа eti hegan erana.

“ ‘ “Hegeekka neeni, ‘Naile SHaafai taagaa; a medhdhidai tana’ yaagido gishshau, ¹⁰ taani ne bollinne ne shaafaa bolli denddaas. Taani huuphessa baggaara Migidoolappe doommada, tohossa baggaara Asiwaane katamaa gakkanaassi, hegaappekka Toophphiyaa zawaa gakkanaassi Gibxxe ubbaa asi baina baisa soho kessana. ¹¹ Asa gidin mehe gidin, hegaara kanttenna; oitamu laittai wurana gakkanaashin, aibinne hegan de7enna. ¹² Taani Gibxxe biittaa biitta ubbaappe aadhdhida baisa biitta oottana; a katamatikka oitamu laittai wuranaashin, hara kolettida katama ubbaappe aaruwaa kolettidi de7ana. Gibxxe asaa taani kawotettatu giddooninne hara asaa giddon laalana” yaagees.

¹³ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Oitamu laittappe guyyiyan, taani Gibxxeta laalido kawotettatu giddoppe shiishshana. ¹⁴ Taani eta eti yelettido tohossa Gst ibxxen de7iya Patiroosa biittaa zaarana; hegan eti laafa kawotetta gididi de7ana. ¹⁵ Gibxxee hara kawotettatu ubbaappe aadhdhida laafa kawotetta gidana. Naa77antto hara kawotettatu bolli bana xoqqu xoqqu oottenna. Naa77antto i hara kawotetta haarennaadan, taani a guuttana. ¹⁶ Israa7eela asai naa77antto maado demmanau etan ammanettenna; Gibxxen ammanettidoogee ai keena moorokko Israa7eela asai akeekana. Taani Ubbaa Haariya GODAA gidiyogaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Kawoi Naabukadanaxoori Gibxxe Xoonana

¹⁷ Nuuni omoodettido laatamanne laappunnta laittan, koiro aginan, koiro gallasan, GODAA

qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁸ “Laa asa na7au, Baabiloone Kawoi Naabukadanaxoori Xiirsoosa bolli olaa denttanau giigiis; etau huuphee xiirettana gakkanaashiininne hasheekka masunxxana gakkanaashin, olanchchati deexo toohuwaa tookkanaadan oottidosona; gido shin, kawoikka olanchchatikka ha daafura ubban eti Xiirsoosappe demmidobi baawa. ¹⁹ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani Gibxxe biittaa Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoorayyo aattada immana; ikka ba olanchchatu damooza gidana mala, omooduwaaninne bonqqiyan ekkidobaa ubbaa ekkidi baana. ²⁰ Inne a olanchchati taayyo oottido gishshau, taani ayyo Gibxxe biittaa eta daafurau damooza oottada immana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees.

²¹ “He gallassi taani Israa7eela asaa minttana. Hizqqeela, neenikka asaayyo yootanaadan, taani nena minttana. Taani GODAA gidiyogaa eti hegan erana” yaagiiddi yiis.

30

GODAI Gibxxe Qaxxayana

¹ Qassikka GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassaayyo, ‘Aayyee7ana!’ yaagidi zilaalite! ³ Aissi giikko, he gallassai matiis! GODAA gallassai gakkiiis! He gallassai shaarai sikkido gallassanne kawotettatu ubbaayyo meto gallassa gidana. ⁴ Gibxxe bolli

olai yaana; Toophphiyaa bollankka tuggai yaana. Daroti Gibxxe biittan haiqqana; he biittaa duretettaa bonqgettana; a baasoikka bayana. ⁵ He olai Toophphiyaa, Lidiyaa, Liibiyaa, Arabaanne olau maacettida biittaa asaa ubbaa Gibxxeera gattidi wurssana” yaagees.

⁶ “GODAI hagaadan yaagees; “Gibxxe maaddiyaageeti kunddana; a otorettiyo wolqqai wurana. Migidoolappe biidi Asiwaane gakkanaashin, eti bisuwan haiqqana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ⁷ Gibxxe biittai biitta ubbaappe aadhdhida baysa biitta gidana; a katamatikka hara kolettida katama ubbaappe aaruwaa kolettidi de7ana. ⁸ Taani Gibxxe taman oittiyo wodenne a maaddiyaageeti ubbai haiqqi wuriyo wode, taani GODAA gidiiyoogaa eti erana.

⁹ “ “He gallassi taani saro de7iya Toophphiyaa asaa daganttanau asata markkabiyan kiittana. Gibxxee qaxxayettiyo gallassi Toophphiyaa asaa bolli tuggai yaana. Be7ite, he gallassai gakkiiis!” yaagees.

¹⁰ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Baabiloone Kawuwaa Naabukadanaxoora kushiyan taani Gibxxe duretettaa xaissana. ¹¹ Kawotettatu ubbaappe aadhdhidi, meqettaa iitiya olanchchata kaalettidi yiidi, i biittaa xaissana; eti Gibxxe asaa bollan bisuwaa shoddidi, biittan ahaa kunttana. ¹² Naile SHaafaa taani melissana; taani Gibxxe iita asatu kushiyan aattada immana; immin eti he biittaanne an de7iyaabaa muleera xaissana. Taani GODAI haggaa odaas” yaagees.

13 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Memppiisa kataman de7iya eeqatanne misileta ubbaa taani xaissana; Gibxxe biittan naa77antto halaqi de7enna; biitta ubbaa taani yashissana. 14 Taani Patiroosa giyo tohossa bagga Gibxxe baisesa kessana; huuphessa baggaara de7iya Xo7aane kataman tamaa yeddana; Teebisa katamaakka qaxxayana. 15 Gibxxeyyo qato gidida Pelusiyaaman ta hanqquwaa gussana; Teebisa asaa ubbaa wurssana. 16 Taani Gibxxen tamaa oittana; Pelusiyaamikka keehi tuggatana; Teebisa dirssaa gimbee kolettana; Memppiisa kataman duuxxenna metoi gakkana. 17 Oona katamaaninne Bibaasita kataman de7iya yelagai ubbai bisuwan wurana; maccaasatikka omoodettidi baana. 18 Gibxxe wolqqaa taani mentterettiyo wode, Xaafinaasan gallasai qammaana; i otorettiyo wolqqai wurana; Gibxxe shaarai kammana; katamatu ubban de7iya asai omooduwan baana. 19 Taani Gibxxe hegaadan qaxxayana. Taani GODAA gidiyooqaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Gibxxe Kawoi Xoonettiis

20 Nuuni omoodettido tammanne isiinintta laittan, koiro aginan, laappuntta gallassan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; 21 “Laa asa na7au, taani Gibxxe kawuwaa qesiyaa menttaas; a woishshaaninne curqqan xaaxi koolidi pattiya hiillikka baawa; hagaappe sinttanau i minotettaa ehiidi, biso oiqqanau danddayenna. 22 Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Taani Gibxxe kawuwaayyo morkke. Au kase meqo

qesiyaanne payya de7iya qesiya naa77aakka taani menttana; a bisoikka a kushiyaappe sa7an wodhdhanaadan oottana. ²³ Taani Gibxxeta kawotettatu giddooninne hara biittatun laalana.

²⁴ “Taani Baabiloone kawuwaa qesiya minttada, ta bisuwaa a oittana. SHin Gibxxe kawuwaa qesiya menttana; ba morkkiyaa sinttan i haiqqana haniyaabi ooliyoogaadan oolana. ²⁵ Ee, taani Gibxxe kawuwaa qesiya daafurssada, Baabiloone kawuwaa qesiya minttana. Taani Baabiloone kawuwaa ta bisuwaa oittiyo wodenne i Gibxxe bolli a denttiyo wode, Gibxxeti taani GODAA gidiyoogaa erana. ²⁶ Gibxxeta taani kawotettatu giddooninne biitta ubban laalana. Taani GODAA gidiyoogaa eti hegan erana’ yaagees” yaagiiddi yiis.

31

Gibxxe Zigan Leemisettiis

¹ Nuuni omoodettido tammanne isiinintta lait-tan, heezantta aginan, koiro gallassan, GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Gibxxe kawuwaassinne asaa ubbaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ne gitatettan nena taani oonaara likkoo?

³ “‘Neeni lo77o daashsha kuwai de7iyo Liibaanoosa zigaa mala. I aduqqidi dicciis; a xeeraikka shaaraa gakkiiis. ⁴ Hegan a dichchiya haattai de7ees; ciimmaappe kiyiya pulttotikka i tokettido sohuwan yuushuwan ubban goggoosona; he pulttoti mittai mokkiyoosaa ubbaa gakkidi ushshoosona. ⁵ He mittai haattai darido gishshau, woran de7iya hara mitta

ubbaappe geesaa aduqqees; a daashshatika ordnenne adussa. ⁶ Saluwaa kafoti ubbai a daashshan bantta keettaa keexxidosona; bazzo do7atika a daashshaa garssan maraa yelidosona; gita kawotettati ubbai a kuwan uttoosona. ⁷ He mittai ba gitatettaaranne ba daashshaa adussatettaara aiba lo77ii! Ba xaphuwaakka haattaa ciimmau duge yeddi wottiis. ⁸ Harai atto Xoossaa gannatiyanka he zigaara likkettiya zigi baawa; aagaa mala daashshi de7iyo xiiddikka baawa; heгаа mala irxxa mittikka baawa. Xoossaa gannatiyanka heгаа mala lo77o mitti baawa.

⁹ Taani a daro daashshan puulanchcha oottaas. Edene giyo Xoossaa gannatiyan de7iya mittati a qanaatidosona.

¹⁰ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He mittai aduqqidi diccido gishshau, a xeeraikka shaaraa gakkido gishshaunne i ba geesan otorettido gishshau, ¹¹ taani a aggaagaas; yaatada wolqqaama, allaga kawotettaassi aattada immaas. He kawotettai ayyo a iitatettaadan oottana. ¹² Meqettaa iita allagati he mittaa qanxxi olana; qanxxido tasheti deretun, wombbatuuninne zanggaaratun oletti attana. A kuwan uttiya hara kawotettati he sohuwaa aggidi baana. ¹³ Saluwaa kafoti yiidi kunddida mittaa bolli uttana; bazzo do7atika a tasheta yedhdhana. ¹⁴ Haattaa lanqqen dicciya mittatu gidдон adan aduqqidi, xeerai shaaraa gakkiyo mitti de7enna. Haiqqiya asaa bolli gakkiya haiquwaa pirddai he mittaa bolli gakkana; he pirddai i haiqqidi, duufuwan

geliyaageetuura Si7ooliyan gelanaassa” yaagees.

¹⁵ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He mittai Si7ooliyan geliyo gallassi ciimmaappe kiyiya pulttoti ayyo kayyottanaadan taani oottana; he pulttotu haattai goggennaadan taani oottana; Liibaanoosikka a gishshau azzananaadan oottana. Qassi woraa mittai ubbai shullana. ¹⁶ Taani he mittaa Si7ooliyan oliyo wode, a kunddettaa cenggurssan kawotettai ubbai qaaxxana. Kunddidi Si7ooliyan gelida Edene mittatinne haattaa uyiya doorettidanne lo77o Liibaanoosa mittati ubbai a kunddettan minettana. ¹⁷ Kawotettatu gidдон aara maadettidanne a kuwan uttida ubbai kase bisuwan haiqqidaageetuura gaittanau aara issippe Si7ooliyan gelana. ¹⁸ Edene gannatiyaa gidдо mittatunkka heгаа keena gitinne lo77oi baawa; shin ha77i Edene mittatudan, ikka haiqqidi Si7ooliyan gelee; heگان i bisuwan haiqqida ammanibeennaageetu ubban gaittana.

“ ‘ “He mittai Gibxxe kawuwaanne a asaa ubbaa leemiso. Taani Ubbaa Haariya GODAI hагаа odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

32

Gibxxe Haulaashuwan Leemissettiis

¹ Nuuni omoodettido tammanne naa77antto laittan, tammanne naa77antto aginan, koiro gallassan, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Gibxxe kawuwaassi zilaala! Hagaadan yaaga; ‘Neeni kawotettatu gidдон nena gaammo kessadasa; shin neeni abbaa gidдон de7iya haulaasho mala. Neeni shaafatuppe

kiyadasa; ne gedetun purchchakkada, haattaa bulqqoyadasa.

³ “‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Daro asai shiiqiyo wode, taani ta gitiyan nena oiqqana; oiqqin he asai nena goochchidi, haattaappe gaxi kessana. ⁴ Kessin taani nena biittan ola aggana; yaatada saluwaa kafota ne bolli utissana; bazzo do7atakka ne ashuwaa kalssana. ⁵ Taani ne ashuwaa deretu bollan laalana; ne wombbatakka ne ahan kunttana. ⁶ Dereta kam-midi, shaafata kumana gakkanaashin, ne suut-tai gukkanaadan oottana. ⁷ Taani nena xaissiyoo wode, saluwaa goozana; xoolinttetakka xumissana; awaakka shaaran kammaana; aginaikka ba poo7uwaa diggana. ⁸ Neepe bollaara de7iya saluwaa poo7ota ubbaa xaissada, neeyyo biittaa xumissana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

⁹ “ “Taani ne bolli gakkida bashshaa oduwaa neeni erenna biittaa ubbaa gattiyo wode, he asaa wozanai shabbirettana. ¹⁰ Taani ne bolli gattiyoobai kawotettata ubbaa daganttana. Taani ta bisuwaa eta sinttan leelleesiyo wode, kawotettati yashshan kokkorana; neeni kunddiyo gallasi eti ubbaikka bantta shemppuwau shemppuwau yayyana” yaagees.

¹¹ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI Gibxxe kawuwaayyo hagaadan yaagees; “Baabiloone kawuwaa bisoi ne bollan yaana. ¹² Hara kawotettaappe aadhdhidi, meqettaa iitiya olanchchati bantta bisuwan ne cora asaa wurssanaadan taani oottana. Eti Gibxxe otoruwaa xaissana; a cora asaikka wurana.

uttidosona. ²³ He duufoti ciimma ollatuppe hirkki xaggattiyaasan de7oosona. A olanchchati, kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeti, ha77i a yuushuwan de7oosona.

²⁴ “Elaamikka Si7ooliyan de7ees. Elaama olanchchati ubbai a duufuwaa yuushuwan dooddi uttidosona. Kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeti GODAA ammanennan, bisuwan haiqqidaageetuura gaittidi yeellatiiddi, ciimma ollan geloosona. ²⁵ Haiqqidaageetu gidduwan Elaamassi sohoi giigi uttiis. Elaama olanchchatu duufoti a yuushuwan de7oosona; eti ubbaikka bisuwan haiqqidosona. Eti ubbaikka GODAA ammanibeenaaageeta. Eti kase asaa yashsidaageeta gidikkokka, ha77i yeellatiiddi, bisuwan haiqqida asaara ciimma ollan de7oosona.

²⁶ “Meshekinne Tubaali bantta olanchchatuura issippe Si7ooliyan de7oosona; eti kase kawotettata ubbaa yashshan kokkorssidaageeta gidikkokka, eti ubbaikka bisuwan haiqqidosona. Eti ubbaikka GODAA ammanennaageeta. ²⁷ Kase olanchchati moogettiyoogee bantta kumetta ola miishshaara; eta gondalleta eta tiran wottin, eta bisota eta huuphessan wottin, moogettidosona. SHin hageeti heгаа mala kumetta bonchchoi imettin moogettibookkona. Eti kase kawotettata yashsidaageeta.

²⁸ “Intte Gibxxe asatikka xoonettananne bisuwan haiqqida, ammanenna asatuura issippe zin77ana.

²⁹ “Eedoomi ba kawotuuranne ba halaqatuura issippe Si7ooliyan de7ees; etikka kase mino

olanchchata; shin ha77i olan haiqqida, ammanenna asatuura ciimma ollan gelidosona.

³⁰ “Huuphessa bagga halaqatinne Sidoona asati Si7ooliyan de7oosona. Eti kase bantta wolqqan asaa yashissidosona; shin ha77i etikka bantta yeellaara yaa gelidosona. GODAA ammanennan, bisuwan haiqqida asatuura issippe gaittidi, yeelatiiddi ciimma ollan geloosona.

³¹ “Gibxxe kawoinne a olanchchati bisuwan haiqqida olanchchata yan be7idi minettana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

³² Taani haggappe kase kawotettati ubbai Gibxxe kawuwaassi yayyanaadan oottidabaa gidikkokka, inne a olanchchati GODAA ammanennan, bisuwan haiqqida asatuura issippe zin77ana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagiis.

33

GODAI Hizqqeela Wochchiya Asa Oottidi Sunt-tiis

¹ GODAA qalalai taakko haggaa dan yaagiiddi yiiis; ² “Laa asa na7au, ne biittaa asaassi haggaa dan yaagada yoota; ‘Taani issi biittaa bollan olaa ehiyo wode, he biittaa asai bantta bolli yiyaabaa wochchiya asa dooro. ³ He wochchiyaagee morkkee yiyoogaa be7innee asai naagettanaadan, malkkataa punno. ⁴ Punnin ai asinne he malkkataa cenggurssaa siyidi, naagettennan ixxin, olai yiidi a worikko, suuttaa acoi aaggaa. ⁵ I malkkataa cenggurssaa siyidi, naagettennan ixxido gishshau, a suuttaa acoi a bollaana. I siyidi naagettidaakko,

haiquwaappe attiyooгаа shin! ⁶ SHin he wochchiyaagee morkkee yiyoogaa be7iiddi, malkkataa punnennan aggikkonne asaa erissana xayikko, olaikka yiidi, he asaappe issi uraa worikko, he urai ba nagaran haiqqees; shin taani a suuttaa wochchiyaagaa achchana' yaaga.

⁷ “Laa asa na7au, taani nena Israa7eela asaayyo wochchiyaagaa oottaas; taani neeyyo yootiyooгаа siya; siyada asaakka erissa. ⁸ Issi iita asa taani, ‘Laa neeni tumu haiqqana’ yaagiyo wode, i ba nagaraappe simmana mala, neeni ayyo yootana xayikko, he nagaranchchai ba nagaran haiqqees; shin taani a suuttaa neeppe achchana. ⁹ SHin nagaranchchai ba nagaraappe simmanaadan neeni yootin, i ixikko, ba nagaran haiqqees; shin neeni ne shemppuwaa ashshadasa.

GODAI Likke Pirddees

¹⁰ “Laa asa na7au, Israa7eela asau hagaadan yaaga; ‘Intte, “Nuuni oottido nagarainne naaqoi nu bolla de7ees; hegaappe denddidaagan nuuni gilqqi wurida. Yaatin, nuuni waanidi paxa de7anau danddayioonii?” yaageeta. ¹¹ Taani ta de7uwan hagaadan yaagada caaqqais; “Nagaranchchai ba nagaraa aggidi, paxa de7ana mala koyaisippe attin, nagaranchchaa haiquwan ufaittikke. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. Inttenoo, Israa7eela asau, simmite; intte iita oosuwaappe guyye simmite! Aissi haiqqanau koyeetii?” yaagais’ yaaga.

¹² “Laa asa na7au, ne biittaa asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Xillo asi nagaraa oottikko, a xillotettaa a ashshenna; qassi nagaranchchai

ba nagaraappe simmiichchikko, kase nagaran i qaxxayettenna. Xillo asikka nagaraa oottikko, kase xillotettaa gishshau de7uwan de7anau danddayenna. ¹³ Taani xillo asa, “Neeni tumu paxa de7ana” yaagido wode, i ba xillotettan ammanettidi nagaraa oottikko, ba oottido nagaran i haiqqanaappe attin, kase xillotettai ayyo qofettenna. ¹⁴ Qassi taani nagaranchcha asa, “Neeni tuma haiqqana” yaagido wode, i ba nagaraappe simmidi, pirddaanne suure oosuwaa oottikko, ¹⁵ miishshaa tal77anau oittidobaa zaarikko, wuuqqidobaakka guyye zaarikko, nagaraa oottiyoogaa aggidi, de7uwaa immiya higgiyaa kaallikko, yaatikko, i tuma paxa de7anaappe attin haiqqenna. ¹⁶ I kase oottido nagarai issoinne qofettenna; ha77i pirddaanne suure oosuwaa oottido gishshau, i tuma paxa de7ana.

¹⁷ “SHin ne biittaa asai, “Godaa ogee likke gidenna” yaagoosona; shin likke gidennaagee eta ogiyaa. ¹⁸ Xillo asi ba xillotettaa aggidi, nagaraa oottikko, i ba nagaran haiqqana. ¹⁹ Qassi nagaranchcha asi ba nagaraappe simmidi, pirddaanne suure oosuwaa oottikko, he oosuwaa i paxa de7ana. ²⁰ SHin intte, “Godaa ogee likke gidenna” yaageeta. Israa7eela asau, taani intte bolli intte oosuwaadan oosuwaadan pirddana’ yaaga” yaagiiddi yiis.

Yerusalaame Kunddettai Odettiis

²¹ Nuuni omoodettido tammanne naa77antto laittan, tammantto aginan, ichchashantto gallasan, Yerusalaameppe kessi ekki yiida issi asi katamai kunddidoogaa tau yootiis. ²² He bitanee

yaanaappe issi gallassaa kasetidi de7iya omarssi GODAA kushee ta bollan shemppiis; shemppin maallado he bitanee taakko gakkanaappe kasetidi, ta doonai dooyettiis; taani duude gidiyooogeenne attiiis.

²³Yaatin, GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiddi yiis; ²⁴“Laa asa na7au, Israa7eela biittan kolettida katamatun de7iya asati hagaadan yaa-goosona; ‘Abrahaami barkka de7iya issi asa; ha biittaa laattiis; shin nuuni cora; biittaikka tuma nuuyyo laata gade gididi imettiis’ yaagoosona.

²⁵“Hegaa gishshau, etayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte ha77ikka goora7idi, suuttaa kessirggibeenna ashuwaa meeta; qassi eeqau goinneeta; shemppuwaa woreeta. Hagaa ubbaa oottiiddi, tumu intte biittaa laattuuteetii? ²⁶Intte intte bisuwan ammanetteeta; intte tuna oosuwaa ootteeta; intte ubbaikka intte shooruwaa shooruwaa maccaasaa tunisseeta. Hegaa ubbaa oottiiddi, tumu intte biittaa laattuuteetii?” yaagees’ yaaga.

²⁷“Etayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta de7uwan caaqqais: Kolettida katamatun de7iya asati bisuwan haiqqana; katamaappe gaxan de7iya asata taani bazzo do7au quma oottada immana; deretuuninne gonggolotun de7iya asati boshan haiqqana. ²⁸Taani he biittaa moorettidanne baisa biitta kessana; eti otorettiyo wolqqai wurana; Israa7eela dereti aiba asinne kanttenna baisa soho gidana. ²⁹Eti oottido tunabaa gaasuwan taani biittaa moorettidanne baisa biitta kessiyo

wode, taani GODAA gidiiyoogaa eti erana” yaagees’ yaaga.

³⁰ “Laa asa na7au, asai katamaa dirssaa lanqqiyaaninne bantta keettatu penggiyan eqqidi, issoi issuwaara hagaadan yaagidi, nebaa haasayees; ‘Haayite; GODAA achchappe yiida qaali aibakko ane siyoos’ yaagoosona. ³¹ Eti kase asai yiyoogaadan neekko yoosona; ta asaadan ne sintan uttoosona; neeni odiiyoogaakka siyoosona; shin oottokkona. Eti siiqobaa haasayoosona; shin eta wozanai go77a xalaalau yaaretees. ³² Be7a, neeni etayyo issi siiqo mazamuriyaa lo77o cenggurssan yexxiyaanne diittaa loittidi diixxiya asa mala. Aissi giikko, eti neeni odiiyoogaa siyoosona; shin issuwaakka oottokkona.

³³ “SHin neeni yootidoogee tumu polettana; polettiyo wode, hananabaa yootiyaagee eta gidдон de7iiyoogaa eti erana” yaagiiddi yiis.

34

Israa7eela Henttanchchata

¹ GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Israa7eela henttanchchatu bollan hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, inttena heemmiya Israa7eela henttanchchatao, intteyyo aayye7ana! Intte dorssata heemmanau bessennee? ³ Eta maattaa uyeeta; eta ikisiyaappe dadettida suufiyaa maayeeta; etappe modhdhidaageeta shukkidi meeta; shin dorssata suure heemmeketa. ⁴ Daafuridaageeta gasttissibeekketa; harggidaageeta pattibeekketa; meqqidaageeta koolibeekketa; wora biidaageeta

zaaribeekketa; bayidaageeta koyibeekketa. Intte eta wolqqan meqettaa iitidi haarideta. ⁵ Dorssati ubbai heemmiyaabi xayin laalettidosona; laalettidi bazzo do7atussi quma gididosona. ⁶ Ta dorssati laalettidosona; eti keratu ubbaa bollinne deretu ubbaa bolli bichchaaridosona. Biitta ubbaa gaxaa gakkanaashin laalettidosona; shin eta xomoosiyaabi woikko koyiyaabi baawa” yaagees.

⁷ “Hegaa gishshau, inttenoo, henttanchchatoo, GODAA qaalaa siyite! ⁸ Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta de7uwan caaqqais: Ta dorssata heemmiyaabai xayin, ta dorssati oiqettidi, bazzo do7atussi ubbaassi quma gididosona. Ta henttanchchati ta dorssata koyibeenna gishshaunne eti ta dorssata heemmennan aggidi, banttana heemmido gishshau, ⁹ inttenoo, henttanchchatoo, GODAA qaalaa siyite! ¹⁰ Taani intteyyo, henttanchchatuyyo morkke; ta dorssata taani intteppe ekkana; taani inttena naa77antto etau henttanchcha kessikke. Hagaappe sinttau intte intte xallaa heemmiiddi de7ekketa. Ta dorssata taani intteppe wotta ekkana; hagaappe sinttan eti intteyyo quma kiyokkona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais” yaagees.

Lo77o Henttanchchaa

¹¹ “‘Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta huuphen ta dorssata xomoosananne koyana. ¹² Henttanchchaa ba dorssatuppe bayin koyiyoogaadan, taanikka ta dorssata koyana; shaarai goozidonne xumai sikkido gallassi eti laalettido soho

ubbaappe taani eta shiishshana. ¹³ Qassi taani kawotettatu giddoppenne hara biittaa ubbaappe kessada shiishshana; shiishshada eta biitti ehaana. Ehaada Israa7eela deretun, pulttotuuninne asai de7iyo sohotun taani eta heemmana. ¹⁴ Taani eta lo77o qooruwan heemmana; qassi Israa7eela kerati eti heemettiyo soho gidana. Hegan eti lo77o qooroi de7iyo Israa7eela keratu bolli heemettanne allaxxana. ¹⁵ Taani ta huuphen ta dorssata heemmananne allaxissana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais. ¹⁶ Taani bayidaageeta koyana; wora biidaageetakka zaarana; meqqidaageeta koolana; harggidaageetakka pattana. SHin modhdhidaageetanne minnidaageeta xaissana; aissi giikko, taani suure pirddiya henttanchcha” yaagees.

¹⁷ “Inttenoo, ta wudiyaa dorssatoo, inttebaa gidikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttena ubbaakka taani pirddana; kehaa iitaappe, dorssaa deeshshaappe taani shaakkana. ¹⁸ Intte lo77o qooruwan heemettiyoogee gidana xayinee, attida maataa intte tohuwan yererettiyoogee? Qassi intte xillo haattaa uyiyoogee gidana xayinee, attida haattaa tohuwan bulqqoyiyooogee? ¹⁹ Ta dorssati intte intte tohuwan yererettido maataa maanaunne intte intte tohuwan bulqqoyido haattaa uyanau bessii?” yaagees.

²⁰ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, modhdho dorssatuppenne gilqqa dorssatuppe gidduwan taani ta huuphen pirddana. ²¹ Laafata intte

intte miyyiyaaninne intte morggiyan sugiyo gishshaunne gaxi kessana gakkanaashin, intte eta intte kaciyan qaiciyo gishshau, ²² taani ta dorssata ashshana. Hagaappe sinttau ooninne eta oiqqenna; ta keha dorssatuppenne ta iita dorssatuppe gidduwan taani pirddana. ²³ Taani eta bollan issi henttanchcha, ta ashkkaraa Daawita sunttana; i eta heemmananne etau henttanchcha gidana. ²⁴ Hegaappe sinttan taani GODAI eta Xoossaa gidana; ta ashkkarai Daawiti eta giddon halaqa gidana. Taani GODAI hгаа odaas.

²⁵ “ “Taani etaara sarotettaa maachcha maacettana; iita do7ataikka taani biittaappe diggana; yaatobare ta dorssati bazzon saro de7ana; wora garssankka hirggi bannan allaxxana. ²⁶ Taani etanne ta deriyaa yuushuwan de7iya sohota anjjana. Etau koshshiya irakka wodiyan immana; he irai etau anjjo gidana. ²⁷ Gaden de7iya mittati aifana; biittaikka kattaa mokkana. Asai ubbai he biittan saro de7ana. Taani eta qambaraa mentada, eta ailleyidaageetu kushiyaappe kessiyo wode, taani GODAA gidiyooгаа eti erana. ²⁸ Hegaappe guyyiyan, eti hara kawotettatussi bonqqiyooгаа kiyokkona; biittan de7iya do7atikka eta mookkona. Aibinne daganttenan, eti saro de7ana. ²⁹ Taani etau aradda gadiyaa immana; eti naa77antto koshan wurokkona; woikko qassi hara kawotettatussi cayiyoobaа kiyokkona. ³⁰ He wode eti taani GODAI, eta Xoossai etaara de7iyooгаanne Israa7eela asai ta asaa gidiyooгаа erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hгаа odais.

³¹ Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte ta dorssata; ta qooruwan miya dorssata; taanikka intte Xoossaa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

35

Eedooma Pirdaa

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Eedooma biittan de7iya Se7iira Deriyaa bolli hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, Se7iira Deriyau, taani neeyyo morkke; taani ta kushiya ne bolli yeddada, nena mooretti-danne baisa kessana. ⁴ Taani ne katamata qolana; neenikka baisa gidana. Taani GODAA gidiyooгаа neeni hegan erana.

⁵ “ “Neeyyo Israa7eelaara wureenna morkketet-tai de7iyo gishshau, eta metuwaa wode, eta wurs-setta qixaatiyaa wode, eta neeni bisuwau aat-tada immido gishshau, ⁶ taani Ubbaa Haariya GO-DAI ta de7uwan caaqqais: taani nena haiquwan qaxxayana; neeni haiquwaappe kessa ekkanau mulekka danddayakka! Neeni asa woriya asa gidiyoo gishshau, nena woriya asi nena kaallana! ⁷ Taani Se7iira Deriyaa moorettida baisa kessana; qassi hegaara yaanne haanne aadhdhiya ub-baakka xaissana. ⁸ Taani ne dereta ubbaa ahan kunttana; ne kerati, ne wombbatinne ne zang-gaarati bisuwan haiqqidaageetu ahan kamettana. ⁹ Taani nena merinau baisa oottana; ne katamati ona gidana. Taani GODAA gidiyooгаа intte he wode erana.

10 “ “Taani GODAI Israa7eelanne Yihudaa biit-tatun de7ishin intte, ‘Ha naa77u kawotettatanne ha naa77u biittata nuuni oiqqana; eti nubaa gi-dana’ giido gishshau, ¹¹ taani Ubbaa Haariya GO-DAI ta de7uwan caaqqais: Intte eta morkkidi, eta bolli yiillotido yiilluwaadaaninne qanaatido qanaatiyaadan, taani intteyyo zaarana. Taani int-tena pirddiyo wode, taani tana gidiyoogaa inttena erissana. ¹² Qassi intte, ‘Israa7eela dereti baisa attidosona; nuuni mi xaissana mala, nuussi imet-tidosona’ giidi, haasayido cashshaa ubbaa taani GODAI siyidoogaa intte he wode erana. ¹³ Neeni ta bolli otorettadasanne darissada haasayadasa; taanikka heгаа siyaas” yaagees.

14 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Biittai sa7ai ufaittana mala, taani inttena baisa kessana. ¹⁵ Israa7eela asaa laatai baisa gi-didoogan intte ufaittido gishshau, Se7iira De-riyaanne Eedooma biittaa ubbaa taani baisa oot-tana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana” yaagees’ yaaga.

36

Xoossai Israa7eela Anjjana

¹ “Laa asa na7au, Israa7eela deretuyyo hananabaa hagaadan yaagada yoota; ‘Inttenoo, Israa7eela deretoo, GODAA qaalaa siyite! ²⁻³ Intte morkketi, “Beni xoqqa dereti ubbai nubaa gididosona!” yaagido gishshau, eti inttena mentterettidi baisa oottido gishshau, intte cora kawotettatun haarettanaadan oottido gishshaunne inttena daro cayettiyaabanne qilliicettiyaabaa oottido gishshau, ⁴ GODAA

qaalaa siyite! Ubbaa Haariya GODAI deretussinne keratussi, zanggaaratussinne wombbatussi, yuushuwan de7iya hara kawotettati oiqqidonne qilliiccido sohotussinne moorettidanne baisa gidida katamatussi hagaadan yaagees. ⁵ I tumuppe hagaadan yaagees; “Taani ta eexxiya hanqquwan hara kawotettatu bollinne Eedooma bolli haasayaas. Eti wozanaappe ufaiittiiddinne kariiddi, ta biittaa banttau ekkidosona; hentta gadgetakka laattidosona. ⁶ Hegaa gishshau, Israa7eela biittaaabaa hananabaa yoota. Kawotettatu cashshaa gishshau, taani GODAI hanqquwan mishettada giyoogaa ubbaa deretuyyo keratuyyo, zanggaaratuyyoonne wombbatuyyo yoota. ⁷ Yuushuwan de7iya kawotettati ubbai cayettanaagaa taani Ubbaa Haariya GODAI tumuppe caaqqada yootais.

⁸ “ “SHin inttenoo, Israa7eela deretoo, intte daayana; ta asaassi Israa7eelassi aifana. Aissi giikko, eti eesuwan bantta biitti simmana. ⁹ Taani inttenaara de7ais; taani inttekko simmana; intte biittai goyettananne zerettana. ¹⁰ Taani Israa7eela asaa qoodaa ha biittan darissana; katamatun asai de7ana; laalettida sohota simmidi gimbbettana. ¹¹ Taani asaakka mehiyaakka intte bolli darissana; eti yelettananne corattana. Beniigaadankka intte bolli asai de7anaadan taani oottana. Taani intteyyo kaseegaappe aadhdhiya lo77obaa oottana. Taani GODAA gidiyoogaa intte hegan erana. ¹² Taani ta asai Israa7eeli intte bollaara hemettanaadan oottana. Naa77antto eta naata xaissekketa. Eti inttena laattana; inttekka

etayyo laata gidana” yaagees.

¹³ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Asai inttena, ‘Asaa wursseeta; intte kawotettaakka na7i bainnabaa kesseeta’ yaagees.

¹⁴ Hegaa gishshau, hagaappe sinttanau intte asaa wurssekketanne intte kawotettaa na7i bainnabaa kessekketa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais. ¹⁵ Qassi kawotettatu cashshaa hagaappe sinttanau taani inttena sissikke; intte asaa yeellaakka hagaappe sinttanau tookkekketa; qassi intte asaassi xube gidekketa. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

¹⁶ Qassikka GODAA qalalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁷ “Laa asa na7au, Israa7eela asati bantta biittan de7iyo wode, eti bantta ogiyaaninne bantta oosuwan biittaa tunissidosona; ta sinttan eta eeshshai maccaasaa kushe qitaa tunatettaa mala. ¹⁸ Eti biittan suuttaa gussido gishshaunne bantta eeqan biittaa tunissido gishshau, ta hanqquwaa eta bollan gussaas. ¹⁹ Taani eta kawotettatu gidдон laalaas; etikka biitta ubban laalettidosona. Taani eta eta eeshshaadaaninne eta oosuwaan pirddaas. ²⁰ Eti biido soho ubban asai eta, ‘Hageeti GODAA asata; shin eti a biittaappe wolqqan kiyidaageeta’ yaagees; hegan eti ta geeshsha sunttaa tunissidosona. ²¹ SHin Israa7eela asai biido kawotettatu ubbaa gidдон tunissido ta geeshsha sunttaabai tana michchees.

²² “Hegaa gishshau, neeni Israa7eela asaayyo hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo,

taani hagua oottiyoogee, intte biido kawotettatu ubbaa gidдон tunissido ta geeshsha sunntaa gishshaassappe attin, intte gishshaassa giddenna. ²³ Intte tunissin, kawotettatu gidдон tunida ta gita sunntaa geeshshatettaa taani bessana. Eti xeellishin, intte baggaara taani ta geeshshatettaa bessiyo wode, taani GODAA giddiyooгаа eti erana. Taani Ubbaa Haariya GODAI hagua odais.

²⁴ “ “Aissi giikko, taani inttena kawotettatu gid-doppe kessana; biitta ubbaappekka shiishshana. SHiishshada intte biitti zaarada ehaana. ²⁵ Taani inttena xillo haattan aracana; yaatada inttena intte tunatetta ubbaappenne intte eeqa ubbaappe geeshshana.

²⁶ “ “Taani intteyyo ooratta wozanaa immana; ooratta ayyaanaakka intte gidдон wottana; qassi shuchcha wozanaa intteppe kessada, asho wozanaa immana. ²⁷ Taani ta Ayyaanaa intte gidдон wottana; yaatada intte ta wogaa kaallanaadaaninne ta higgiiyaa minttidi naaganaadan oottana. ²⁸ Taani intte maizza aawatussi immido biittan intte de7ana; intte ta asa gidana; taanikka intte Xoossaa gidana. ²⁹ Intte tunatetta ubbaappe taani inttena ashshana; kattai intteyyo daranaadan oottana; koshaakka naa77antto intte bolli ehiikke. ³⁰ Koshaa gaasuwan intte kawotettatu gidдон kauyyennaadan, taani intte mittaa aifiyaanne intte shooqaa kattaa darissana. ³¹ He wode intte intte iita ogiyaanne intte lo77o gidenna oosuwaa hassayana; hassayidi intte nagaraanne intte tuna oosuwaa gishshau, intte inttena shenetana. ³² Taani hagua ubbaa

oottiyoogee intte gishshaassa gidennaagaa erite. Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte intte hanotan yeellatitenne kauyyite. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais” yaagees.

³³ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa dan yaagees; “Taani inttena intte nagaraa ubbaappe geeshshiyo gallassi, intte katamatun zaarettidi asai de7anaadan oottana; qolettidaageetikka simmidi gimbbettana. ³⁴ A mataara aadhdhiya asaa sinttan baysa gididi de7iya biittai baysa gidiyoojaa aggidi goyettana. ³⁵ Asai haasayiiddi, ‘Hagee kase baysa gidida biittai ha77i Edene Gannatiyaa mala gidiiis; kase qolettida, asi de7ennanne baysa katamatikka ha77i gimbbettidanne asi de7iyo katamata gididosona’ yaagana. ³⁶ He wode intte yuushuwan de7iya attida kawotettati taani GODAI qolettida katamata zaarada keexxidoogaanne qa77ettida biittai simmidi kattaa mukkanaan oottidoogaa erana. Taani GODAI haggaa yootaas; taani yootidoogaa taanikka oottana” yaagees.

³⁷ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI haggaa dan yaagees; “Israa7eela asai qassikka issiton tana maaduwaaw oichchanaan oottana; yaatada eta qoodaa dorssaa wudiyaadan corissana. ³⁸ Yarshshiyo dorssaa wudiyaadan, Yerusalaamen baalaa gallasan yarshshuwaassi shiishshido dorssaa wudiyaadan, eta qolettida katamatun asaa wudee kumana. Taani GODAA gidiyoojaa eti he wode erana” yaagiis’ yaaga” yaagiiddi yiis.

37

Mela Meqettai De7iyo Zanggaaraa

¹ GODAA kushee ta bolli wodhdhiis; i tana GODAA Ayyaanan kessidi, meqettai kumi uttido wombban wottiis. ² I tana eta gidдон yaanne haanne kaalettiis; taanikka kinchillidi melida meqettati kumidaageeta wombbaa gidдон be7aas. ³ I tana, “Laa asa na7au, ha meqettati simmidi, paxa shemppoorra de7anau danddayiyoonaa?” yaagiis.

Yaagin taani, “Ubbaa Haariya GODAU, haggaa neeni eraasa” yaagaas.

⁴ Yaagin i tana hagaadan yaagiis; “Ha meqetatuyyo hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Intenoo, mela meqettatoo, ⁵ GODAA qaalaa siyite! Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani shemppuwaa intte gidдо gelissana; yaatobare intte paxa de7ana. ⁶ Taani intte bolli xaphota wot-tada, ashoikka intte bolli simmanaadan oottada, inttena gogaa maizzana. Intte paxa shemppoorra de7ana mala, taani intte gidдо shemppuwaa gelissana. He wode intte taani GODAA gidiyooгаа erana” yaagees’ yaaga” yaagiis.

⁷ Yaagin i tana azazidoogaadan hananabaa yootaas; taani hananabaa yootishin, giirettainne cenggurssai siyettiis; qassi meqettati shiiqidi, ba sohuwan sohuwan ohettidosona. ⁸ Taani xeelliyo wode, eta bollan xaphoti de7oosona; ashoikka eta bollan simmiis; gogaakka maayidosona; shin shemppoi etan de7enna.

⁹ Yaatin, i tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, carkkuwaassi hananabaa hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, carkkuwau, oiddu zooziyaarakka haa ya; yaada eti shemppoorra

de7anaadan, ha haiqqidaageetu giddo zaarada punna” yaagees’ yaaga” yaagiis. ¹⁰ Yaagin i tana azazidoogaadankka, taani hananabaa yootaas; yootin shemppoi eta giddo geliis; gelin paxidi, keehi daro olanchchata gididi eqqidosa.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, i tau hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, ha meqettati kumetta Israa7eela asaa leemiso; Israa7eela asaikka, ‘Nu meqettati melidosona; nu sintta ufaissaikka kichchiis; nuuni muleera xayida’ yaagoosona. ¹² Hegaa gishshau, etassi hagaadan yaagada hananabaa yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, ta asatoo, taani intte duufuwaa dooyana; dooyada inttena hegaappe kessana; taani inttena zaarada, Israa7eela biitti ehaana. ¹³ Ta asatoo, taani intte duufuwaa dooyiyo wodenne inttena kessiyo wode, taani GODAA gidiyoogaa intte erana. ¹⁴ Taani ta Ayyaanaa intte gidдон wottana; wottobare intte paxa de7ana. Qassi taani inttena intte biittan wottana. He wode taani GODAI yootidoogaanne yootada oottidoogaa intte erana. Taani GODAI haggaa odais” yaagees’ yaaga” yaagiis.

¹⁵ Zaaridikka GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ¹⁶ “Laa asa na7au, issi mittaa gatimaa ekkada, a bolli, ‘Hagee Yihudaagaanne aara de7iya Israa7eela asaaggaa’ yaagiyaaggaa xaafa. Qassi hara gatimaa ekkada, a bolli, ‘Hagee Efireemaaggaa; ikka qassi Yooseefaagaanne aara de7iya Israa7eela asaaggaa’ yaagiyaaggaa xaafa. ¹⁷ Hegaappe guyyiyan, eti ne kushiyan issi gatima gidanaadan, eta naa77aa issippe gatta.

18 “Ne biittaa asai nena, ‘Hagee neeni oottiy-
oogee aibee? Nuuyyo birshshettaa oda’ yaagidi
oichchiyo wode, ¹⁹ etayyo hagaadan yaaga; ‘Ub-
baa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani
Efireema kushiyan de7iya Yooseefa gatimaanne
aara de7iya Israa7eela zareta ekkanau hanais;
ekkada eta naa77aa issi gatima oottanau, Yihu-
daa gatimaara gattana. Yaatobare eti naa77ai ta
kushiyan issuwaa gidana” yaagees’ yaaga.

²⁰ “He neeni eta bolli xaafido naa77u gatimata
eta sinttan oiqqada, ²¹ eta hagaadan yaaga;
‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani
Israa7eela asaa eti biido kawotettatu giddoppe
kessana; taani eta ubbasaappe shiishshada,
eta biitti zaarada ehaana. ²² Israa7eela deretu
bolli, eta biittan taani eta issi kawotetta oottana;
eta ubbaa bolli issi kawoi kawotana. Qassi eti
naa77antto naa77u biitta kiyokkona; woikko
naa77u kawotetta gididi shaahettokkona.
²³ Hegaappe guyyiyan, eti bantta eeqatuuninne
bantta sheneyiyaabatun, woikko bantta
naaquwan banttana tunissokkona. Waanidi
giikko, taani eta eti guyye simmido nagaraa
ubbaappe ashshana; qassi taani eta geeshshana.
Eti ta asaa gidana; taanikka eta Xoossaa gidana.

²⁴ “ “Ta ashkkarai Daawiti etayyo kawo gidana;
etau ubbau issi henttanchchaa xalaalai de7ana.
Eti ta higgiiyaa kaallana; ta wogaakka minttidi
naagana. ²⁵ Taani ta ashkkaraa Yaaqoobassi
immidonne intte maizza aawati de7ido biittan
eti de7ana. He biittan eti, eta naatinne eta
naatu naati merinau de7ana; ta ashkkarai Daaw-
iti eta bollan merinau halaqa gidana. ²⁶ Taani

etaara Sarotettaa maachchaa maacettana; he maachchaikka etaara merinaa maachcha gidana. Taani eta minttada essana; eta qoodaakka corisana; ta Beeta Maqidasiyaakka merinau eta gid-don wottana. ²⁷ Yaatada taani hegan etaara de7ana. Taani eta Xoossaa gidana; etikka ta asa gidana. ²⁸ Ta Beeta Maqidasee eta gid-don merinau de7iyo wode, Israa7eelata geeshshiyaagee tana, GODAA gidiyoo-gaa kawotettati erana” yaagees’ yaaga” yaagiiddi yiis.

38

Googa Bolli Odettida Hiraagaa

¹ GODAA qaalai taakko hagaadan yaagiiddi yiis; ² “Laa asa na7au, Maagooga biittan de7iyya Googakko, Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqaakko simmada, a bolli hananabaa yoota. ³ Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Laa Googaa, Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqau, taani neeyyo morkke. ⁴ Taani nena guyye zaarana; ne manggaagan hookkuwaa gelissada, nena ne kumetta olanchchatuura, ne paratuura, kumetta ola miishshaa maayida ne paraasatuuranne bantta bisuwaa leelleesiya, gitanne guutta gond-dalliyaa oiqqida guite asaara nena goochchada kessana. ⁵ Parsseppe, Toophphiyaappenne Liibiyaappe¹ yiida asai gond-dalliyaa oiqqidi, huuphiyan birata qophiyaa wottidi, etaara gidana. ⁶ Qassi Goomerinne a

¹ **38:5** Liibiyaappe: Ibraawettuwan he biittai “Puuxa” geetettees.

olanchchati ubbai, huuphessa gaxan de7iya Beeti-Togarmminne a olanchchati guitee, he cora asati nenaara gidana.

⁷ “ “Neeninne neekko shiiqida asai ubbai giigite; inttena makkite. Yaataada neeni eta azaziyaagaa gida. ⁸ Daro wodiyaappe guyyiyan, neeni koyettana; sinttappe yaana laittatun neeni daro wodiya baissa gididi de7ida biittaa, olaappe shemppida biittaa, an de7iya asai daro kawotettatuppe Israa7eela deretukko shiiqido biittaa woraajjana. Eti daro kawotettatuppe shiiqidaageetanne ubbaikka ha77i saruwan de7iyaageeta. ⁹ Neeni, ne olanchchatinne nenaara de7iya daro kawotettati gotiyaadan denddana; intte shaaraadan, biittaa kammana” yaagees.

¹⁰ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He wode qofai ne wozana giddo yin, neeni iitabaa halchchana. ¹¹ Neeni hagaadan yaagana; ‘Taani he direttibeenna qeeri katamati de7iyo biittaa woraajjana; he woppu giidi, hirggi bannan de7iya asata, etau ubbaukka dirssi, penggee woikko hiraqoi bannaageeta taani olana. ¹² Taani eta omooddanne bonqqana; kase baissa gidida biittaa simmidi uttida, kawotettatu giddoppe shiiqida, miizzaanne miishshaa haarida, biittaayyo gul77an uttida asaa bollan ta kushiya denttana’ yaagana. ¹³ Yaagin Saaba asai, Dadaana asainne Tarsseesa katamatu zal77anchchati ubbai hagaadan yaagana; ‘Neeni bonqqanau yaadii? Neeni ne olanchchata omooduwaa toossanau, biraanne worqqaa efiissanau, miizzaanne miishshaa ekkanaunne

keehi daro omooduwaa oiqqanau shiishshadii? yaagana” yaagees’ yaaga.

¹⁴ “Hegaa gishshau, asa na7au, Googa bolli hananabaa yoota. Hagaadan yaaga; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He wode, ta asai Israa7eeli hirggi bannan de7iyo wode, neeni denddana. ¹⁵ Denddada, neeni de7iyo huuphessa gaxa biittaaappe yaana. Neeninne nenaara de7iya cora kawotettati paraa toggidi, mino olanchcha gididi, guitee yaana. ¹⁶ Biittaa kammiya shaaraadan, neeni ta asaa Israa7eela bolli woraajjana. Laa Googaa, sinttappe yaana wode, taani nena ta biittaa bolli woraajjissana. Hegaa taani oottiyoogee kawotettati tana eranaassanne taani ne baggaara oottiyooaban ta geeshshatettai eta sinttan beettanaassa” yaagees.

¹⁷ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Taani ta ashkkaratu baggaara, Israa7eelan hananabaa yootiyaageetu baggaara kase aadhdhida wode yootidoi nena. Eti he wode daro laittaa taani nena eta bolli ehaanaagaa yootidosona” yaagees.

Googa Bolli Yiya Pirdaa

¹⁸ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Googi Israa7eela bolli woraajjiyo wode, ta hanqqoi suullana. ¹⁹ He wode Israa7eela biittan wolqqaama biittaa qaattai hanana; hegaa taani ta mishuwaaninne ta eexxiya hanqquwan awaajjais. ²⁰ Abbaa molee, saluwaa kafoi, deriyan de7iya meheenne do7ai, sa7aa bollan woxxi qaaxxiya mereta ubbainne sa7an de7iya asai ubbai ta sinttan kokkorana. Dereti

kunddana; aafotikka woddana; qassi dirssaa gimbee ubbaikka qolettana. ²¹ Taani ta deretu ubban Googa bolli bisoi denddanaadan oottana; olanchchati bantta bisuwaa bantta bolli zaaridi, issoi issuwaa siifana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais. ²² Taani boshaaninne haiquwan a qaxxayana; qassi wolqqaama iraa, shachchaa, eexxiya tamaanne dinniyaa taani a bolli, a olanchchatu bollinne aara de7iya cora kawotettatu bolli bukissana. ²³ Hegaadan oottada, taani ta gitatettaanne ta geeshshatettaa bessana. Qassi daro kawotettata taani tanatettaa erissana. Taani GODAA gidiiyoogaa eti hegan erana” yaagees’ yaaga.

39

Googi Xoonettana

¹ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; ‘Laa asa na7au, Googa bolli hananabaa yoota. Hagaadan yaaga; “Meshekanne Tubaala asaayyo waanna halaqau Googaa, taani neeyyo morkke. ² Taani nena guyye zaarana; huuphessa gaxa biittaappe goochcha kessada, Israa7eela deretu bollan taani nena ehaana. ³ Hegaappe guyyiyan, taani ne haddirssa kushiyaappe wonddafiyyaa, ne ushachcha kushiyaappe zubbiyaa shocada olissana. ⁴ Neeni, ne olanchchatinne nenaara de7iya kawotettati ubbai Israa7eela deriyaa bollan kunddi attana. Taani intte ashuwaa miya kafotussinne bazzo do7atussi quma oottada immana. ⁵ Taani Ubbaa Haariya GODAI yootido

gishshau, intte milxxi giida dembban kunddi atana. ⁶ Maagooga biittaaninne abbaa doonan, hirggi bannan uttida asaa bollan taani eexxiya tamaa yeddana. Taani GODAA gidioogaa eti hegan erana. ⁷ Taani ta geeshsha sunttai ta asaa Israa7eela gidдон erettanaadan oottana. Hegaappe sinttanau ta geeshsha sunttai cayettenna. Hegaappe guyyiyan, kawotettati taani GODAA, Israa7eela Geeshshaa gidioogaa erana” yaaga’ yaagees.

⁸ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He gallassai yaana; antenna” yaagada taani yootido gallassai haggaa. ⁹ He wode Israa7eela katamatun de7iya asai kiyidi, ola miishshata ubbaa taman eettana; hegeetikka gitanne guutta gondalleta, wonddafetanne zubbeta, tooratanne dullata. Laappun laitta kumettaa eti hegeeta eettiyo mittaa kessidi go7ettana. ¹⁰ Eti mittaa mixanau woikko woraappe eettiyo mittaa qanxxanau koshshenna. Aissi giikko, eti shiishshido ola miishshata eettiyo mitta oottidi go7ettana. Banttana bonqqidaageeta eti bonqqana; banttabaa ekkidaageetuppe eti ekkana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹¹ “He gallassi Googi moogettiyo sohuwaa taani ayyo Israa7eela biittan immana. He sohoi abbaappe arshsho baggaara de7iya Ogiyaasatu Wombbaa giyo wombbaa giddoona gidana. Googinne a olanchchati ubbai hegan moogettiyo gishshau, eta duufoi hegara hemettiya asau ogiyaa gorddana. He sohoikka qassi, “Googa Olanchchatu Wombbaa” yaagetettidi xeegettana.

¹² Hegaappe guyyiyan, Israa7eela asai biittaa

geeshshanau, laappun agina kumettaa he ahaa moogiiddi gam77ana. ¹³ He biittan de7iya asai ubbai ahaa moogiyooan maadettana; hegaa gishshau, taani xooniyo gallassi etau bonchcho gidana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁴ Laappun aginaappe guyyiyan, attida ahai de7ikko, biittai geeyanaadan, yuuyi yuuyidi attida ahaa mooganau, asai doorettana. ¹⁵ Eti biittan yuuyishin, asaa meqettaa beettikko, he meqettaa miyyiyan malaataa wottana. Wottin moogiyaageeti yiidi, Googa Olanchchatu Wombban moogana. ¹⁶ Hegaadan oottin biittai simmidi geeyana. Heggaa heeraan, “Googa Olanchchatu Katamaa” geetetti xeegettiya katamai de7ana’ yaagees.

¹⁷ “Ubbaa Haariya GODAI haggaaadan yaagees; ‘Laa asa na7au, kafo zare ubbaanne sa7aa do7ata ubbaa haggaaadan yaagada xeesa; “Taani intteyyo Israa7eela deretu huuphiyan giigissido gita yarshshuwaassi ubbasaappe shiiqidi, issippe haayite. Haggaa intte ashuwaa maana; suuttaakka uyana. ¹⁸ Intte mino asatu ashuwaa maana; biittaa halaqatu suuttaakka uyana. Eti intteyyo dorssa galssa, anqqara dorssa, tumaleessa deeshshanne ordde boora mala gidana. Eti ubbaikka xiihettida Baasaane mehetu mala. ¹⁹ Taani intteyyo giigissiyo yarshshuwaappe kallana gakkanau, modhdhuwaa intte maana; qassi mattottana gakkanau, suutta intte uyana. ²⁰ Taani intteyyo aattiyo maaddaappe parata, paraasata, mino asatanne dumma dumma qommo wotaaddarata intte ganjee kallana gakkanaashin intte maana” yaagada xeesa. Taani

Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

²¹ “Taani kawotettatu gidдон ta bonchchuwaa qonccissana. Qassi taani qaxxayiyoo qixaatiyaanne taani eta bollan denttido ta kushiyaawoo kawotettati ubbai be’ana. ²² He gallasaappe doommidi, Israa’eele asai taani GODAA eta Xoossaa gidiyooqaa erana. ²³ Qassi Israa’eele asai omooduwan biidoogee bantta nagaraa gaasuwaana gidiyooqaa hara kawotettati erana. Eti taayyo ammanettennan ixxido gishshau, taani ta som’uuwaa etappe genttada, eta eta morkketussi aattada immaas; immin eti ubbaikka olan haiqqi wuridosona. ²⁴ Eta tunatettaanne eta iitatettaa keenaa etau bessiya qixaatiyaa qaxxayaas; ta som’uwaakka etappe genttaas’ yaagees.

²⁵ “Ubbaa Haariya GODAI haggaa yaagees; ‘Ha’77i taani Yaaqooba zareta omooduwaappe zaarada ehaana; qassi Israa’eele asaa ubbaayyo qarettana. Taani ta geeshsha sunntai cayettennaadan oottana. ²⁶ Eti eta yashshiyaabi issoinne bannasan, bantta biittan saro deettaa doommio wode, kase bantta yeellaanne taayyo eti ammanettennan ixxidoogaa dogana. ²⁷ Taani eta kawotettatu ubbaa gididoppe zaarada ehaana; qassi eta morkketu biittaappekka eta shiishshana. Haggaa oottada, taani geeshsha gidiyooqaa kawotettata ubbaa bessana. ²⁸ Taani eta kawotettatu gidido omooduwau yeddido gishshaanne eta shiishshada, eta biitti zaarido gishshau, taani GODAA eta Xoossaa gidiyooqaa eti erana. Taani etappe issuwaanne kawotettatu gidдон aggikke. ²⁹ Taani ta Ayyaana Israa’eele asaa bolli gus-

sana; naa77antto ta som77uwaa etappe mulekka genttikke. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais' yaagees" yaagiiddi yiis.

40

Sinttappe Keexettana Beeta Maqidasiyaa Ajjuu-taa (40:1-48:35)

Hizqqeeli Ajjootan Yerusalaame Biis

¹ Nuuni omoodettido laatamanne ichchashantta laittan, Yerusalaamee xoonettido tammanne oiddantto laittan, ooratta laittai gelido tammannta gallassan, GODAA kushee ta bolli de7ees. ² Xoossaa ajjuutan i tana Israa7eela biittaa efidi, issi xoqqa deriyaa huuphiyan essiis. He deriyaappe tohossa baggaara katama milatiya keettati de7oosona. ³ I tana yaa ekkidi efii; efin taani nahaasiyaa birataadan phooliya issi bitaniyaa be7aas. He bitanee liinuwaappe oosettida meetiriyaanne likkiyo gatimaa oiqqidi, dirssaa penggen eqqiis. ⁴ I tana hagaadan yaagiis; "Laa asa na7au, nena taani ha sohuwaa ehiidoogee taani nena bessiyooobaa ubbaa neeni mintta akeekanaassa. Hegaa gishshau, ne aifiyan xeella; ne haittan siya; ne wozanan wotta. Neeni be7iyooobaa ubbaa Israa7eela asau yoota" yaagiis.

Arshsho Penggiyaa

⁵ Taani Beeta Maqidasiyaa muleera yuuyi aadhdhida dirssaa gimbbiyaa be7aas. He bitaniyaa kushiyan likkiyo usuppun adussa wara gatimai de7ees. Issi adussa warai issi waraa bolli oiddu biradhdheta gujjidoogaa. I gimbbiyaa likkiis; likkin

gimbbiyaayyo geesai 6 wara; gomppaikka 6 wara gidiis.

⁶ Hegaappe guyyiyan, arshsho baggaara de7iya dirssaa penggiyaakko biis. Xekkata pude kiyidi, penggiyaa goccillaa likkiis; likkin 6 wara gidiis.

⁷ Hegaappe kanttin, loossoinne ushachchaaranne haddirssaara penggiyaa naagiyaageeti eqqiyo heezzu heezzu kifileti de7oosona; issi issi kifilee 6 wara adussanne 6 wara aaho. Eta gidдон de7iya godati 5 wara ordde. Penggiyaa naagiyaageetu kifiletuppe ya baggaara, Beeta Maqidasiyaa xeelliya baranddaa goccillai 6 wara.

⁸ Hegaappe guyyiyan, he bitanee geliyoosaa baranddaa likkiis; likkin 8 wara gidiis. ⁹ Hegee Beeta Maqidasiyaa xeelliya penggiyaa wurssettan de7ees. He baranddaa tuuqetu orddetettai naa77u naa77u wara. ¹⁰ Arshsho bagga penggiyan so baggaara, geliyo loosuwaa penggiyaa naagiyaageetu kifileti, ha baggaara heezzai ya baggaara heezzai de7oosona. Eta gomppai ubbaageekka lagge; eta shaakkiya dirssaa gimbbiyaa orddetettaikka lagge.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee dirssaa penggiyaa kanttiyo sohuwaa gomppaa likkiis; likkin muleera 13 wara gidiis. Penggetuppe gidduwan de7iya loosoi 10 wara. ¹² Issi issi penggiyaa naagiyaageetu kifiliyaa sinttan geesai issi wara, gomppaikka issi wara gidido godai de7ees; naagiyaageetu kifileti naa77u baggaarakka usuppun usuppun wara.

¹³ Hafinttan de7iya naagiyaageetu kifiletu guyye gaxaappe hefinttan de7iya naagiyaageetu

kifiletu guyye gaxaa gakkanaashin de7iya sohuwaa likkiis; likkin 25 wara gidiis. ¹⁴ He bitanee giddo dabaabaa xeelliya wurssetta kifiliyaa likkiis; likkin 20 wara gidiis. ¹⁵ Penggiyaa geliyoosaappe biidi, hini wurssettan de7iya a baranddaa gakkanaashin de7iya zananai 50 wara. ¹⁶ Kifiletu ubban kare baggi xeelliya guutta guutta maskkooteti de7oosona; qassi kifiletuppe gidduwan de7iya godaayyookka maskkooteti de7oosona. Yanne haanne shaakkiya godatu bollan zambbaa misilee meretti uttiis.

Kare Dabaabaa

¹⁷ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana kare dabaabaakko efiis. Hegan taani dabaabaa yuushuwan de7iya shuchchaa hiixxido baasuwaanne he baasuwan keexettida hasttamu kifileta be7aas. ¹⁸ SHuchchai hiixettido baaso dabaabaa yuushuwaa ubbaa gakkiis; hegee kare dabaabai giddo dabaabaappe ziqqees. ¹⁹ Giddo dabaabaakko gattiya, xoqqan oosettida, dirssaa penggee de7ees. He bitanee naa77u penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin gomppai 100 wara gidiis.

Huuphessa Penggiyaa

²⁰ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessa baggi efiis. Huuphessa baggi xeelliya dirssaa penggiyaa zananaanne gomppaa i likkiis. He dirssaa penggee kare dabaabaakko gattiyaagaa. ²¹ Loossuwaappe ushachchanne haddirssa baggaara de7iya heezzu heezzu naagiyaageetu kifileti, etappe gidduwan de7iya godatinne a baranddai koiro Arshsho

Penggiyaa baggan likkidoogeetuura bixe lagge gididosona. Dirssaa penggiyaa zananai muleera 50 wara; gomppaikka 25 wara. ²² Baranddai, maskkootetinne merettida zambbaa misilee kase Arshsho Penggiyaa baggan be7idoogeetuura issi mala. Yaa gattiya laappun xekkati de7oosona. Baranddai dabaabaa sinttan wurssetta baggaara de7ees. ²³ Arshsho baggaadan, ha huuphessa bagganka giddo dabaabaayyookka hara penggee de7ees. He bitanee ha naa77u dirssaa penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin 100 wara gidiis.

Tohossa Penggiyaa

²⁴ Hegaappe simmidi, he bitanee tana tohossa bagga dirssaa pengge kaalettiis; kaalettin baada, hegan hara dirssaa penggiyaa be7aas. I a likkiyo wode, ikka haratu keena gidiis. ²⁵ Likke haratugaadan, ha dirssaa penggiyaa matan de7iya kifiletuyyo ubbau maskkooteti de7oosona. Dirssaa penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ²⁶ Yaa gattiya laappun xekkati de7oosona. Baranddai dabaabaa sinttan wurssetta baggaara de7ees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. ²⁷ Giddo dabaabaayyookka hara penggee de7ees. He bitanee ha naa77u dirssaa penggetuppe gidduwan de7iya sohuwaa likkiis; likkin 100 wara gidiis.

Giddo Dabaabaayyo Tohossa Bagga Penggiyaa

²⁸ He bitanee tana tohossa dirssaa penggiyaa baggaara hini giddo dabaabaakko efiis. I dirssaa penggiyaa likkin, hara penggetuugaara likke gidiis. ²⁹ Hegau naagiyaageetu kifileti, godatinne

baranddati ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan de7iya kifiletu ubbau maskkooteti de7oosona. Ha penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ³⁰ A yuushuwan baranddati de7oosona; eta zananai 25 wara; gomppaikka 5 wara. ³¹ He baranddati kare bagga dabaabaa xeelloosona. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Giddo Dabaabaayyo Arshsho Bagga Penggiyaa

³² He bitanee tana arshsho bagga dirssaa penggiyaara hini giddo dabaabaakko efiis. I he dirssa penggiyaa likkin, hara penggetuura likke gidiis. ³³ Naagiyaageetu kifileti, godatinne baranddai ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan de7iya kifiletu ubbau maskkooteti de7oosona. He penggiyaa zananai 50 wara; gomppaikka 25 wara. ³⁴ Baranddai kare bagga dabaabaa xeellees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Giddo Dabaabaayyo Huuphessa Bagga Penggiyaa

³⁵ He bitanee tana huuphessa bagga dirssaa penggiyaakko efiis. I he dirssaa penggiyaa likkin, ikka hara penggetuura likke gidiis. ³⁶ Naagiyaageetu kifileti, godatinne baranddai ubbai hara dirssaa penggetuugaara issi mala. He dirssaa penggiyaa yuushuwan maskkooteti de7oosona. He penggiyaa zananai 50 wara;

gomppaikka 25 wara. ³⁷ Baranddai kare bagga dabaabaa xeellees. Penggiyaa bolli ya baggaaranne ha baggaara zambbaa misilee meretti uttiis. Yaa gattiya hosppun xekkati de7oosona.

Huuphessa Penggiyaa Matan De7iya Keettata

³⁸ Kare dabaabau huuphessa baggaara, giddo dirssaa penggiyaa baranddaara ohettida, hara kifileekka de7ees. Xuuggiyo yarshshuwau ehiyo mehiyaa ashoi meecettiyoi he kifiliyaana. ³⁹ He baranddan ha baggaara naa77u xaraphpheetati, ya baggaarakka naa77u xaraphpheetati de7oosona; xuuggiyo yarshshuwaassi, nagaraa yarshshuwaassinne naaquwaa yarshshuwaassi shukkiyo mehe ubbai shukettiyoi he xaraphpheetatu bollaana. ⁴⁰ Baranddaappe kare baggaara huuphessa dirssaa penggiyaa matan naa77u xaraphpheetati ha baggaara, naa77u xaraphpheetati ya baggaara de7oosona. ⁴¹ Hegaa gishshau, yarshshuwau shiiqida mehee shukettiyo muleera hosppun xaraphpheetati de7oosona; etappe oiddati baranddan de7oosona; oiddati qassi kare dabaaban de7oosona. ⁴² Qassi xuuggiyo yarshshuwaa wottanau giigissido, shuchchaappe masettidi oosettida oiddu xaraphpheetati de7oosona. Etau geesai issi wara; zananai issi waranne takkaaro; qassi gomppaikka issi waranne takkaaro. Xuuggiyo yarshshuwaanne hara yarshshota ubbaa shukkiyo miishshati he xaraphpheetatu bollan uttoosona. ⁴³ Issi takkaaro aduqqiya kaqqiyo hookkoti godaa

bolli yuuyi aadhdhidi xishetti uttidosona. Yarshshuwaassi shiishshiyo ashoi ubbai he xaraphpheezatu bolli wodhdhees.

⁴⁴ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana giddo dabaabaa gelissiiis. Hegan penggeti giddo dabaabaakko dooyettiyo naa77u kifileti de7oosona. Etappe issi kifilee huuphessa dirssaa penggiyaa mataara tohossa baggi xeellees; naa77anttoi qassi tohossa dirssaa penggiyaa mataara huuphessa baggi xeellees. ⁴⁵ He bitanee tana hagaadan yaagiis; “Tohossa baggi xeelliya kifilee Beeta Maqidasiyan oottiya qeesetubaa. ⁴⁶ Huuphessa baggi xeelliya kifilee qassi yarshshiyoosan oottiya qeesetubaa. Qeeseti ubbai Xaadooqa yaraappe yelettida Leewata; GODAAKKO shiiqidi, assi oottanau bessoonsa geetettidai eta xalaala” yaagiis.

Giddo Dabaabaanne Beeta Maqidasiyaa

⁴⁷ He bitanee dabaabaa likkiis; likkin zananai 100 wara, gomppaikka 100 wara gidiis. Dabaaban Beeta Maqidasiyaappe sintta baggaara issi yarshshiyoosai de7ees. ⁴⁸ Hegaappe guyyiyan, i tana Beeta Maqidasiyaa baranddaa efiis. Baranddaa geliyo goccillaa likkiis; likkin geesai 5 wara; gomppaikka 14 wara. Haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu orddetettai heezzu heezzu wara gidiis. ⁴⁹ Baranddaa zananai 20 wara; gomppaikka 10 wara. Yaa gattiya 10 xekkati de7oosona. Geliyoosan ushachchaaranne haddirssaara eqqida naa77u tuuqeti de7oosona.

41

¹ Hegaappe simmidi, he bitanee tana Beeta Maqidasiyan de7iya Geeshsha Sohuwaa gelisiis. He Geeshsha Sohuwaa godaa orddetettaa likkiis; likkin 6 wara gidiis. ² Penggiyaa gomppai qassi 10 wara gidiis. Haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu gomppai ichchashu ichchashu wara. Qassi i Geeshsha Sohuwaa likkiis; likkin zananai 40 wara, gomppaikka 20 wara gidiis.

³ Hegaappe guyyiyan, qol77o geliis. He geliyo penggiyaa godaa orddetettaa likkiis; likkin 2 wara gidiis. Penggiyaa gomppai 6 wara gidiis; haddirssaaranne ushachchaara de7iya godatu gomppai laappun laappun wara. ⁴ Qassi i qol77uwaa likkiis; likkin zananai 20 wara, gomppaikka 20 wara gidiis. Hegaappe guyyiyan i tana, “Hagee Ubbaappe Aadhdhiya Geeshsha Sohuwaa” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Yuushuwan Keexettida Kifileta

⁵ He bitanee Beeta Maqidasiyaa godaa likkiis; likkin orddetettaa 6 wara gidiis. He godaara oiqettidi, Beeta Maqidasiyaa yuushuwan keexettida oiddu oiddu wara aakkiya daro kifileti de7oosona. ⁶ He kifileti issoi issuwaa bolli keexettida heezzu pooqe gidishin, issi issi pooqiyau hastamu kifileti de7oosona. Zamadaa yeggiyo mittai Geeshsha Sohuwaa giddo gelenna mala, koiro godaara oisettidi, hara shuchchaa wottidosona. ⁷ He shuchchai garssa wurssetta pooqiyau orddido gishshaunne pude shiiqiiddi lee7iyo gishshau,

kifiletikka pude shiiqiyo wode, aakki aakkidi boosona. Koiro wuigiyaappe giddo pooqiyaara kanttidi, killi wurssetta pooqiya gakkanaashin efiya xekkati de7oosona.

⁸ Taani Beeta Maqidasiyaa yuushuwan xoqqu giida baasoi de7iyaagaa be7aas. A yuushuwan de7iya kifileti he baasuwa bollan keexettidosona; he baasoi giddo dabaabaappe 6 wara xoqqees. ⁹⁻¹¹ He kifiletu godaa orddetettai 5 wara. Kifileta geliyo naa77u penggeti, issi huuphessa baggaara, issi qassi tohossa baggaara de7oosona; qassi he kifiletu yuushuwan de7iya baasuwa aahotettai 5 wara. Beeta Maqidasiyaa baasuwaappenne giddo dabaaban de7iya kifiletuppe gidduwan de7iya mela sohoi 20 wara.

Arggo Baggaara Keexettida Keettaa

¹² Beeta Maqidasiyaappe arggo baggaara de7iya mela sohuwaappe hefintta baggaara issi keetta de7ees. He keettaayyo zananai 90 wara; gomppaikka 70 wara. He keettaa godai 5 wara ordde.

Beeta Maqidasee Likettiis

¹³ He bitanee Beeta Maqidasiyau kare baggaa likkiis; likkin zananai 100 wara. Beeta Maqidasiyaa zokkossaappe biidi, hini arggo bagga keettaa zokkossaa gakkanaashin de7iya sohuwa likkin, 100 wara gidiis. ¹⁴ Arshsho baggaara de7iya Beeta Maqidasiyaa gomppai naa77u mela sohota gujjidi likkin, 100 wara aakkees. ¹⁵ Naa77u baggaarakka de7iya kanttiyo sohota gujjidi, arggo baggaara de7iya keettaa zananai likkiis; likkin 100 wara gidiis.

Beeta Maqidasiyaayyo Giddo Oosota

Beeta Maqidasiyaa Geeshsha Sohoi, a qol77oinne a baranddai ¹⁶ wuigiyaappe biidi, maskkooteta gakkanaashin, mittan licetti uttiis; maskkootetikka mittan licetti uttidosona. ¹⁷⁻¹⁸ Beeta Maqidasiyaayyo so bagga kifiletu godai penggetuppe bollau aadhdhana gakkanaashin, zambbatunne kiruubetu misiletun alleeqetti uttiis; kifiliyan yuuyi aadhdhanaashinkka zambbaa misileenne kiruubiyaa misilee walahan meretti uttiis. Kiruubetussi ubbaassi naa77u naa77u som77oi de7ees. ¹⁹ Issi baggaara asa som77o milatiyaagee zambbaa misiliyaakko xeellees; qassi hara baggaara gaammo som77o milatiyaagee zambbaa misiliyaakko xeellees. ²⁰ Wuigiyaappe denddidi biidi, penggetuppe bolla baggan de7iyo sohuwaa gakkanaashin, godaa yuusho ubbai hegaadan alleeqettiis. ²¹ Beeta Maqidasiyaa pengge qosilettati ubbai oiddu zooze gididi masettidaageeta; eti ubbaikka issi likke.

Mittaappe Medhdhido Yarshshiyosaa

Ubbaappe Aadhdhida Geeshsha Sohuwaa geliyoosaa sinttan ²² mittaappe merettida yarshshiyosaa milatiyaabi beettees. Ikka oiddu zooze gididi, gomppaikka zananaikka lagge; eti naa77aikka naa77u naa77u wara; ayyo geesai qassi heezzu wara. Zoozetu tuussati, gedetinne miyyiyaara de7iya sanqqati ubbaikka mittaappe oosettidaageeta. He bitanee tana, “Hagee GODAA sinttan de7iya xaraphpheezaa” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Penggeta

²³ Geeshsha Sohuwaayyo issi penggee de7ees; qassi ubbaappe aadhdhida geeshsha sohuwaayyo issi penggee de7ees. ²⁴ Issi issi penggiyaayyo gidduwan dakkotidi dooyettiya naa77u sanqqati de7oosona. ²⁵ Geeshsha Sohuwaa godatu bolli merettidoogaadan, penggetu sanqqatu bollikka kiruubetunne zambbatu misilee meretti uttiis. Baranddaappe bolla baggaara sinttau zoxida kaarai mittaappe osettidaagaa. ²⁶ He baranddaa godatu miyyiyan maskkooteti de7oosona. Godatika zambbaa misiliyan alleeqettidosona.

42

Beeta Maqidasiyaa Matan Keexettida Naa77u Keettata

¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessa bagga penggiyaara kare dabaabaa kaalettiis; kaalettidi Beeta Maqidasiyaa giddo dabaabaa gimbbiyaara oiqettida keettaakko, tana ehiis. ² Ha keettai 100 wara adussanne 50 wara aaho. ³ Ha keettaayyo issi issi maskkooteti Beeta Maqidasiyaa xeelloosona; harati qassi kare dabaabaa xeelloosona. He keettaa kifileti heezzu pooqe keexettidosona. ⁴ He kifiletu penggeti huuphessi xeelloosona. Etappe sintta baggaara 10 wara aahonne 100 wara adussa gidida, hemettiyo ogee de7ees. ⁵ He keettaayyo bolla heezzantto pooqee naa77anttuwaappe xuummees; naa77anttoi qassi koiruwaappe xuummees. Gaasotaikka eti issoi issuwaappe guyye shiiqi shiiqidi gimbbettido gishshaassa. ⁶ Qassi eti heezzu pooqe gidiyo gishshaassanne kare dabaaban de7iya hara keettatudan, etayyo

tuussai baina gishshaassa. ⁷⁻⁸ He kifiletuppe sintta baggaara, kare dabaabaa gidдон 50 wara aduqqiya dirssaa gimbbeenne hara issi keettaa godai 50 wara aduqqiyaagee de7ees. ⁹ Ha hara keettaa penggee arshsho baggaara de7ees.

¹⁰ Hegaadankka, Beeta Maqidasiyaappe tohossa baggaara kare dabaaban hara keettai de7ees. ¹¹ He keettaa kifiletu sinttan asai hemettiyo ogee de7ees. He keettai huuphessa baggan de7iya keettaara issi mala; adussatettai, aahotettai, kifiletinne penggeti ubbai issi mala. ¹² Ha keettaa sinttankka hara keettainne dirssaa gimbbee de7ees. He keettaa penggeekka arshsho baggaara de7ees.

¹³ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana hagaadan yaagiis; “Hageeti kifileti, huuphessaaranne tohossara Beeta Maqidasiyaa kare dabaabaakko xeelliyaaageeti qeesetu kifileta. Eta gidдон GODAASSI oottiya qeeseti ubbaappe aadhdhida geeshsha qumaa maana. He kifileti geeshsha gidido gishshau, ubbaappe aadhdhida geeshsha imota, hegeetinne kattaa yarshshuwaa, nagaraa yarshshuwaanne naaquwaa yarshshuwaa ubbaa, eti hegan wottana. ¹⁴ Beeta Maqidasiyaa gelida qeeseti kare dabaabaa kiyiyo wode, GODAASSI oottiyo wode maayido geeshsha maayuwaa kessidi, he kifiletun wottennan kiyokkona. Aissi giikko, maayoti geeshsha. Eti kare asaakko kiyiiddi, kase maayiyo hara maayota maayidi kiyanau koshshees” yaagiis.

Beeta Maqidasee Keexettido Sohuwaa Likkiyaa

¹⁵ He bitanee Beeta Maqidasiyaa kare dabaaban de7iya keettata likki wurssidi, arshsho baggi xeelliya dirssaa penggiyaara tana kare kessiis. Kes-sidi Beeta Maqidasiyaa heeraa yuushshi aattidi likkiis. ¹⁶ Likkiyo gatimaa ekkidi, arshsho bag-gaa likkin, zananai 500 wara gidiis. ¹⁷ Simmidi huuphessa baggaa he gatiman likkiis; likkin 500 wara gidiis. ¹⁸ Simmidi tohossa baggaa likkiis; likkin 500 wara gidiis. ¹⁹ Simmidikka arggo bag-gaa likkiis; ikka 500 wara gidiis. ²⁰ Hegaadan oottidi, i oiddu baggatakka likkiis. A yuushuwan 500 wara aduqqidi, 500 wara aakkiya dirssaa gimbee de7ees. He gimbee geeshsha sohuwaa hankko coo sohuwaappe shaakkanaassa.

43

GODAA Bonchchoi Beeta Maqidasiyaa Simmiis

¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana arshsho baggi xeelliya penggiyaakko ehiis. ² Ehin taani Israa7eela Xoossaa bonchchoi arshsho baggappe yiyaagaa be7aas. A yuussaa cenggurssai daro haattaa kixaa gunntaa mala; qassi biittaikka a bonchchuwan poo7iis. ³ Taani be7ido ajjuutai kase GODAI Yerusalaame katamaa xaissanau yi-ido wode be7ido ajjuutaa milatees; qassi Kabaara SHaafaa matan taani be7ido ajjuutaakka mila-tees. Hega be7ada, taani ta som77uwaa biittaa gattada gufannaas. ⁴ GODAA bonchchoi arshsho xeelliya penggiyaara Beeta Maqidasiyaa giddo geliis. ⁵ He wode GODAA Ayyaanai tana pude denttidi, giddo dabaabaa gelissii; gelissin GODAA bonchchoi Beeta Maqidasiyaa kumiis.

⁶ Hegan he bitanee ta miyyiyan eqqidaashin, issoi Beeta Maqidasiyaa giddoppe taayyo haasayishin siyaas. ⁷ I hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, hagee ta araataa sohonne ta gedee yedhdhiyo soho. Taani Israa7eela asaa gidдон merinau de7ana. Hagaappe sinttau Israa7eela asaa gidin, eta kawota gidin, hara xoossatussi goinniyoogan, woikko bantta kawotu ahan ta geeshsha sunntaa tunissokkona. ⁸ Waatidi giikko, issi godaa xalaalai tananne etanne shaakkin, bantta penggiyaa taagaa miyyiyan, bantta pengge mittaakka taagaa miyyiyan wottidosona. Wottidi bantta sheneyiya oosuwan ta geeshsha sunntaa tunissidosona. Hegaa gishshau, taani ta hanqquwan eta xaissaas. ⁹ Ha77i simmi hara xoossatussi goinniyoogaa aggona; bantta kawotu ahaakka ta achchappe diggona. Yaatikko, taani eta gidдон merinau de7ana.

¹⁰ “Laa asa na7au, taani nena bessido Beeta Maqidasiyaabaa Israa7eela asaassi yoota; eti bantta oottido nagaran yeellatana mala, a meraabaanne i keexettido maaraa etayyo oda. ¹¹ Eti bantta oottidoban yeellatiyaageeta gidikko, Beeta Maqidasiyaa meraa, i keexettido maaraa, kiyiyo sohota, geliyo sohotanne a kumetta misiliyaa etau qonccissa. Hegaadankka qassi, a wogaa ubbaanne a higgiiyaa ubbaa eta erissa. Qassi eti woga ubbaanne higge ubbaa naaganaunne polanau danddayana mala, neeni eti xeellishin xaafa.

¹² “Beeta Maqidasiyaa higgee haggaa: Beeta Maqidasee keexettido deriyaa huupheenne a yushuwan de7iya heerai ubbai ubbaappe aadhd-

hida geeshsha gidana. Ee, Beeta Maqidasiyaa higgee haggaa.

Yarshshiyooosaa

¹³ “Yarshshiyooosai kase Beeta Maqidasiyaa likkiyaadankka, issi waraa bolli oiddu biradhdheta gujjido, adussa waran likettiis. Yarshshiyooosaa baasuwaawu yuushuwan issi wara ziqqiyaanne issi wara aakkiya boo7ee de7ees; he boo7iyaassi kare bagga xekkai issi takkaaro xoqqees. Yarshshiyooosaa geesai haggaa mala: ¹⁴baasuwaappe biidi, koiro xekkaa gakkanaashin 2 wara; naa77antto xekkai issi waraa sookko shiiqi doommidi, 4 wara xoqqees; qassikka issi waraa sookko shiiqidi, ¹⁵ yarshshoi xuugettiyo coocce de7iyo heezantto xekkai 4 wara xoqqees. I oiddu zooze gididi, oiddu zooziyankka issi issi kacee de7ees; issi issi kacee issi wara xoqqees. ¹⁶ Yarshshuwaa xuuggiyo coocce oiddu zooze gididi, zananai 12 wara, gomppaikka 12 wara. ¹⁷ Naa77antto xekkaikka heggaa mala oiddu zooze gididi, zananai 14 wara, gomppaikka 14 wara. He xekkaayyo kare bagga gaxai issi takkaaro xoqqees. Yarshshiyooosaa pude efiya xekkati arshsho baggan de7oosona” yaaggiis.

¹⁸ Qassikka i tana haggadan yaaggiis; “Laa asa na7au, Ubbaa Haariya GODAI haggadan yaagees; ‘Yarshshiyooosaa wogai haggaa. Xuuggiyo yarshshuwaa yarshshanaanne suutta aracanau, yarshshiyooosaa gimbbidi poliyo gallassi, ¹⁹ taakko shiiqidi, taayyo oottiya Xaadooqa yaraappe yelettida Leewa zare qeesetussi nagaraa yarshsho oottada, issi mirgguwaa

imma. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ²⁰ Neeni he suuttaappe ekkada, oiddu kaceta, naa77antto xekkaa oiddu zooziyaanne he xekkaayyo gaxaa tiya. Hegaadan oottada, yarshshiyooosaa tunatettaappe geeshsha. ²¹ Qassi nagaraa yarshshuwaassi imettida he korimaa ekkada, Beeta Maqidasiyaabaa gididi, geeshsha sohuwaappe kare baggaara ayyo azazettida sohuwan xuugga.

²² “Wonttetta gallassi tilla bollaara de7iya issi deeshsha orggiyaa ekkada, nagaraa yarshshuwaassi yarshsha. Kase korimaa suuttan geeshshidoogaadan, he deeshsha orggiyaa suuttan yarshshiyooosaa geeshsha. ²³ Geeshshiyooogaa polada, tilla bollaara de7iya issi mirgguwaanne tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa ekkada, ²⁴ naa77aakka GODAA sintti shiishsha. Yaatobare qeeseti eta bolli maxiniyaa qolidi, GODAAYYO xuuggiyo yarshsho oottidi yarshshona.

²⁵ “Laappun gallassa kumettaa, hachchi hachchi issi deeshshaa nagaraa yarshshuwaassi, qassi tilla bollaara de7iya issi mirgguwaanne tilla bollaara de7iya issi dorssa orggiyaa shiishsha. ²⁶ Qeeseti laappun gallassaa kumettaa yarshshiyooosaa tunatettaappe geeshshona. Yaatidi GODAAYYO a dummayona. ²⁷ Ha gallassati wuriyo wode, hospunta gallasaappe doommidi, qeeseti intte xuuggiyo yarshshuwaanne intte issippetettaa yarshshuwaa yarshshiyooosaa bollan yarshshona. He wode taani inttenan ufaittana. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais’ yaagees” yaagiis.

44

Arshsho Penggiyaa Wogaa

¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana guyye zaaridi, Beeta Maqidasiyaayyo arshsho baggaara de7iya kare bagga dirssaa penggiyaakko ehiis; ehiyo wode, dirssaa penggee gorddetti uttiis. ² I tana hagaadan yaagiis; “Ha penggee gorddiyan de7i bayanaappe attin, naa77antto dooyettenna. Asikka aara gelenna; aissi giikko, GODAI Israa7eela Xoossai aara geliis. Hegaa gishshau, he penggee gorddiyan de7ana. ³ Gidikkonne, Israa7eela halaqai GODAA sinttan oittaa maanau hegan uttana danddayees. Penggiyaa baranddaara i gelanaunne kiyanaa danddayees” yaagiis.

Beeta Maqidasiyaa Geliyo Wogaa

⁴ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana Huuphessa Penggiyaakko efiya ogiyaara efiidi, Beeta Maqidasiyau sintta baggi gattiis. Hegan taani xeelliyo wode, GODAA bonchchoi GODAA Maqidasiyaa kumi uttidaagaa be7aas; be7ada ta som77uwaa biittaa gattada gufannaas.

⁵ Yaatin, GODAI tana hagaadan yaagiis; “Laa asa na7au, GODAA Beeta Maqidasiyaa wogata ubbaanne a higgeta ubbaa xeelliyaagan taani neessi yootiyooгаа ne haittan minttada siya; ne aifiyanka minttada xeella. Beeta Maqidasiyaa gelanaunne kiyanaa beessiya asatinne bessenna asati augeetakko minttada akeeka. ⁶ Makkalanchcha Israa7eela asaassi hagaadan yaagada yoota; ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela asatoo, intte oottiyo tuna oosoi eqqo. ⁷ Intte

taayyo ta qumaa, modhdhuwaanne suuttaa yarshsho oottidi shiishshiyo wode, wozanainne ashoi qaxxarettibeenna allaga asata ta Beeta Maqidasiyaa gelissidi, eti a tunissanaadan oottideta. Intte tunatettaa ubbaa bollankka gujjidi, ta maachchaa kanttideta. ⁸ Qassi ta geeshsha miishshatu bolli aawatennan ixixidi, ta Beeta Maqidasiyan allagata aawayideta” yaagees.

⁹ “Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela asaa gidдон de7iya allaga asi, ba wozanaaninne ba ashuwan qaxxarettibeennaagee, ooninne ta Beeta Maqidasiyaa geloppo.

Leewati Ekkiyo Qixaatiyaa

¹⁰ “ “Taappe haakkida Leewati, Israa7eela asai tana aggidi wora simmin, bantta eeqatussi goinnanau wora simmidaageeti, bantta qixaatiyaa ekkona. ¹¹ Gidikkonne, eti ta Beeta Maqidasiyan oosanchcha gidona; ta Beeta Maqidasiyaa dirssaa penggeta naagona; Beeta Maqidasiyaa oosuwaakka oottona. Eti xuuggiyo yarshshuwaanne asai ehiyo hara yarshshuwaa shukkona; qassi asaassi oottanau, eti asaakko shiiqona. ¹² SHin eti kase Israa7eela asaa eeqatussi goinissido gishshaunne asaa nagaran onggiya xube gidido gishshau, eti bantta nagaraa qixaatiyaa ekkanaadan, taani caaqqaaas. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais. ¹³ Eti qeese gididi oottanau taakko shiiqoppona; woikko taassi dummatida geeshshabaakkonne ubbaappe aadhdhida geeshshabaakko shiiqoppona. Eti bantta oottido tuna oosuwaa gishshau, yeellaa

maayona. ¹⁴ Gidikonne, eti Beeta Maqidasiyan aawatanaadaaninne a gidдон oottanau de7iya ooso ubbaakka oottanaadan, taani eta sunttana.

Qeesetu Wogaa

¹⁵ “ “SHin Israa7eela asai tana aggidi, wora simmido wode, ta Beeta Maqidasiyaa wogaa ammanettidi polida, Leewa zare qeeseti, Xaadooqa yarati, eti taayyo oottanau taakko shiiqona. Modhdhuwaanne suuttaa shiishshiiddi, eti ta sinttan ootona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais. ¹⁶ Ta Beeta Maqidasiyaa eti gelona; taayyo oottanau ta yarshshiyooosaa eti shiiqona; aawatettaakka eti oiqqona. ¹⁷ Eti Beeta Maqidasiyaassi gidдо dabaabaa geliyo wode, liinuwaappe dadettida maayuwaa maayona; gidдо dabaabaa penggen woikko Beeta Maqidasiyaa gidдон oottiyo wode, suufe maayo maayoppona. ¹⁸ Eti bantta huuphiyan liinuwaa shaashiyaa xaaxona; bantta xeessankka liinuwaa suriyaa gixxona. Banttana cawayiyaabaa aibanne maayoppona. ¹⁹ Asai de7iyo kare dabaabaa eti kiyiyo wode, Beeta Maqidasiyan oottiiddi maayido maayuwaa qaaridi, geeshsha kifiletun wottona. Hegee xayikko, eti bantta geeshsha maayuwan asaa GODAASSI geeshshana.

²⁰ “ “Qeeseti bantta huuphiyaa meedettoppona, woikko bantta dishkkuwaa adussoppona; bantta huuphiyaa likkiyan qanxxissona. ²¹ Ai qeeseenne gidдо dabaabaa geliyo wode, woine eessaa uyoppo. ²² Eti azini haiqqido, woikko yeddido maccaasa ekkoppona. Israa7eela

asaappe geela7iyo ekkona; woikko azinai qeese gididi de7iiddi haiqqido maccaasa ekkona.

²³ “ “Qeeseti GODAASSI dummatidabaappenne dummatennan coo de7iyaabaappe gidduwan de7iya dummatettaa ta asaa taaarissona. Qassi geeshshaappenne tunaappe gidduwan de7iya dummatettaa eta bessona.

²⁴ Ai mootoi denddikkokka, qeeseti higgee odiyoogaadan pirddona. Ta higgiaanne ta wogaa naagidi, ta baalata bonchchona; ta Sambbataakka dummayidi bonchchona.

²⁵ “ “Qeesee haiqqida ahaakko shiiqidi, bana tunissoppo. Gidikkonne, haiqqidaagee aawa, woikko aayo, woikko yelido attuma na7a, woikko macca na7a, woikko isha, woikko azina gelabeenna michcho gidikko, bana tunisso.

²⁶ Tunidoogaappe guyyiyan, laappun gallassaa qoodidi takko. Hegaappe guyyiyan, i geeshsha gidana. ²⁷ Hegaappe simmidi, Geeshsha Sohuwan oottanau giddo dabaabaa biyo gallassi, ba nagaraa yarshshuwaa shiishsho. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

²⁸ “ “Qeesetuuyo laati baawa; taani etayyo laata. Israa7eela biittan etayyo aiba laatanne immoppite; eta laatai tana. ²⁹ Eti kattaa yarshshuwaa, nagaraa yarshshuwaanne naaquwaa yarshshuwaa moona. Israa7eela biittan GODAASSI dummayidobai ubbai etassa.

³⁰ Koiro gakkia dumma dumma kattaayyo koiro aifeenne intte GODAAYYO immiyo imota ubbai qeesetussa. Intte keettan anjoi shemppana mala, intte xiilliyaappe koiro kushiyaa etayyo immite.

³¹ Qeeseti bautidabaa woikko do7i woridobaa

kafo asho gidin, mehe asho gidin, aibanne mooppona.

45

GODAASSI Dummayido Saamaa

¹ “ “Biittaa intte laattanau saaman shaakkiyo wode, he biittaaappe issi saamaa GODAASSI dummayidi wottite. Hegeekka tammanne naa77u kilo meetirennne bagga aduqqiyaanne tammu kilo meetire aakkiya soho gido. He sohoi muleekka geeshsha soho gido. ² He sohuwaappe zananai 500 wara, gomppaikka 500 wara gidido sohoi Beeta Maqidasiyaassa gido; a yuushuwan 50 wara gidida kayye sohoi de7o. ³ He GODAAYYO dummayido sohuwaappe zananai tammanne naa77u kilo meetirennne bagga, gomppai qassi ichchashu kilo meetire gidido sohuwaa likkada shaakka. Hegan Beeta Maqidasee, ubbaappe aadhdhida geeshsha sohoi de7o. ⁴ Hegee Beeta Maqidasiyaa gidдон GODAASSI oottanau, akko shiiqiya qeesetussi dummatida geeshsha soho gido; qassi eti bantta keettaa keexxiyo sohonne Beeta Maqidasiyaayokka geeshsha soho gido. ⁵ Qassi attiya tammanne naa77u kilo meetire bagga aduqqiyaanne ichchashu kilo meetire bagga aakkiya sohoi Beeta Maqidasiyan oottiya Leewatussa gido; eti banttau de7iyo katamata hegan keexxona.

⁶ “ “He GODAAYYO dummayido sohuwaa miyyiyan tammanne naa77u kilo meetirennne bagga aduqqiyaanne naa77u kilo meetirennne bagga aakkiya sohoi katamaa keexxanau de7o; he sohoi Israa7eela asaassa ubbaassa gido.

Israa7eela Halaqaassi Imettida Saamaa

7 “ “Israa7eela halaqaassi imettida saamai naa77u baggaarakka GODAAYYO dummayido sohuwaaninne katamaa sohuwan zawatees. I arggo baggaara Meediteraane Abbaa gakkees; arshsho baggaara qassi biittaayyo arshsho bagga zawaa gakkees. Ayyo zananai Israa7eela zariyaappe issuwaa saamaadan, arggo bagga zawaappe biidi, arshsho bagga zawaa gakkees. ⁸ He saamai Israa7eela biittaa halaqaassi laata gade gido. Hagaappe sinttan ta halaqati ta asaa huqqunnoppona; eti Israa7eela asai ubbai ba zariyan zariyan gadiyaa ekkanaadan ootona” yaagees.

Halaqati Azazettiyo Higgiyaa

9 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eela halaqatoo, intteyyo ha77i gidana! Intte makkaliyoogaanne asaa huqqunniyoogaa aggite; suure pirdaanne xillotettaa ootite. Ta asaa eta laata biittaappe xoqollidi gooddiyooogaa aggite. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

¹⁰ “ “Intte ubbaayyookka likke meezaanainne lagge gidida makkiyoobai de7o. ¹¹ Likkiyoobatu ubbaayyo giddo gidiyaagee homare² yaagiyo likkiyo miishsha gido. Melabaa makkiyo eefaa giyo miishshai homaree oiqqiyooogau tammantto kushe gido; qassi gukkiyaabaa makkiyo baatiyaa giyo miishshaikka homariyaayyo tammantto kushe gido. Hegaa giyoogee efaanne baatee bixe lagge giyoogaa. ¹² Guuttabaa likkiyo wode, intte

² **45:11** Homare: Issi homaree 220 kilo giraame woikko 220 litiro gidees.

likkiyo miishshai saqile³ gido. Laatamu gerai issi saqile gido; qassi usuppun tammu saqilee issi minaane gido.

¹³ “ “Intte imuwaa immiiddi, hagaadan im-mite. Intte qoxxi shiishshiyo gisttiyaappe usup-pun tammaappe issi kushiyaa, banggaappe usup-pun tammaappe issi kushiyaa, ¹⁴ qassi woga-raa zaitiyaappe xeetaappe issi kushiyaa immite. Hageeta likkiyo wode, neeni makkiyo miishshai baate gido. Tammu baatee issi homare woikko issi koore gidees. ¹⁵ Israa7eela asai heemmiyo naa77u naa77u xeetu dorssai de7iyo issi wudiyaappe issi issi dorssa immite. Hegeeti asaa nagaraa atto gi-issanau, kattaa yarshsho, xuuggiyo yarshshonne issippetetta yarshsho gidona. Taani Ubbaa Haariya GODAI haga odais. ¹⁶ Biittan de7iya asai ubbai haga ubbaa Israa7eela halaqaassi immo. ¹⁷ Halaqai oottanau bessiya oosoi, Israa7eela asai bonchchiyo baalatun, aginai xeeriyo gallas-satuuninne Sambbatatun xuuggiyo yarshshota, kattaa yarshshotanne ushshaa yarshshota shi-ishshiyoogaa. Israa7eela asaa nagaraa atto gi-issanau, nagaraa yarshshota, kattaa yarshshota, xuuggiyo yarshshotanne issippetetta yarshshota ubbaa i shiishsho” yaagees.

¹⁸ “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Koiro aginan, koiro gallassi tilla bollaara de7iya issi mirgguwaa Beeta Maqidasiyaa geeshshanau shiishsha. ¹⁹ Qeesee ha nagaraa yarshshuwaa suuttaappe ekkidi, Beeta Maqidasiyaa penggiyaa qosilettata, yarshshiyoosaa yuushuwan de7iya

³ **45:12** Saqile: Issi saqilee tammanne isiini giraamenne bagga deexxees.

xekkaayyo de7iya oiddu zoozetanne giddo dabaabaa efiya dirssaa penggiyaa qosilettata tiyo. ²⁰ Ooninne balidi woikko erana xayidi oottido nagaraa atto giissanau, aginaassi laappunnta gallassan hegaadankka ootta. Yaadata Beeta Maqidasiyaa tunatettaappe geeshsha.

²¹ “ “Koiro aginan, tammanne oiddantto gallassan Paasikaa Baalaa bonchchite; qassi laappun gallassi gakkanaashin, irshshoi gelibeenna oittaa miite. ²² He koiro gallassan halaqai ba gishshaanne ba asaa gishshaa nagaraa yarshsho oottidi, issi korimaa shiishsho. ²³ He baalai bonchchettiyo laappun gallassatun hachchi hachchi laappun korimatanne laappun dorssa orggeta ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAASSI shiishsho. Hegaarakka issippe nagaraa yarshshuwaassi hachchi hachchi issi deeshsha orggiyaa shiishsho. ²⁴ Issi issi korimaanne issi issi dorssa orggiyaa yarshshiyo wode, kattaa yarshshuwaassi 22 kilo giraame gisttiyaanne heezzu litiro zaitiyaa shiishsho.

²⁵ “ “Laappunnta aginan, tammanne ichchashantta gallassan doommiya laappun gallassa baalaa wodiyan ubban, nagaraa yarshshuwaa, xuuggiyo yarshshuwaa, kattaa yarshshuwaanne zaitiyaa kaseegaappe dummayennan halaqai shiishsho” yaagees.

46

1 “ ‘Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Giddo dabaabaa gelissiya arshsho bagga dirssaa penggee ooso gallassatun usuppunatkka gorddettidi gam77o; shin Sambbata gallassinne aginai xeeriyo gallassi dooyetto. 2 Israa7eela asaa halaqai dirssaayyo pengge bagga dabaabaappe geliyo baranddaa baggaara gelidi, dirssaa pengge mittaa matan eqqo. Eqqidaashin qeeseti i immido xuuggiyo yarshshuwaanne issippetettaa yarshshuwaa yarshshona. I hegan dirssaa penggen goinnidi, simmidi kare kiyo. SHin dirssaa penggee omaranaashinkka gorddettoppo. 3 He biittaa asaikka Sambbataaninne aginai xeeriyo wodiyan he dirssaa penggiyaa geliyoosan, GODAA sinttan goinnona.

4 “ “Halaqai Sambbata gallassi GODAASSI xuuggiyo yarshsho oottidi, usuppun dorssa maratanne issi dorssa orggiyaa, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta shiishsho. 5 Issi dorssa orggiyaara 22 kilo giraame kattaa yarshshuwaa shiishsho. Dorssa maratuura shiiqiya kattaa yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido. Qassi 22 kilo giraame kattaara heezzu litiro zaitee shiiqo.

6 “ “Aginai xeeriyo gallassi gallassi qassi issi mirgguwaa, usuppun dorssa maratanne issi dorssa orggiyaa, ubbaikka tilla bollaara de7iyaageeta shiishsho. 7 Issi issi mirgguwaanne issi issi dorssa orggiyaa yarshshiyi wode, kattaa yarshshuwaassi 22 kilo giraame gistiyaanne heezzu litiro zaitiyaa shiishsho. Dorssa maratuura shiiqiya kattaa yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido.

⁸ Halaqai geliiddi, dirssaa penggiyaa baranddaara aadhdhidi gelo; kiyiiddikka hegaara kiyoo.

⁹ “ “SHin he biittaa asai baala gallassi GODAA sinttan goinnanau yiyo wode, goinuwau huuphessa penggiyaara gelidaageeti tohossa penggiyaara kiyona; qassi tohossa penggiyaara gelidaageeti huuphessa penggiyaara kiyona. Ai asinne ba sinttan de7iya penggiyaara sitti giidi kiyoppe attin, ba gelidosaara kiyoppo. ¹⁰ Eti geliyo wode, halaqai etaara gelo; eti kiyiyo wodekka, etaara kiyoo.

¹¹ “ “Ufaissa gallassatuuninne laitta baalatun issi issi mirgguwaaranne issi issi dorssa orggiyaara shiiqiya kattaa yarshshoi 22 kilo giraame gisttenne heezzu litiro zaite gido. Qassi dorssa maratuura shiiqiya yarshshoi halaqai bau shiishshanau koyidoogaa keena gido. ¹² Halaqai ba dosan immiyo yarshshuwaa, xuuggiyo yarshshuwaa, woikko issippetettaa yarshshuwaa GODAASSI ehiyo wode, arshsho bagga dirssaa penggee ayyo dooyetto. Ba xuuggiyo yarshshuwaa woikko issippetettaa yarshshuwaa Sambbata gallassi i shiishshiyooqaadan shiishsho. Yaatidi i kiyidi bin, dirssaa penggee gorddetto.

Hachchi Hachchi SHiishshiyoo Yarshshuwaa

¹³ “ “Halaqai hachchi hachchi tilla bollaara de7iya issi laitta gidido issi dorssaa xuuggiyo yarshsho oottidi, GODAASSI shiishsho; i heгаа maallado maallado paccennan eho. ¹⁴ Hegaarakka naa77u kilo giraame xiillee issi litiro zaitiyan munaqettidi, maallado

maallado katta yarshsho gididi shiiqo. Hagee intte GODAASSI hachchi hachchi shiishshiyoo yarshshuwaa wogaa. ¹⁵ Hagee simmi dorssai, kattaa yarshshoinne zaitee paci bannan maallado maallado shiiqanau bessees” yaagees.

Halaqaa Gadiyaabaa

¹⁶ “Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Halaqai ba gadiyaappe shaakkidi, ba attuma naatuppe issuwaassi immikko, hegee he na7aassanne a naatussa gidees. ¹⁷ SHin halaqai ba gadiyaappe shaakkidi, ba ashkkaratuppe issuwaassi immikko, Ishatamannta Laittaa baalai gakkanaashin, he gadee abaa. Hegaappe guyyiyan, halaqaassi simmo; hegee halaqaassa gidiiyo gishshau, merinau assanne a naatu xalaalaassa. ¹⁸ Halaqai asaa sugidi, asaa laata gadiyaa wolqqan ekkoppo. Ta asai ba laata gadiyaappe xoqolettenna mala, i ba attuma naatussi ba gadiyaappe immo” yaagees’ yaaga” yaagiis.

Yarshshuwaa Doissiyoo Sohota

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana huuphessi xeelliya, qeesetu kifiletukko geliyoosaa ehiis. Hegeetikka giddo dabaabau gattiya tohossa bagga dirssaa penggiyaa matan de7iyaageeta. Etappe arggo baggaara taani issi sohuwaa be7aas. Be7in i tana hagaadan yaagiis; ²⁰ “Ha sohoi qeeseti nagaraa yarshshuwaa naaquwaa yarshshuwaa doissiyoo sohonne kattaa yarshshuwaa uukkiyo soho. Ha sohuwan go7ettiyo gaasoi he geeshsha yarshshota

asaakko kare dabaabaa kessin, asai geeshshabaa bochchidi geeyennaadan naaganaassa” yaagiis.

²¹ Hegaappe guyyiyan, he bitanee tana kare bagga dabaabau efiidi, he dabaabaayyo oiddu zooziyaa tana yuushshiis. He dabaabaa zooziyan ubbankka qeeri dabaabati de7iyaageeta be7aas.

²² Etau ubbaukka zananai 40 wara; gomppaikka 30 wara; oiddu zooziyan de7iya dabaabatikka issi lagge. ²³ He oiddu dabaabatu yuushuwankka shuchchaa gimbee de7ees; qassi gimbbiyaa lanqqiyan akko shiiqidi oosettida, tamaa ettiyo sohoti de7oosona. ²⁴ He bitanee tana, “Hageeti ubbai Beeta Maqidasiyan oottiyaageeti ehiyo yarshshuwaa doissiyo sohota” yaagiis.

47

Beeta Maqidasiyaa Garssappe Pulttiya Haattaa

¹ He bitanee zaaridi, tana Beeta Maqidasiyaa geliyoosaa efiis. Beeta Maqidasiyaa geliyo penggiyaappe garssaara haattai pulttidi, Beeta Maqidasiyaappe arshsho baggi goggees. Beeta Maqidasiyaayyo tohossa baggaara duge goggidi, yarshshiyooosaappe tohossa baggaara kanttees.

² I tana huuphessa penggiyaa baggaara kessidi, arshshokko xeelliyaa penggiyaa yuushuwaara kaalettidi efiis. He penggiyaappe tohossa baggaara haattai goggees.

³ He bitanee likkiyo meetiriyaa ba kushiyan oiqqidi, arshsho baggi biidi, goggiya haattaa kaal-lidi, 1,000 waraa likkiis. Likkidi tana haattaa gid-doora kaalettiis; haattai taayyo meeshi meqettaa gakkees. ⁴ Naa77anttokka 1,000 waraa likkidi,

haattaa giddoora tana kaalettiis. Haattai taayyo gulbbataa gakkiiis. Qassi 1,000 waraa likkidi, tana haattaa giddoora kaalettiis. He wode haattai taayyo xeessaa gakkiiis. ⁵ I qassikka 1,000 waraa likkiis. SHin he haattai daro ciimma gidido gishshau, taani pinnanau danddayabeikke; i asi wadhdhennan pinnanau danddayenna shaafa gidiiis. ⁶ He bitanee tana, “Laa asa na7au, haggaa be7adii?” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, i tana shaafaa gaxau guyye zaariis. ⁷ Taani simmada yaa gakkiiyo wode, shaafaa doonan ha baggaaranne ya baggaara keehi daro mittai de7iyaagaa be7aas. ⁸ I tana hagaadan yaagiis; “Ha haattai arshsho bagga biittau goggidi, Aaraba Wombban geeles. I hegan goggenna Maxine Abban geliyo wode, he haattai ooraxxidi, xillo haatta kiyees. ⁹ Ha shaafai goggidi biyo sohuwan de7iya, sham77i giya meretati ubbai paxa de7ana; qassi he shaafai yaa goggidi, abbaa haattaa ooraxissidi xillissiyo gishshau, qoodan daro corattida moleti yan de7ana. Hegaappe denddidaagan, he shaafai goggiyoosan de7iyaabai ubbai paxa de7ana. ¹⁰ Moliyaa oiqqiyaageeti abbaa doonan eqqana; Enggaadappe biidi En-Egilaima gakkanaashin de7iya sohoi moliyaa oiqqanau gitiyaa yeggiyo soho gidana. Meediteraane Abban de7iya moletudan, hegankka daro dumma dumma qommo moleti de7ana. ¹¹ SHin abbaa doonan de7iya careenne deellee maxine gididi attanappe attin, ooraxxokkona. ¹² He shaafaa doonan ha baggaaranne ya baggaara miyo aifiyaa aifiya, daro dumma dumma qommo mittati de7ana. Eta

haittai qoqqofettenna; aifiyoogaakka aggokkona. Beeta Maqidasiyaappe kiyiya haattai etakko goggiyo gishshau, eti aginan aginan ooratta aifiyaa aifana. Eti aifido aifee quma gidana; eta haittaikka xale gidana” yaagees.

¹³Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Israa7eela zaretussi tammanne naa77atussi biittaa laata gade oottada, neeni shaakana zawai haggaa. Yooseefa zaretussi naa77u saamai imetto. ¹⁴Taani kase intte maizza aawatuyyo ha biittaa laatis-sanau caaqqaa; ha77i intte ubbaikka likkiyan shaakkidi laattite.

¹⁵ “Biittaayyo huuphessa bagga zawai haggaa: Meediteraane Abbaappe denddidi, Hetiloonaa katamaanne Hamaata Pinuwaa kanttidi, Xedaade katamaa gakkees. ¹⁶Hegaappe qassi Berootanne (Damasqqoppenne Hamaatappe giddo zawan de7iya) Sibraima katamata kanttidi, Hauraana zawan de7iya Tiikona⁴ katamaa gakkees. ¹⁷ Hegaassi Israa7eela biittaayyo huuphessa bagga zawai Hamaata biittaa huuphessa baggau aggidi, Meediteraane Abbaappe arshsho baggi biidi, Damasqqo biittaa zawan de7iya Haxaari-Enaana katamaa gakkees.

¹⁸ “Arshsho bagga zawai Haxaari-Enaanappe denddidi, Damasqqoppenne Hauraanappe gidduwaara kanttees. Hegaappe qassi Israa7eelappenne Gala7aadeppe gidduwan de7iya Yorddaanoosa SHAafan zawatiiddi, Maxine Abbaa kanttidi biidi, Taamaara katamaa gakkees.

⁴ **47:16** Tiikona: Ibraawettuwan Hazer-Hatikkon geetettes.

¹⁹ “Tohossa bagga zawai Taamaarappe dend-didi biidi, Mariiba Qaadeesan de7iya puluttuwa gakkanaashiina. Hegaappe huuphessaara arggo bagгаа oiqqidi, Gibxxe SHAafaa kaallidi biidi, Meediteraane Abbaa gakkees.

²⁰ “Arggo bagga zawai Meediteraane Abbaa gididi, huuphessa baggaara Hamaata Pinuwaappe arggo bagгаа gakkees.

²¹ “Hegaa gishshau, ha biittaa Israa7eela zaretu likkiyan shaakki ekkite. ²² Intteyyoonne intte giddon naata yelidi de7iya betetuyyo biittaa laata oottidi shaakkite. Eta intte intte biittan yelettida Israa7eela asadan xeellite. Eti inttenaara issippe Israa7eela zaretuura gadiyaa saaman ekkona. ²³ Betee Israa7eelan ai zariyaara de7ikkokka, he i de7iyo zariyaa giddon ayyo laata biittaa immite. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

48

Biittaa SHaahuwaa

¹ “Biittaa shaakkanau mazggafettida zaretu sunttai haggaa: Huuphessa baggaara issi saamai Daana zariyaayyo imetto. Hegeekka Hetiloonappe Hamaatau efiya ogiyaa kaallidi, hegaappekka Damasqqo biittan de7iya Haxaari-Enaana katamaa gakkees. Hegee arshshoppe biidi arggo gakkanau de7iya sohuwaassi huuphessa bagga zawa gidana. ² Daana zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Aseera zariyaayyo imetto. ³ Aseera zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Nifttaaleema

zariyaayyo imetto. ⁴ Nifftaaleema zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Minaase zariyaayyo imetto. ⁵ Minaase zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Efireema zariyaayyo imetto. ⁶ Efireema zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Roobeela zariyaayyo imetto. ⁷ Roobeela zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Yihudaa zariyaayyo imetto.

Biittaayyo Giddo Ginan De7iya Dumma Sohuwaa

⁸“Yihudaa zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamaa dummaya wotta. Ayyo gomppai tammanne naa77u kilo meetireenne bagga gidees. Arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya zananai issi zariyaa shaakkin gakkiya saamaara lagge. Ayyo giddo ginan Beeta Maqidasee de7ees.

⁹“He saamaappe neeni GODAASSI dummayada wottiyo sohoi tammanne naa77u kilo meetireenne bagga adussanne tammu kilo meetire aaho gido. ¹⁰He sohuwaayyo baggai qeesetuyyo dummayido soho gido; i huuphessa baggaara tammanne naa77u kilo meetireenne bagga adussa; arggo baggaara ichchashu kilo meetire aahonne arshsho baggaarakka ichchashu kilo meetire aaho; qassi tohossa baggaara tammanne naa77u kilo meetireenne bagga adussa. GODAA Beeta Maqidasee ayyo giddo ginan de7ees. ¹¹ Ha dummayi wottido sohoi Israa7eela asai ta ogiyaappe

wora simmiyo wode, etaara wora simmida Leewatudan gidennan, ammanettidi taayyo oottiiddi gam77ida, geeshsha qeesetussi, Xaadooqa yaratussi imetto. ¹² Hegee GODAASSI dummayido biittaappe etayyo dumma saama; i ubbaappe aadhida geeshsha. Eta saamai Leewatu saaman zawato.

¹³ “Qeesetu zawaara oiqettidi, Leewatuyyookka zananai tammanne naa77u kilo meetire bagga, gomppaikka ichchashu kilo meetire gidido issi saamai imetto. ¹⁴ Eti he gadiyaappe aibanne baizzoppona woikko laammoppona. Hegee biitta ubban dummatidaagaa gidiyo gishshau, hara asa kushiyan gelanau bessenna; GODAASSI i geeshsha soho.

¹⁵ “Attida naa77u kilo meetirene bagga aahonne tammanne naa77u kilo meetirene bagga adussa sohoi katamaa asai ubbai keettaa keexxiyoonne mehiyaa heemmiyo soho gido; katamai he biittaayyo giddo ginan de7o. ¹⁶ He katamai oiddu zooziyaara de7ees. Huuphessa baggai 4,500 wara; tohossa baggai 4,500 wara; arshsho baggai 4,500 wara; arggo baggaikka 4,500 wara. ¹⁷ Katamaassi hentta gadee de7o; he gadee huuphessa baggaara, tohossa baggaara, arshsho baggaaranne arggo baggaara 250 wara aaho gido. ¹⁸ Geeshsha sohuwaa baggaara attida sohoi arshshokko wadhdhiyo wode, zananai ichchashu kilo meetire; arggo baggi wadhdhiyo wode, zananai ichchashu kilo meetire. He sohuwan mokkidabai ubbai he kataman oottiyaageetussi quma gidana. ¹⁹ Israa7eela zare ubbaappe he kataman oottanau yiyaageeti he biittaa goyona. ²⁰ Intte dummayiyo sohoi

muleera oiddu zooziyaarakka tammanne naa77u kilo meetireenne bagga aduqqees. He sohoi kata-mai keexettido sohuwaanne geeshsha sohuwaa banan gujjees.

21-22 “Beeta Maqidasiyaappe, qeesetu saamaappe, Leewatu saamaappenne katamaa sohuwaappe arshsho baggaaranne arggo baggaara de7iya attida biittai halaqaassa gido. He biittaassi gomppai tammanne naa77u kilo meetireenne bagga. He halaqaa biittai huuphessa baggaara Yihudaa gakkida saaman, tohossa baggaara Biniyaama gakkida saaman zawatees.

Attida Zaretussi Imettida Biittaa

23 “Attida zaretussi biittai hagaadan shaahettees. Arshshoppe arggo gakkanaashin, issi saamai Biniyaama zariyaayyo imetto. 24 Biniyaama zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Simoona zariyaayyo imetto. 25 Simoona zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Yisaakoora zariyaayyo imetto. 26 Yisaakoora zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Zaabiloona zariyaayyo imetto. 27 Zaabiloona zawaara oiqettidi, arshshoppe arggo gakkanaashin de7iya issi saamai Gaada zariyaayyo imetto. 28 Gaada tohossa zawai Taamaara katamaappe denddidi, Mariiba Qaadeesan de7iya pulttuwaara kanttidi, Gibxxe SHaafaa kaallidi biidi, Meediteraane Abbaa gakkees.

29 “Intte Israa7eela asaassi shaakkana biittai haggaa; hageeti eta gakkana saamata. Taani Ubbaa Haariya GODAI haggaa odais.

Katamaa Penggeta

³⁰⁻³¹ “Katamaappe kiyiyo penggeti hageeta. Eti Israa7eela zaretu sunntan xeegettana. Huuphessa dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Roobeela penggiyaa, Yihudaa penggiyaanne Leewa penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³² Arshsho dirssa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Yooseefa penggiyaa, Biniyaama penggiyaanne Daana penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³³ Tohossa dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Simoona penggiyaa, Yisaakoorra penggiyaanne Zaabiloona penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana. ³⁴ Arggo dirssaa gimbbee 4,500 wara aduqqana; he gimbbiyan Gaada penggiyaa, Aseera penggiyaanne Nifttaaleema penggiyaa geetettiya heezzu penggeti de7ana.

³⁵ “Katamaa yuushoi muleera likkin, 18,000 wara gidana. He wodeppe doommidi he katamai, ‘GODAI Hegan De7ees’ yaagetettidi xeesettana” yaagees.

Wolaytta Bible **Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

© Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793